

โศสเทสสำหรับแบคแพคเกอร์
จ.อุบลราชธานี

นางสาว กาญจนวรรณ คงสวัสดิ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมและการวางแผน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556 - 2557

โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์ จ.อุบลราชธานี
HOSTEL FOR BACKPACKER UBONRATCHATHANI

นางสาวกาญจนวรรณ คงสวัสดิ์
MS. KANJANAWAN KONGSAWAT

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....

b. 12648243
i.....

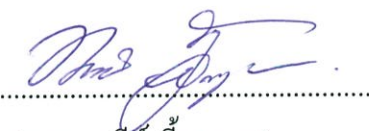
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต (สาขาสถาปัตยกรรม)
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมและการวางแผน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ โสวิทย์กุล)
คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

รศ.สุภาวดี	รัตนมาศ	ประธานคณะกรรมการ
ผศ.โอชกร	ภาคสุวรรณ	กรรมการ
อ.พิสิฐ	พินิจจันทร์	กรรมการ
อ.ธีร์	อังคะสุวพลา	กรรมการ
อ.ปรศนี	เมฆศรีสวัสดิ์	กรรมการและเลขานุการ

(อ.ทรรคนิชย์ ลีตระกูล)

อาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์ (Hostel for Backpacker) จะสำเร็จลุล่วงลงไปไม่ได้ หากปราศจากบุคคลและหน่วยงานที่คอยช่วยเหลือในด้านต่างๆ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทรงศนีย์ ลีตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยสร้างแรงบันดาลใจและเติมไฟให้งานก้าวหน้าเสมอ ช่วยเสนอแนะแนวทาง ความเป็นไปได้ในการเกิดโครงการ ตลอดจนให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง

ขอขอบพระคุณอาจารย์อาจ วสุวานิช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ให้คำแนะนำตลอดการทำวิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์สุพัฒน์ บุญยฤทธิกิจ และ อ.ดร.ชุมพร มูรพันธุ์ ที่ช่วยสร้างแรงบันดาลใจเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์มนสิณี อรรถวานิชและอาจารย์ที่ด้อมที่คอยช่วยหาข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างโฮสเทลในโลกความเป็นจริง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ปริญญา ชูแก้ว ที่ให้คำแนะนำและรายละเอียดเกี่ยวกับชุมชนในละแวกที่ตั้งโครงการบริเวณ จ.อุบลราชธานี

ขอขอบคุณ พี่กระชาก และพี่พจน์ สัปปายะสตุดิโอ ที่สละเวลาในการอธิบายเรื่องการคิดองค์ประกอบของที่พักในลักษณะต่างๆ

ขอขอบคุณ คุณอุบลผู้ดูแลที่ตั้งโครงการ ที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับที่ตั้งโครงการ และบริบทที่แวดล้อมโครงการ

ขอขอบคุณคุณคุณกรณย์ คุณยุพิน และคุณศุภวิชญ์ คงสวัสดิ์ ที่ช่วยสนับสนุนเรื่องการสำรวจที่ตั้งโครงการ คอยอำนวยความสะดวกในระหว่างการเลือกที่ตั้งโครงการ

ขอขอบคุณผู้แต่งหนังสืออ้างอิงทุกเล่มที่ได้กล่าวไว้ในบรรณานุกรม

ขอขอบคุณพี่และน้องรหัสทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ประสานงาน ให้โครงการนี้เกิดขึ้นมาได้

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณอาจารย์และคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทุกท่าน สำหรับคำสอนและคำแนะนำต่างๆ ในการสอบวิทยานิพนธ์และความรู้ที่หาไม่ได้จากในตำราเรียนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในภายภาคหน้า

กาญจนวรรณ คงสวัสดิ์

มีนาคม 2557

ชื่อโครงการ	โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์ จ.อุบลราชธานี (HOSTEL FOR BACKPACKER UBONRATCHATHANI)
นักศึกษา	นางสาวกาญจนวรรณ คงสวัสดิ์
รหัส	52020005
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	อ.ทรรศนีย์ ถีตระกูล
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรม
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

โครงการ ‘HBU : โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์ จ.อุบลราชธานี’ เป็นที่พักและสถานที่ที่ก่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์ ตั้งอยู่บนหัวมูมถนนเทพโยธีซึ่งตัดกับถนนเลียบริมน้ำมูล ซึ่งเดินทางมาถึงได้อย่างสะดวก อยู่ในรัศมี 2 กิโลเมตรจากสถานีรถไฟ และ 1.5 กิโลเมตรจากสนามบิน มีบริการรถโดยสารจากทั้งสถานีขนส่งผู้โดยสาร สถานีรถไฟ และจากสนามบิน พื้นที่เดิมมีต้นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่และขนาดกลางผสมกันอยู่ โดยรอบเป็นที่อยู่อาศัยและชุมชนริมแม่น้ำซึ่งเดิมเป็นทำน้ำเก่า บริเวณหน้าโครงการเป็นแม่น้ำมูลกว้างใหญ่

โครงการตั้งอยู่บนพื้นที่ 2.9 ไร่ พื้นที่ใช้สอยในอาคารมีขนาด 3,880 ตารางเมตรประกอบด้วยอาคารพักอาศัยซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนแยกตามประเภทของห้องพัก ความสูง 4 ชั้นและ 3 ชั้น การวางผังโครงการเน้นให้มีพื้นที่เปิดโล่งในส่วนของการทำงาน พื้นที่เอนกประสงค์สำหรับการทำกิจกรรมจะอยู่ในชั้นที่ 1 เพื่อให้ส่วนของที่พักเกิดความเป็นส่วนตัว การจัดวางอาคารมีการบิดทิศทางของแต่ละอาคารเพื่อให้ห้องพักมีมุมมองที่มองเห็นแม่น้ำและบรรยากาศของการเข้าพักไปพร้อมๆ กัน ห้องพักแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกเป็นห้องพักประเภท Dormitory หรือแบบหอพัก 6 เตียง ซึ่งภายในห้องจะเข้าพักได้ 6 ที่ เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นกลุ่ม 4-6 คน หรือนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่านเดียวแต่อยากมีปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวอื่นๆ ห้องพักกลุ่มนี้จะเน้นบรรยากาศที่ใกล้ชิดกับส่วนกิจกรรมมากที่สุด ทั้งกิจกรรมภายในโครงการและกิจกรรมที่คนภายในชุมชนสามารถเข้ามาใช้ในโครงการได้ด้วย กลุ่มที่สองเป็นห้องพักประเภท Dormitory หรือแบบหอพัก 4 เตียง จะอยู่ถัดจากกลุ่มแรกเข้ามา จะต่างกับกลุ่มแรกที่มีจำนวนเตียง เพื่อรองรับการเดินทางในกลุ่มที่เล็กกว่า ห้องพักกลุ่มนี้จะเชื่อมต่อไปยังพื้นที่ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวภายในโครงการอีกด้วย โดยจะใช้ห้องน้ำและห้องอาบน้ำร่วมกับห้องพักในกลุ่มแรก ห้องพักสองกลุ่มแรกนี้เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการการมีปฏิสัมพันธ์กับที่พักและบริบท

โดยรอบ เป็นการพักผ่อนแลกเปลี่ยนประสบการณ์หลังจากที่เดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดจบแล้วและต้องการจะพักและกลับกรุงเทพฯ หรือภูมิลำเนาเดิม และกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มห้องพักที่ค่อนข้างต้องการความเป็นส่วนตัวสูง รองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางคนเดียวหรือเป็นกลุ่มเล็ก 1-2 ท่าน ที่ต้องการพักเพื่อเดินทางต่อไปยังที่อื่นๆ ภายในห้องพักจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ทั้งโทรทัศน์ ตู้เย็น โทรศัพท อินเทอร์เน็ตและห้องน้ำในตัว นอกจากนี้พื้นที่บนอาคารที่เป็นส่วนห้องพักแล้ว ยังมีพื้นที่พิเศษสำหรับกางเต็นท์อยู่บริเวณด้านหน้าโครงการอีกด้วย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีงบประมาณจำกัด

รูปแบบสถาปัตยกรรมถูกออกแบบให้มีความเรียบง่ายแต่สนุกสนาน มีการใช้วัสดุที่อ้างอิงมาจากเครื่องมือหาพลังงานทดแทนที่โดดเด่นของจังหวัด มาใช้ในกรอบอาคาร คือการใช้เส้นตั้งเส้นนอน และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับธรรมชาติ คือ ไม้ไผ่ เป็นส่วนใหญ่ โดยกรอบอาคารส่วนที่เป็นระเบียบของห้องพักจะมีบานเฟี้ยมไม้ไผ่ซึ่งจะมีทั้งไม้ไผ่ทางตั้งและนอน ติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สลับกันไป ทำให้เกิดรูปด้านอาคารที่ไม่หยุดนิ่ง ความลึกตื้นแตกต่างกัน นอกจากนี้บานเฟี้ยมที่เปิดปิดได้ตามใจผู้เข้าพัก ทำให้อาคารเกิดความแตกต่างหลากหลายของการใช้งานอีกด้วย และช่วยลดความร้อนที่เข้าสู่อาคารอีกด้วย ส่วนด้านที่เป็นทางเดินเข้าห้องพัก มีการใช้วัสดุที่บดป่นเปลือกฉาบเป็นเส้นลาย เข้ามารวมกับไม้ไผ่ ซึ่งสื่อถึงหินและต้นไม้ที่อยู่รายล้อมแม่น้ำโขงซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัด ภายในห้องพักมีการตกแต่งอย่างเรียบง่ายสะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอุบลราชธานี และมีกลิ่นอายของธรรมชาติ ซึ่งได้ใช้ปูนเปลือยฉาบเป็นเส้นลายสื่อถึงหินผาบริเวณผาแต้ม สีผนังและเฟอร์นิเจอร์ที่มีโทนต่างกัน ร้อนและเย็นเปรียบ ได้กับแม่น้ำสองสายที่ไหลมาบรรจบกันเป็นพรมแดนระหว่างประเทศ คือแม่น้ำโขงสีปูน(โทนร้อน)และแม่น้ำมูลสีคราม(โทนเย็น) ห้องพักแบบDormitory มีพื้นที่ภายในที่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ได้ ส่วนที่เป็นพื้นที่ส่วนกลาง เช่น โถงต้อนรับ พื้นที่ปฏิสัมพันธ์(Interactive Space) ส่วนกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Workshop) ส่วนรับประทานอาหาร(Cafeteria and Preparing) และส่วนอินเทอร์เน็ต(Internet and Co-working Space) จะใช้ลักษณะของบ้านไทยอีสานมาปรับใช้กับการออกแบบ คือมีการใช้เส้นตั้งเส้นนอนของแผ่นไม้มาปิดล้อม ส่วนใช้เสาปิดล้อมซึ่งต่อออกไปเป็นชานบ้าน และส่วนที่เป็นลาน โถงซึ่งไม่มีวัสดุปิดล้อม ให้ความรู้สึกในการเข้าไปใช้งานที่แตกต่างกัน

สุดท้ายนี้ HBU : โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์ จ.อุบลราชธานี จะเป็นโครงการตัวอย่างที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวแบคแพคเกอร์ที่สนใจด้านวัฒนธรรมของอุบลราชธานี ทั้งในด้านราคา ประเภทของห้องพัก ตำแหน่งที่ตั้ง และสิ่งอำนวยความสะดวกของแบคแพคเกอร์ได้อย่างลงตัว

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองวิทยานิพนธ์	I
บทคัดย่อ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	VI
สารบัญรูป	VIII
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1-1
1.2 วัตถุประสงค์และประโยชน์ของโครงการ	1-3
1.3 ประโยชน์ของการศึกษาโครงการ	1-3
1.4 ขอบเขตและวิธีการศึกษาโครงการ	1-4
บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลประกอบโครงการ	
2.1 ความหมายและลักษณะทั่วไปของแบคแพคเกอร์	2-1
2.2 แบคแพคเกอร์ในประเทศไทย	2-3
2.3 ความหมายของโฮสเทล	2-4
2.4 ที่มาและความหมายของโฮสเทล (Hostel)	2-5
บทที่ 3 กรณีศึกษาอาคารตัวอย่าง	
3.1 อาคารตัวอย่างภายในประเทศ	3-1
3.2 อาคารตัวอย่างในต่างประเทศ	3-10
บทที่ 4 การศึกษาผู้ใช้โครงการ	
4.1 การแบ่งประเภทของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ	4-1
4.2 พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	4-9
4.3 จำนวนผู้ใช้โครงการ	4-12

บทที่ 5 การศึกษาองค์ประกอบโครงการ

5.1 ลักษณะของโครงการ	5-1
5.2 รายละเอียดของโครงการและการกำหนดพื้นที่ใช้สอย	5-1
5.3 สรุปลักษณะพื้นที่ใช้สอยโครงการ	5-15
5.4 วิเคราะห์และสรุปลักษณะพื้นที่องค์ประกอบโครงการ	5-19

บทที่ 6 การศึกษาและวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

6.1 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุบลราชธานี	6-1
6.2 หลักเกณฑ์การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ	6-8
6.3 สรุปลักษณะวิเคราะห์และสรุปผลการเลือกที่ตั้งโครงการ	6-17
6.3 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	6-18

บทที่ 7 การศึกษาและวิเคราะห์งานระบบที่ใช้ในการออกแบบ

7.1 ระบบโครงสร้างอาคาร	7-1
7.2 งานระบบที่เกี่ยวข้อง	7-4

บทที่ 8 แนวความคิดในการออกแบบ

8.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการและสภาพแวดล้อม	
8.2 แนวคิดการวางผัง	8-5
8.3 แนวคิดการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม	8-6
8.4 แนวคิดการออกแบบอาคาร	8-7
8.5 แนวคิดการออกแบบกรอบอาคาร	8-8
8.5 สรุปลักษณะการออกแบบ	8-10

บรรณานุกรม	X
------------	---

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก สถิติและตารางที่เกี่ยวข้องกับที่มาของโครงการ	XII
ภาคผนวก ข ที่มาของแบคแพคเกอร์	XIV
ภาคผนวก ค คำจำกัดความของโรงแรม	XVI
ภาคผนวก ง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	XVIII
ภาคผนวก จ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	XXI

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 2.2-1 แสดงร้อยละของประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่เดินทางท่องเที่ยว จำแนกตามลักษณะการเดินทาง ในปี 2554	2-3
ตารางที่ 2.2-2 แสดงร้อยละของประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่เดินทางท่องเที่ยว จำแนกตามพาหนะที่ใช้เดินทางส่วนใหญ่ ในปี 2554	2-3
ตารางที่ 4.1-1 แสดงประเภทการเข้าพักแบ่งตามขนาดของการเข้าพัก	4-2
ตารางที่ 4.2-1 แสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์ประเภทที่ 1 (ระยะเวลาเข้าพัก 2 วัน)	4-9
ตารางที่ 4.2-2 แสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์ประเภทที่ 2 (ระยะเวลาเข้าพัก 2 วัน)	4-10
ตารางที่ 4.2-3 แสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์ ประเภทที่ 3 (ระยะเวลาเข้าพัก 2 คืน ขึ้นไป)	4-11
ตารางที่ 4.3-1 แสดงจำนวนผู้ใช้งานที่วิเคราะห์จำนวนนักท่องเที่ยวจากการเปรียบเทียบ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในช่วงที่มีการพักแรมมากที่สุดกับจำนวนเตียงของ โฮสเทล	4-12
ตารางที่ 4.3-2 แสดงจำนวนห้องพักที่จังหวัดอุบลราชธานีควรมีเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวน นักท่องเที่ยวในช่วงที่มีการเข้าพักมากที่สุดกับจำนวนห้องพักทั้งหมดในจังหวัดปี พ.ศ.2554	4-12
ตารางที่ 4.3-3 แสดงจำนวนเตียง(จำนวนผู้ใช้ในส่วนของที่พัก)ที่เพิ่มขึ้น	4-13
ตารางที่ 4.3-4 แสดงจำนวนเตียง(จำนวนผู้ใช้ในส่วนของที่พัก)ที่เพิ่มขึ้น	4-13
ตารางที่ 4.3-5 แสดงประเภทการเข้าพักแบ่งตามขนาดของการเข้าพักที่วิเคราะห์จาก อัตราส่วนระหว่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี พ.ศ. 2554	4-14
ตารางที่ 4.3-6 แสดงการเปรียบเทียบพนักงานในส่วนของห้องพักต่อจำนวนห้องพัก	4-15
ตารางที่ 4.3-7 แสดงจำนวนพนักงานในโครงการ	4-15
ตาราง 5.2-1 แสดงขนาดขององค์ประกอบต่างๆ YHA ที่กำหนดให้สำหรับ โฮสเทล 50 เตียง	5-2
ตาราง 5.2-2 แสดงความสัมพันธ์ของจุดประสงค์โครงการกับองค์ประกอบ	5-3
ตารางที่ 5.2-3 แสดงประเภทการเข้าพักแบ่งตามขนาดของการเข้าพัก	5-4
ตารางที่ 5.2-4 แสดงพื้นที่ขององค์ประกอบส่วนห้องพัก	5-4
ตารางที่ 5.2-5 แสดงการคิดขนาดโถงต้อนรับต่อจำนวนเตียง	5-5

ตารางที่ 5.2-6	แสดงการคิดขนาดพื้นที่พักคอยต่อจำนวนเตียง	5-6
ตารางที่ 5.2-7	แสดงการคิดขนาดพื้นที่พักคอยต่อจำนวนเตียง	5-6
ตารางที่ 5.2-8	แสดงการคิดขนาดพื้นที่รับฝากสัมภาระต่อจำนวนเตียง	5-6
ตารางที่ 5.2-9	แสดงพื้นที่คอฟฟี่ชอป (Coffee Shop)	5-8
ตารางที่ 5.2-10	แสดงการคิดขนาดพื้นที่ประกอบอาหารด้วยตนเอง ต่อจำนวนเตียง	5-8
ตารางที่ 5.2-11	แสดงการคิดขนาดพื้นที่รับประทานอาหาร ต่อจำนวนเตียง	5-8
ตารางที่ 5.2-12	แสดงการคิดขนาดพื้นที่ห้องเรียนทำอาหารแบบปฏิบัติ	5-11
ตารางที่ 5.2-13	แสดงการคิดขนาดพื้นที่ห้องเรียนจักรสาน	5-12
ตารางที่ 5.2-14	แสดงการคิดขนาดพื้นที่การอ่าน	5-12
ตารางที่ 5.2-15	แสดงการคิดขนาดพื้นที่ห้องเก็บผ้า	5-14
ตารางที่ 5.3-1	สรุปพื้นที่ใช้สอยโครงการ	5-15
ตารางที่ 5.4-1	แสดงพื้นที่ในส่วนต่างๆ ของโครงการ	5-19
ตารางที่ 5.4-2	แสดงพื้นที่ในส่วนต่างๆ ของโครงการแยกเป็น โซน	5-20
ตารางที่ 6.1-1	แสดงงานประเพณีที่มีตลอดทั้งปีของจังหวัดอุบลราชธานี	6-5
ตารางที่ 6.3-1	แสดงการพิจารณาเลือกที่ตั้ง	6-17
ตารางที่ 7.1-1	แสดงลักษณะความชันของทางลาด	7-2
ตารางที่ 7.1-2	แสดงระบบทางลาดของงานก่อสร้าง	7-3
ตารางที่ 7.1-3	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนลิฟต์ที่ใช้กับขนาดความจุของลิฟต์	7-4
ตารางที่ 7.1-4	แสดงความเร็วลิฟต์ที่เหมาะสมกับจำนวนชั้นของอาคาร	7-4
ตารางที่ 7.1-5	แสดงปริมาณความสว่างที่ต้องการในส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม	7-6
ตารางที่ 7.1-6	แสดงระบบโทรศัพท์ภายใน	7-9
ตารางที่ 7.1-6	แสดงการใช้งานของโทรศัพท์ภายในโครงการ	7-10
ตารางที่ 7.1-7	แสดงตำแหน่งที่ติดตั้งลาโพงกระจายเสียง	7-10

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
รูปที่ 2.1-1 แสดงความหมายของคำว่า Backpack	2-1
รูปที่ 2.1-2 แสดงลักษณะกระเป๋าสะพายหลังของแบคแพคเกอร์	2-2
รูปที่ 2.1-3 แสดงบรรยากาศภายใน Amistat Beach Hostel, Barcelona Spain	2-6
รูปที่ 2.1-4 แสดงบรรยากาศภายในห้องพักของ HQ Hostel, บางรัก กรุงเทพมหานคร	2-6
รูปที่ 3.1-1 แสดงทัศนียภาพด้านหน้าโครงการหลักดีโฮสเทล	3-1
รูปที่ 3.1-2 แสดงที่ตั้งของหลักดีโฮสเทล	3-1
รูปที่ 3.1-3 แสดง common area	3-2
รูปที่ 3.1-4 แสดงโถงบันไดกลางที่แบ่งห้องพักออกเป็นสองฝั่ง	3-2
รูปที่ 3.1-5 รูปตัดแสดงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในโฮสเทล	3-3
รูปที่ 3.1-6 แสดงสถานที่เปิดรับเพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์	3-3
รูปที่ 3.1-7 แสดงสถานที่เปิดรับเพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (มุมมองทางเข้าโครงการ)	3-4
รูปที่ 3.1-8 แสดงผนังห้องพักของหลักดีโฮสเทล ที่เป็นลวดลายกราฟฟิกของสถานที่สำคัญในห้องพักแบบ Deluxe Dorm	3-4
รูปที่ 3.1-9 แสดงผนังห้องพักของหลักดีโฮสเทล ที่เป็นลวดลายกราฟฟิกของสถานที่สำคัญในห้องพักแบบ Econo Twin	3-5
รูปที่ 3.1-10 แสดงการตกแต่งฝ้าเพดานด้วยแผ่นที่ดาวแบบไทย	3-5
รูปที่ 3.1-11 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Deluxe Dorm	3-6
รูปที่ 3.1-12 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Ladies Deluxe Dorm	3-6
รูปที่ 3.1-13 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Econo Twin	3-6
รูปที่ 3.1-14 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Econo Double	3-7
รูปที่ 3.1-15 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Double Deluxe	3-7
รูปที่ 3.1-16 ทัศนียภาพด้านหน้าโครงการ	3-8
รูปที่ 3.1-17 แสดงมุมจากภายในโครงการ	3-8

รูปที่ 3.1-18 แสดงกิจกรรมภายในโครงการ	3-8
รูปที่ 3.1-19 แสดงกิจกรรมภายในโครงการ	3-9
รูปที่ 3.1-20 แสดงมุมมองของโครงการจากอ่าวโตเกียว	3-9
รูปที่ 3.1-21 แสดงที่ตั้งของ Hostel in Kyonan	3-9
รูปที่ 3.1-22 แสดงผังบริเวณของ Hostel in Kyonan	3-10
รูปที่ 3.1-23 แสดงทัศนียภาพของโครงการเชื่อมกับอ่าวโตเกียว	3-11
รูปที่ 3.1-24 แสดงมุมมองของโครงการจากทางเข้า	3-11
รูปที่ 3.1-25 แสดงมุมมองของโครงการจากอ่าวโตเกียวในตอนเย็น	3-12
รูปที่ 3.1-26 แสดงบรรยากาศในห้องพักแบบปกติ	3-12
รูปที่ 3.1-27 แสดงรูปตัดในห้องพักแบบปกติ	3-12
รูปที่ 3.1-28 แสดงบรรยากาศในห้องพักแบบเสื่อตามิ	3-13
รูปที่ 3.1-29 แสดงรูปตัดในห้องพักแบบเสื่อตามิ	3-13
รูปที่ 3.1-30 แสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ Barcelona Rock	3-13
รูปที่ 3.1-31 แสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ Barcelona Rock	3-14
รูปที่ 3.1-32 แสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ Barcelona Rock	3-15
รูปที่ 4.1-1 แสดงประเภทผู้ร่วมเดินทางของนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2554	4-2
รูปที่ 4.1-2 แสดงอัตราส่วนของจำนวนผู้ร่วมเดินทางของนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2554	4-2
รูปที่ 4.1-3 แสดงประเภทผู้รับบริการแบ่งตามระยะเวลาในการเข้าพัก โดยกำหนดจากกลุ่มเป้าหมายของโครงการ	4-3
รูปที่ 4.1-4 แสดงประเภทผู้รับบริการแบ่งตามความถี่ในการใช้โครงการ โดยกำหนดจากกลุ่มเป้าหมายของโครงการ	4-4
รูปที่ 4.1-5 แสดงแผนผังองค์กรของการดำเนินงานภายในโครงการ	4-5
รูปที่ 4.1-6 แสดงเจ้าหน้าที่ภายในโครงการฝ่ายห้องพัก	4-6
รูปที่ 4.2-1 แสดงจำนวนและอัตราส่วนระหว่างนักทัศนจร และนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2554	4-12
รูปที่ 4.3-1 แสดงจำนวนและอัตราส่วนระหว่างนักทัศนจรและนักท่องเที่ยว ชาวไทยในจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2554	4-14
รูปที่ 5.2-1 แสดงการจัดพื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตของคลับดีโฮสเทล	5-7
รูปที่ 5.2-2 แสดงลักษณะพื้นที่คอฟฟี่ชอป (Coffee Shop)	5-7
รูปที่ 5.2-3 แสดงลักษณะพื้นที่ซักล้างด้วยตนเอง	5-9

รูปที่ 5.2-4	แสดงลักษณะพื้นที่เวิร์คช็อปทำอาหาร	5-11
รูปที่ 5.2-5	แสดงลักษณะพื้นที่เวิร์คช็อปงานจักรสาน	5-12
รูปที่ 5.2-6	แสดงลักษณะพื้นที่อ่านหนังสือต่อคน	5-12
รูปที่ 5.3-1	แสดงพื้นที่องค์ประกอบส่วนต่างๆ ของโครงการ	5-19
รูปที่ 5.3-2	แสดงพื้นที่องค์ประกอบส่วนต่างๆ ของโครงการแยกเป็นโซน	5-20
รูปที่ 6.1-1	แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นของจังหวัดอุบลราชธานีในเขตอำเภอต่างๆ	6-1
รูปที่ 6.1-2	แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นของจังหวัดอุบลราชธานีในเขตอำเภอต่างๆ	6-2
รูปที่ 6.1-3	แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานีในเขตอำเภอต่างๆ	6-3
รูปที่ 6.1-4	แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดอุบลราชธานีในเขตอำเภอต่างๆ	6-3
รูปที่ 6.1-5	แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์-ผาแต้ม	6-3
รูปที่ 6.1-6	แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	6-4
รูปที่ 6.1-7	แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	6-4
รูปที่ 6.1-8	แสดงกิจกรรมประเพณี	6-5
รูปที่ 6.1-1	แสดงจำนวนที่พักห้องพักที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดอุบลราชธานี ช่วงปี พ.ศ. 2551-2555	6-7
รูปที่ 6.1-2	แสดงจำนวนผู้เยี่ยมเยือนที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดอุบลราชธานี ช่วงปี พ.ศ. 2551-2554	6-7
รูปที่ 6.2-1	แสดงรัศมี 1 กิโลเมตรของการโดยสารประเภทต่างๆ ตัวอำเภอเมืองอุบลราชธานี	6-10
รูปที่ 6.2-2	แสดงบริเวณที่ตั้งของที่ตั้ง 1 และบริบทข้างเคียง	6-11
รูปที่ 6.2-3	แสดงพื้นที่ทางทิศเหนือของที่ตั้งเป็นตึกแถวร้างและพื้นที่สีเขียว	6-11
รูปที่ 6.2-4	แสดงพื้นที่ทางทิศตะวันออกของที่ตั้งเป็นที่ดินว่างเปล่า และอาคารที่ยังก่อสร้างไม่เสร็จ	6-12
รูปที่ 6.2-5	แสดงพื้นที่ทางทิศใต้ของที่ตั้งเป็นที่ดินว่างเปล่า	6-12
รูปที่ 6.2-6	แสดงพื้นที่ทางทิศตะวันตกของที่ตั้งเป็นด้านหลังของตึกแถวและถนนชยางกูร	6-12
รูปที่ 6.2-7	แสดงรัศมี 1 กิโลเมตรของการโดยสารประเภทต่างๆ ภายในอำเภอเมืองอุบลราชธานี ที่ตั้ง 2	6-14
รูปที่ 6.2-8	แสดงบริเวณที่ตั้งของที่ตั้ง 2 และสถานที่สำคัญในรัศมี 1-2 กิโลเมตร	6-15
รูปที่ 6.2-9	แสดงบริเวณที่ตั้งของที่ตั้ง 2 และบริบทข้างเคียง	6-15
รูปที่ 6.4-1	แสดงบรรยากาศของถนนพรหมบุตรก่อนที่จะเลี้ยวขวาถึงตัวโครงการ	6-18
รูปที่ 6.4-2	แสดงถนนที่ตรงสู่โครงการ	6-18
รูปที่ 6.4-3	แสดงถนนที่ตรงสู่โครงการ	6-18
รูปที่ 6.4-4	แสดงสภาพปัจจุบันของที่ตั้งโครงการมุมมองจากทิศใต้	6-19

รูปที่ 6.4-5 แสดงสภาพปัจจุบันของที่ตั้ง โครงการมุมมองจากทิศตะวันออก	6-19
รูปที่ 6.4-6 แสดงสภาพอาคารข้างเคียงของที่ตั้ง โครงการฝั่งทิศตะวันตก (สำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 7 จ.อุบลราชธานี)	6-19
รูปที่ 6.4-9 ทศนียภาพด้านหน้าที่ตั้ง โครงการ มุมมองจากทิศตะวันออกของโครงการ	6-20
รูปที่ 6.4-8 ทศนียภาพด้านหน้าที่ตั้ง โครงการ มุมมองจากทิศตะวันตกของโครงการ	6-20
รูปที่ 6.4-7 แสดงแม่น้ำมูล ทศนียภาพด้านหน้าที่ตั้ง โครงการ มุมมองจากทิศใต้ของโครงการ	6-20
รูปที่ 8.1-1 แสดงการเข้าถึงโครงการ	8-1
รูปที่ 8.1-2 แสดงทิศทางแคดลมฝน	8-1
รูปที่ 8.1-3 แสดงระยะถอยร่นของอาคาร	8-2
รูปที่ 8.1-4 แสดงความสูงของอาคาร	8-2
รูปที่ 8.1-5 แสดงการวางตำแหน่งพื้นที่อาคาร	8-3
รูปที่ 8.1-6 แสดงการวางตำแหน่งพื้นที่อาคาร	8-4
รูปที่ 8.2-1 แสดงแนวความคิดในการวางผัง	8-5
รูปที่ 8.3-1 แสดงแนวความคิดในการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม	8-6
รูปที่ 8.4-1 แสดงแนวความคิดในการออกแบบอาคาร	8-7
รูปที่ 8.5-1 แสดงแนวความคิดในการออกแบบกรอบอาคาร	8-8
รูปที่ 8.5-2 แสดงแนวความคิดในการออกแบบกรอบอาคาร	8-8
รูปที่ 8.5-3 แสดงแนวความคิดในการออกแบบกรอบอาคาร	8-9
รูปที่ 8.6-1 แสดงผังบริเวณและผังพื้นที่ชั้น 1	8-10
รูปที่ 8.6-2 แสดงผังพื้นที่ชั้น 2	8-11
รูปที่ 8.6-3 แสดงผังพื้นที่ชั้น 3	8-12
รูปที่ 8.6-4 แสดงผังพื้นที่ชั้น 4	8-13
รูปที่ 8.6-5 แสดงรูปตัด 1	8-14
รูปที่ 8.6-6 แสดงรูปตัด 2	8-14
รูปที่ 8.6-7 แสดงรูปด้าน 1	8-14
รูปที่ 8.6-8 แสดงรูปด้าน 2	8-14
รูปที่ 8.6-9 แสดงรูปด้าน 3	8-15
รูปที่ 8.6-10 แสดงรูปด้าน 4	8-15
รูปที่ 8.6-11 แสดงทัศนียภาพทางเข้าโครงการ	8-15
รูปที่ 8.6-12 แสดงทัศนียภาพจากฝั่งแม่น้ำ	8-16
รูปที่ 8.6-13 แสดงทัศนียภาพภายในโครงการ	8-16
รูปที่ 8.6-14 แสดงทัศนียภาพภายในโครงการ (ทางเดินสู่ส่วนปฏิสัมพันธ์)	8-17

รูปที่ 8.6-15 แสดงทัศนียภาพภายในโครงการ(coffee shop)	8-17
รูปที่ 8.6-16 ไอโซเมตริกและทัศนียภาพภายนอกแสดงส่วนของห้องพักประเภท 6 Bed dorm	8-18
รูปที่ 8.6-17 ไอโซเมตริกและทัศนียภาพภายนอกแสดงส่วนของห้องพักประเภท 4 Bed dorm	8-19
รูปที่ 8.6-18 ไอโซเมตริกของห้องพักประเภท twin type	8-20
รูปที่ 8.6-19 ไอโซเมตริกของห้องพักประเภท standard type	8-20
รูปที่ 8.6-20 หุ่นจำลอง	8-21
รูปที่ 8.6-21 หุ่นจำลอง	8-21
รูปที่ 8.6-22 หุ่นจำลอง	8-22
รูปที่ 8.6-23 หุ่นจำลอง	8-22
รูปที่ 8.6-24 หุ่นจำลอง	8-23
รูปที่ 8.6-25 หุ่นจำลอง	8-23

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

การท่องเที่ยวแบบกรู๊ปทัวร์เป็นการท่องเที่ยวที่ใช้งบประมาณในการท่องเที่ยวสูง นักท่องเที่ยวที่พักในโรงแรมซึ่งให้ความสะดวกสบายอย่างเต็มที่ แต่กลับต้องเดินทางไปยังสถานที่ที่ถูกจัดไว้เป็นโปรแกรมทั่วไปเหมือนกับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ ด้วยกำหนดการที่ค่อนข้างเร่งด่วน ทำให้รู้สึกว่ามีค่ากับราคาที่เสียไป เนื่องจากไม่มีโอกาสได้สัมผัสกับรายละเอียดของท้องถิ่นนั้นๆ อย่างแท้จริง การท่องเที่ยวแบบกรู๊ปทัวร์จึงถูกปฏิเสธจากนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม ซึ่งนิยมการท่องเที่ยวที่ใช้งบประมาณในการท่องเที่ยวแบบประหยัด ไม่ต้องการความสะดวกสบายมากนักเพราะใช้เวลาส่วนใหญ่ นอกที่ที่พัก ชอบสัมผัสวิถีชีวิตของพื้นที่ที่ได้เดินทางไปถึงและการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเดินทางกับผู้อื่น เรียกนักท่องเที่ยวประเภทนี้ว่า แบคแพคเกอร์ (Backpacker) ซึ่งจะเดินทางโดยสัมภาระสะพายหลังเพียงใบเดียว มีระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่ยืดหยุ่นเนื่องจากวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาว พร้อมทั้งจะแสวงหาและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ

และเนื่องจากความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและการคมนาคมขนส่ง ประกอบกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่ไม่สูงมากนัก ทำให้นักเดินทางถึงที่หมายได้อย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งธุรกิจท่องเที่ยวที่ขยายตัวจากการกระตุ้นทางเศรษฐกิจต่างๆ จากการดำเนินมาตรการและแผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม ความมีอัธยาศัยและมิตรไมตรี และทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม ทำให้มีนักเดินทางต่างชาติหลั่งไหลเข้ามาภายในประเทศไทยมากมาย ไทยจึงเป็นเป้าหมายหนึ่งของนักเดินทางประเภทแบคแพคเกอร์

สถานที่ที่แบคแพคเกอร์จะเข้าพักมีหลายประเภท เช่น โรงแรมราคาประหยัดประเภทโฮสเทล (Hostel) หรือเกสต์เฮ้าส์ (Guest House) ซึ่งมีมากมายในประเทศไทย แต่ส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ตามเมืองใหญ่และอยู่ใกล้ศูนย์กลางการคมนาคมเท่านั้น และพบว่าสถิติ

นักท่องเที่ยวปี 2554¹ โฮสเทลเป็นสถานที่พักแรมที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากธุรกิจท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมจากการขยายตัวแต่ขาดการปรับปรุงพัฒนา จึงควรมีการส่งเสริมให้มีสถานที่พักแรมประเภท โฮสเทลที่มีมาตรฐานและดึงดูดนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์เพิ่มมากขึ้น ทั้งในแง่ของความสะอาดสบาย สิ่งอำนวยความสะดวก และความมีเอกลักษณ์ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่นที่ตั้ง เพื่อให้เกิดความประทับใจกับทั้งนักท่องเที่ยวและสำนักรักบ้านเกิดกับประชาชนในท้องถิ่น โฮสเทลจึงเป็นอีกโครงการหนึ่งที่น่าจะช่วยเพิ่มภาพลักษณ์เชิงวัฒนธรรมที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและให้นักท่องเที่ยวกับประชาชนในท้องถิ่นได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในอีกรูปแบบหนึ่งที่แบคแพคเกอร์ต้องการอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์น่าจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งซึ่งตอบโจทย์ดังกล่าว นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในราคาประหยัด มีความสะดวกสบายในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับการเดินทางแบบแบคแพคกิ้ง (Backpacking) ได้พบและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ๆ ในเรื่องวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่เด่นชัดยิ่งขึ้น นอกจากนี้การท่องเที่ยวประเภทนี้จะเป็นการเกื้อหนุนชุมชนในเรื่องของอาชีพและรายได้เสริม ส่งผลให้มีผลในภาพรวมแก่เศรษฐกิจและการท่องเที่ยวระดับประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็น โครงการต้นแบบของธุรกิจที่พักแรมขยายต่อมที่ตอบสนองความต้องการที่ดีกว่าของการท่องเที่ยวแบบแบคแพคกิ้ง (Backpacking) ที่ผสมเข้ากับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)
2. เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้เข้ามาสัมผัสกับบริบทของที่พักและเกิดความประทับใจ
3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ เน้นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ที่เกิดกับนักท่องเที่ยว เน้นการเข้าไปเป็นหนึ่งในกิจกรรมนั้น มากกว่าการชมเพียงอย่างเดียว

¹ จำแนกตามประเภทของสถานที่พักแรมจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเดินทาง
5. เพื่อส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้กับชุมชนโดยรอบ ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในธุรกิจขนาดย่อม

1.3 ประโยชน์ของการศึกษาโครงการ

1. ได้เรียนรู้การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติต่างๆ เพื่อเป็นหลักในการนำมาเปรียบเทียบแนวโน้มความเป็นไปได้ของโครงการ
2. ได้เรียนรู้ลักษณะพื้นฐานของโครงการและข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการ
3. ได้เรียนรู้ข้อกำหนด พ.ร.บ. ควบคุม ข้อกำหนด ขอบบังคับมาตรฐานต่างๆ ที่ใช้ประกอบการออกแบบโครงการ
4. ได้ศึกษาอาคารตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการโครงการ
5. ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่จะจัดวางภายในโครงการ
6. ได้ศึกษาเรื่องการวางผังอาคารในตำแหน่งที่สอดคล้องกับความสำคัญของโครงการ
7. ได้เรียนรู้แนวทางการออกแบบรูปแบบอาคาร การจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมภายในโครงการให้สอดคล้องกับพฤติกรรม บริบท และประโยชน์ใช้สอย
8. ได้เรียนรู้การนำวัสดุพื้นฐานของท้องถิ่นนำมาปรับประยุกต์ใช้กับอาคารให้เข้ากับบริบทอย่างเหมาะสม
9. ได้ศึกษาและวิเคราะห์งานระบบที่ใช้ในโครงการ

1.4 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ

โครงการ โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์ ได้ศึกษาถึงความต้องการและการใช้งานของผู้ใช้หลัก (แบคแพคเกอร์) เป็นหลัก โดยจะวิเคราะห์และเปรียบเทียบขนาดของกลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะสามารถเข้ามาใช้โครงการได้ เพื่อกำหนดกิจกรรม การรวมตัวของกลุ่มกิจกรรม ขนาดโครงการ

โดยมีขอบเขตสุดท้ายเพื่อการออกแบบสถาปัตยกรรมและการวางผังบริเวณ ดังนั้นจึงต้องมีการศึกษาข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาใช้อย่างเหมาะสม คือ

1. ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของ โครงการ
2. ศึกษาความหมายและลักษณะทั่วไปของแบบแปลนทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย
3. ศึกษาความหมายและลักษณะของ โสตเตลเปรียบเทียบกับที่พักในรูปแบบอื่น
4. ศึกษาความหมายและความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
5. ศึกษาวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตของคนพื้นถิ่น รวมถึงการวางผังและวัสดุอาคารพื้นถิ่น
6. ศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่างทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งที่เป็นอาคารประเภทเดียวกับ โครงการและอาคารที่มีลักษณะกิจกรรมที่คล้ายโครงการ
7. ศึกษาและวิเคราะห์ประเภทและพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ
8. ศึกษาลักษณะของ โครงการ รายละเอียดของโครงการ การกำหนดและการสรุปพื้นที่ใช้สอย
9. ศึกษาการพิจารณาการ การวิเคราะห์ การสรุปผล การเลือกที่ตั้ง โครงการและลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ
10. วิเคราะห์รูปแบบเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของ โครงการให้เหมาะสมกับบริบท และข้อกำหนด กฎหมาย
11. ศึกษาโครงสร้างของอาคารและงานระบบประกอบอาคาร

บทที่ 2

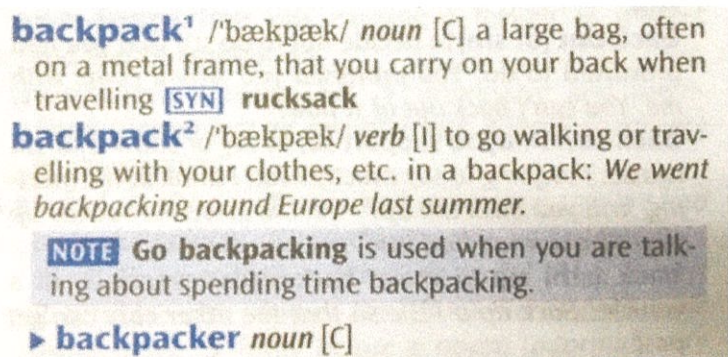
การศึกษาข้อมูลประกอบโครงการ

2.1 ความหมายและลักษณะทั่วไปของแบคแพคเกอร์

แบคแพคเกอร์ (Backpacker) เป็นคำที่ใช้ทับศัพท์จากภาษาอังกฤษ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่บรรจุในพจนานุกรมฉบับภาษาไทย คำว่า Backpack แปล ได้สองความหมายคือ

1. กระเป๋าใบใหญ่ที่ใช้สะพายหลังเมื่อออกเดินทางท่องเที่ยว
2. เดินทางท่องเที่ยวด้วยเสื้อผ้า ฯลฯ ด้วยกระเป๋าใบใหญ่ที่ใช้สะพายหลัง

คำว่า แบคแพคเกอร์ (Backpacker) จึงหมายความว่าผู้ที่ออกเดินทางท่องเที่ยวด้วยกระเป๋าใบใหญ่ที่ใช้สะพายหลัง

ภาพที่ 2.1-1 แสดงความหมายของคำว่า Backpack

ที่มา : Oxford Student's Dictionary of English

แบคแพคเกอร์ (Backpacker) หรือนักเดินทางอิสระ คือ นักท่องเที่ยวที่นิยมการเดินทางแบบมีอิสระ มักจะกำหนดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง ชอบการผจญภัย แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ในการเดินทาง มีสัมภาระในการเดินทางเป็นเป้สะพายหลังเพียงใบเดียวหรือกระเป๋าที่ง่ายต่อการแบกถือ ใช้บริการรถไฟ รถสาธารณะหรือสายการบินราคาประหยัด มีงบประมาณในการท่องเที่ยวค่อนข้างจำกัด ใช้เวลาส่วนใหญ่ นอกที่พักรู้และแสวงหาโลกทัศน์ใหม่ๆ ให้กับตนเอง ส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาว และจะเข้าพักตามที่พักระยะโฮสเทล (Hostel) เกสต์เฮ้าส์ (Guest House) หรือโรงแรมราคาประหยัด ใช้เวลาพักอยู่ในแต่ละประเทศยาวนานระหว่าง 1 เดือนถึง 1 ปี ต่างจากนักท่องเที่ยวทั่วไป (Tourism)

ภาพที่ 2.1-2 แสดงลักษณะกระเป๋าสะพายหลังของแบคแพกเกอร์

ที่มา : <http://lifeinamazing.blogspot.com/2008/12/my-biggest-problem-with-my-blog.html>

เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะพฤติกรรมดังนี้

- 1) **Pioneer-Backpackers** เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวสะพายเป้ที่เดินทางเพื่อค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ๆ ด้วยตนเอง ในการเดินทางจะไม่ใช้คู่มือเดินทางท่องเที่ยว (Guide Book) ไม่มีการเตรียมข้อมูลก่อนการเดินทางรวมถึงข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ เพราะจะทำงานระหว่างเดินทางเพื่อนำเงินมาใช้ในการท่องเที่ยว
- 2) **Lonely-Planeteer** เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวสะพายเป้ที่เดินทางโดยยึดคู่มือเดินทางท่องเที่ยว (Guide Book) เป็นหลัก มีการศึกษาข้อมูลแต่ละประเทศล่วงหน้า เลือกท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงให้ได้มากที่สุด มีข้อจำกัดด้านงบประมาณและเวลา โดยสามารถเดินทางได้ไม่เกิน 3 เดือน หรือ 1 ปี
- 3) **Prepared Backpacker** เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปที่เดินทางด้วยตนเองไม่พึ่งพาบริษัทนำเที่ยว มักมีการเตรียมแผนการเดินทางล่วงหน้าและมีระยะเวลาจำกัด 2-3 สัปดาห์

2.2 แคมแพคเกอร์ในประเทศไทย

จากความหมายของแคมแพคเกอร์ นำมาตีความร่วมกับสถิติการสรุปการท่องเที่ยวภายในประเทศไทย 2555 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) จากนักท่องเที่ยวอายุ 15 ปีขึ้นไป พบข้อสังเกตดังนี้

- 1.) มีนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนและจัดการเดินทางด้วยตนเอง สูงถึงร้อยละ 86.2 ตารางที่ 2.2-1 แสดงร้อยละของประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่เดินทางท่องเที่ยว จำแนกตามลักษณะการเดินทาง ในปี 2554¹

เรื่อง	รวม	ลักษณะการเดินทาง	
		ไม่พักค้างคืน (นักท่องเที่ยว)	พักค้างคืน (นักท่องเที่ยว)
ลักษณะการจัดการเดินทาง	100.0	100.0	100.0
จัดการเดินทางเองทั้งหมด	86.2	90.9	82.3
มีหน่วยงาน/คณะจัดการให้	12.3	8.4	15.6
จัดการเดินทางผ่านบริษัทนำเที่ยวทั้งหมด	0.7	0.2	1.1
จัดการเองบางส่วน และให้บริษัทนำเที่ยวบางส่วน	0.8	0.5	1.0

- 2.) นักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนมีการเดินทางโดยใช้บริการสาธารณะร้อยละ 53.3 (เครื่องบิน ร้อยละ 1.4/รถไฟ ร้อยละ 2.2/รถทัวร์ รถประจำทาง ร้อยละ 31.5/รถเช่า ร้อยละ 18.2) การใช้รถยนต์ส่วนตัวมีเพียงร้อยละ 46.7 เท่านั้น

ตารางที่ 2.2-2 แสดงร้อยละของประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่เดินทางท่องเที่ยวจำแนกตามพาหนะที่ใช้เดินทางส่วนใหญ่ ในปี 2554²

พาหนะหลักที่ใช้ ในการเดินทางส่วนใหญ่	รวม	ลักษณะการเดินทาง	
		ไม่พักค้างคืน (นักท่องเที่ยว)	พักค้างคืน (นักท่องเที่ยว)
รวม	100.0	100.0	100.0
เครื่องบิน	0.8	0.2	1.4
รถไฟ	1.4	0.5	2.2
รถทัวร์/รถโดยสารประจำทาง	23.9	14.9	31.5
พาหนะส่วนตัว/รถยนต์	57.8	70.9	46.7
รถเช่า เช่น รถตู้ รถยนต์ รถทัวร์/รถบัส	16.0	13.4	18.2
อื่นๆ	0.1	0.1	-

¹ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

² กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ดังนั้น จากที่ค้นคว้าข้อมูลได้ ในประเทศไทยจึงมีแบคแพคเกอร์ประเภท Lonely-Planeteer และ Prepared Backpacker เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแบคแพคเกอร์ในประเภท Prepared Backpacker อาจใช้กระเป๋าสะพายหลังเพียงใบเดียวหรือมากกว่านั้นก็ได้ หรืออาจเป็นกระเป๋าเดินทางแบบปกติซึ่งนิยมใช้กันทั่วไป และจากการพิจารณาตามลักษณะการเดินทาง นักท่องเที่ยวแบบพักค้างคืน (Tourism) พบว่าเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลส่วนใหญ่ ร้อยละ 38.3 เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 45.9 และประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 38.7 ที่เดินทาง ไปท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ³ เป็นอันดับ 1 และจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนมากที่สุดในปี 2554 3 อันดับคือ จ.นครราชสีมา จ.อุดรธานี และ จ.อุบลราชธานี

2.3 ความหมายของโฮสเทล

โฮสเทลไม่ได้มีคำจำกัดความที่ตายตัว หรือการแบ่งประเภทที่ชัดเจนแต่อาจถูกจัดไว้ตามคำจำกัดความประเภทโรงแรมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะมีความหมายดังต่อไปนี้

2.3.1 แบ่งชนิดของโรงแรมตามมาตรฐานสากล โฮสเทลจัดเป็นโรงแรมที่ผู้เข้าพักชั่วคราว (Transient Hotel) คือ โรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว

2.3.2 แบ่งตามระดับความหรูหราหรือตามมาตรฐานสากล โรงแรมจะแบ่งเป็นระดับ หรือมาตรฐานต่างๆ ดังนี้

- 1) เยี่ยม (Deluxe) 5 ดาว เป็นระดับที่มีส่วนที่ให้บริการและการบริการพิเศษต่างๆ มีส่วนที่ให้บริการและการบริการพิเศษต่างๆ ครบถ้วน
- 2) ชั้นหนึ่ง (First Class) 4 ดาว มีส่วนที่ให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก มีส่วนที่ให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน
- 3) ชั้นสอง (Second Class) 3 ดาว ลักษณะการบริการและองค์ประกอบต่าง ๆ ดีน้อยกว่าโรงแรมชั้นหนึ่ง
- 4) ชั้นสาม (Third Class) 2 ดาว การบริการและส่วนประกอบที่อำนวยความสะดวก มีน้อยหรือบางส่วน ไม่มี
- 5) ชั้นประหยัด (Economy Class) 1 ดาว ให้บริการด้านที่พักค้างคืน หรือห้องนอนเท่านั้น

³ สรุปการท่องเที่ยวภายในประเทศไทย 2555 โดย กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

โฮสเทลตามกรณีศึกษาที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 อาจแบ่งระดับความหรูหราได้ตามความประสงค์ของเจ้าของโครงการ บริบทหรือ ข้อกำหนดที่อยากให้มี

2.3.3 แบ่งตามขนาดของโรงแรม

- 1) โรงแรมขนาดใหญ่ มีจำนวนห้องพักมากกว่า 300 ห้อง
- 2) โรงแรมขนาดกลาง มีจำนวนห้องพักระหว่าง 25 - 299 ห้อง
- 3) โรงแรมขนาดเล็ก มีจำนวนห้องพักน้อยกว่า 25 ห้อง

โฮสเทลจึงจัดแบ่งตามขนาดได้ตามขนาดขององค์ประกอบของโครงการ

2.4 ที่มาของและความหมายของโฮสเทล (Hostel)

โฮสเทลมีขึ้นครั้งแรกในประเทศเยอรมนีราว ค.ศ.1900 โดยครูประจำโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งได้จัดโครงการที่พักแรมค้างคืนราคาถูกให้กับนักเรียนผู้เดินทาง สนับสนุนการเดินทางของเยาวชนตามเมืองใหญ่ที่มีความต้องการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับบ้านเมืองด้วยการเดินทางด้วยเท้าไปทั่วประเทศ คือเป็นที่พักในรูปแบบห้องนอนรวมขนาดใหญ่ จึงได้ชื่อว่า Youth Hostel จนกระทั่ง ค.ศ.1930 มีที่โฮสเทลเพิ่มขึ้นกว่า 2,000 แห่งตามเมืองต่างๆ ทั่วประเทศเยอรมนีและเริ่มกระจายไปทั่วโลก โฮสเทลจึงเป็นที่พักแรมแบบนอน(Dormitory) มีห้องนอนขนาดใหญ่ มีที่นอน หมอน ผ้าห่มให้บริการ บางแห่งมีบริการอาหารและพื้นที่ประกอบอาหารด้วยตนเองในราคาถูก มีจุดประสงค์เพื่อให้เยาวชนเดินทางศึกษาประเทศของตนด้วยตนเอง ซึ่งอาจเดินทางด้วยเท้า จักรยาน หรือวิธีอื่น บริการที่จัดให้จึงประกอบด้วยที่พักแรม อาหาร และสถานที่สำหรับนันทนาการ ที่พักแรมแบบนี้มักจำกัดวันเวลาในการใช้บริการ

ในเกือบทุกประเทศที่พักแรมสำหรับเยาวชนมักพัฒนาและจัดการดำเนินการโดยองค์กรที่ไม่หวังผลกำไร บ้านพักเยาวชน (Youth Hostels) มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า สมาคมบ้านเยาวชน (Youth Hostels Association-YHA) มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนหรือสุภาพชนทั่วไปเดินทางท่องเที่ยวแบบเรียบง่าย ได้ความรู้ประสบการณ์ โดยจัดที่พักราคาประหยัดที่มีความสะอาด สะดวกสบายพอสมควร ผู้เข้าพักที่มาจากต่างประเทศกันเกิดการเข้าใจมีมิตรไมตรีต่อกัน เป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาการท่องเที่ยวของเยาวชน ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จำนวนที่พักแรมสำหรับเยาวชนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันที่พักแรมแบบนี้จัดให้ที่พักที่มีความสะดวกสบายมากขึ้น เช่นเดียวกับบริการอื่นที่เยาวชนพึงได้รับ

ในระดับนานาชาติต้องการให้แยกนอนชายกับนอนหญิง มีห้องขนาดเล็กเพื่อให้ครูแยกไปพักต่างหาก มีห้องรับประทานอาหาร ห้องเรียนสำหรับหมู่คณะที่มาจากโรงเรียน และมีสำนักงานสำหรับผู้ควบคุมดูแล เป็นต้น

ปัจจุบัน Youth hostel บ้านพักเยาวชน มีอยู่ทั่วโลกประมาณ 7000 กว่าแห่ง (2548) มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ทั่วไปที่ใกล้เคียงกัน แตกต่างกันในบางรายละเอียด เช่น บางประเทศใช้ปราสาทเก่าเป็นที่พัก บางแห่งเป็นอาคารทั่วไป ห้องพักลดคล้ายกับห้องพักในหอพักของนักศึกษามหาวิทยาลัย เป็นห้องพักรวม เช่น เป็นห้องพักแบบ 4 เตียงจนถึง 20 เตียง ใช้ห้องน้ำรวม (แยกชายหญิง) แต่ในบางแห่งไม่แยกชายหญิง นอกจากนี้ยังมีห้องพักแบบส่วนตัว เช่นเตียงเดี่ยว (Single) หรือแบบเตียงคู่ (Double) หรือพักรวมกันเป็นครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน มีตู้เก็บข้าวของพร้อมกุญแจล็อก ส่วนใหญ่มีบริการผ้าห่ม ปลอกหมอน ผ้าปูที่นอนพร้อม มีอาหารมือเช้าฟรี

ภาพที่ 2.1-3 แสดงบรรยากาศภายใน Amistat Beach Hostel, Barcelona Spain

ที่มา : <http://www.hostelbookers.com/hostels/spain/barcelona/89841/>

ภาพที่ 2.1-4 แสดงบรรยากาศภายในห้องพักของ HQ Hostel, บางรัก กรุงเทพมหานคร

ที่มา : <http://www.hostelbookers.com>

บทที่ 3

อาคารตัวอย่าง

3.1 อาคารตัวอย่างภายในประเทศ

3.1.1 หลังคาสีเขียว

รูปที่ 3.1-1 แสดงทัศนียภาพด้านหน้าโครงการหลังคาสีเขียว

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

ที่ตั้ง : 925/9 ถ.พระราม 1 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ (สยามสแควร์ ตรงข้ามกับห้างสรรพสินค้า มานูญครอง)

รูปที่ 3.1-2 แสดงที่ตั้งของหลังคาสีเขียว

ที่มา : www.google.co.th

สถาปนิกผู้ออกแบบ : designLAB

โรงแรมประเภท : Hip and Boutique Hostel

สไตล์ : Loft

โครงสร้าง : คอนกรีตเสริมเหล็ก

ราคาห้อง/คืน : 750-2400 บาท

จำนวนห้องพัก : 50 ห้อง

แนวความคิดในการออกแบบ

หลักดีโฮสเทลเป็น โรงแรมราคาประหยัดที่เน้นการบริการให้แขกที่มาพักมีความรู้สึกว่าเป็นเหมือน Host – เจ้าของบ้านที่ดูแลแขกอย่างใกล้ชิด

การสร้างปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

- สร้างพื้นที่และบรรยากาศให้แขกมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันตั้งแต่ส่วนแรกที่เป็นล็อบบี้ โถงต้อนรับที่เปิดคอร์ท โถงขึ้นไปสองชั้นและปล่อยให้แสงธรรมชาติ ส่องลงมาถึงพื้นที่ชั้น 1 บนล็อบบี้เป็นห้องดูหนัง ให้บริการกับแขกทุกคน โถงบันไดกลางจะนำไปสู่ห้องพักที่แบ่งเป็นสองฝั่ง ห้องพักหันหน้าเข้าหากันและหันหน้าเข้าสู่โถงบันได รวมไปถึงการใช้สีที่ราวระเบียงของโถงกลางที่นำสีที่ตกแต่งห้องพักในแต่ละแบบมาใช้ผสมกันสื่อถึงพื้นที่สาธารณะที่เปิดให้ทุกคนได้เข้ามาใช้ร่วมกัน

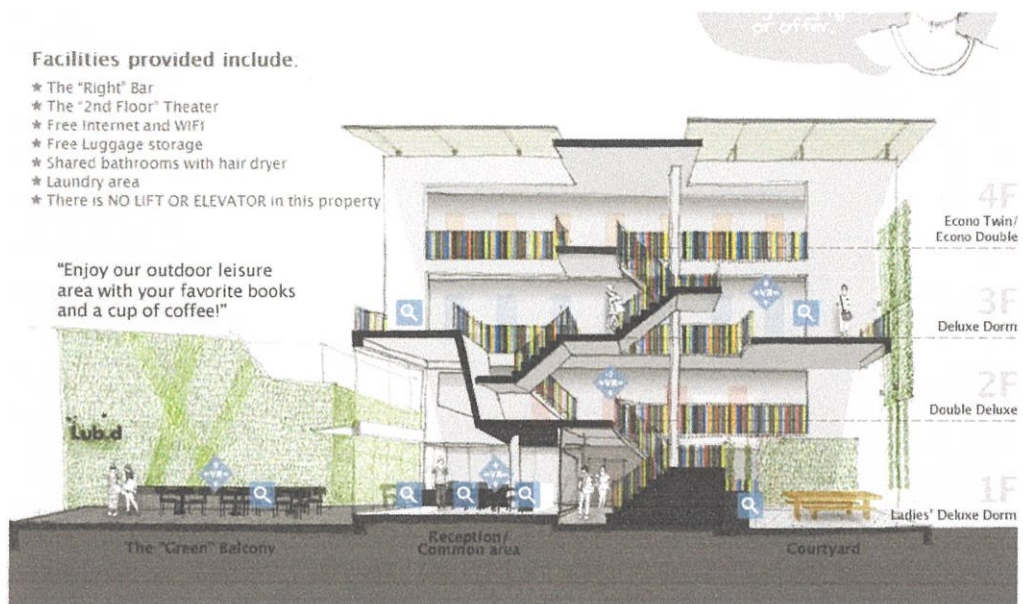
รูปที่ 3.1-3 แสดง common area

ที่มา : <http://th.tripadvisor.com/>

รูปที่ 3.1-4 แสดงโถงบันไดกลาง

ที่แบ่งห้องพักออกเป็นสองฝั่ง

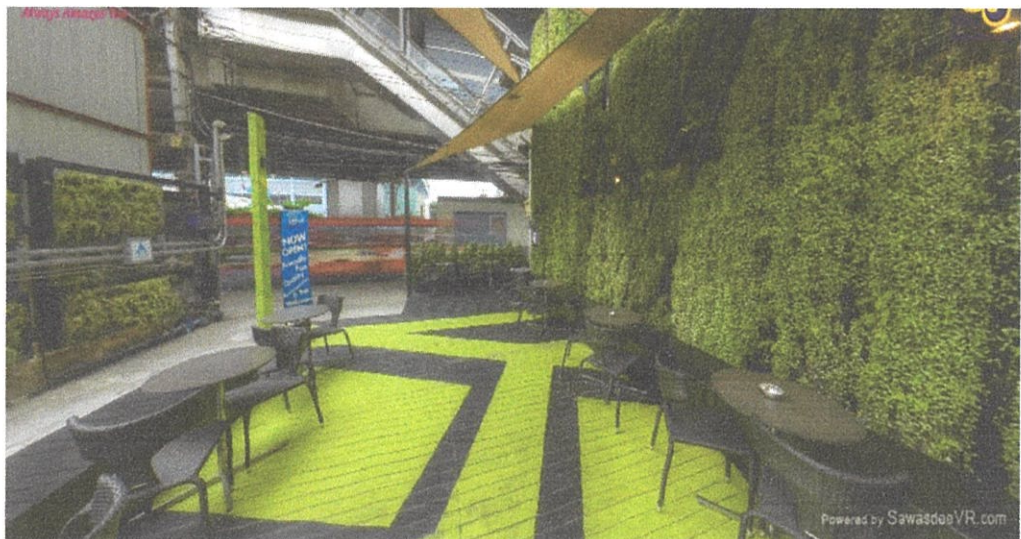
ที่มา : <http://siamssquare.lubd.com/>

รูปที่ 3.1-5 รูปตัดแสดงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในโฮสเทล

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

- เปิดลานไม้ไผ่ที่ด้านหน้าอาคารเป็นลานกิจกรรม นั่งพักผ่อนพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักท่องเที่ยวด้วยกันเอง

รูปที่ 3.1-6 แสดงลานที่เปิดรับเพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์

(มุมมองจากหน้าโครงการสู่庭แวดล้อมภายนอก)

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

รูปที่ 3.1-7 แสดงลานที่เปิดรับเพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์(มุมมองทางเข้าโครงการ)

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

การเรียนรู้เรื่องการเดินทาง

- การใช้ผนังที่เป็นลวดลายกราฟฟิกบอกถึงสถานที่สำคัญที่อยู่ในละแวกโรงแรม ทำให้ผู้เข้าพักในแต่ละห้องได้เรียนรู้เรื่องการเดินทางได้โดยไม่ต้องถามเจ้าหน้าที่ และนำมาแลกเปลี่ยนพูดคุยกันกับผู้เข้าพักห้องอื่นๆ

รูปที่ 3.1-8 แสดงผนังห้องพักของหลังดีโฮสเทล

ที่เป็นลวดลายกราฟฟิกของสถานที่สำคัญในห้องพักแบบ Deluxe Dorm

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

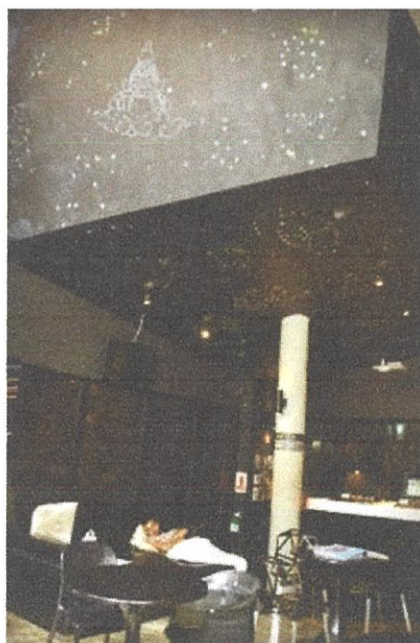
รูปที่ 3.1-9 แสดงผนังห้องพักของหลักดีโฮสเทล

ที่เป็นลวดลายกราฟฟิกของสถานที่สำคัญในห้องพักแบบ Econo Twin

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

การเชื่อมโยงวัฒนธรรม

- แผนที่ดวงดาวแบบไทยที่เป็นวอลเปเปอร์เพดานในส่วน โถงทางเข้าสู่ถึงแนวความคิดที่ว่าไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดในโลกต่างอาศัยอยู่ใต้ดาวดวงเดียวกัน ใต้ฟ้าเดียวกัน หากแต่เรื่องราวเรื่องเล่าอาจเปลี่ยนไปตามมุมมองหรือความเชื่อของแต่ละชนชาติเท่านั้น

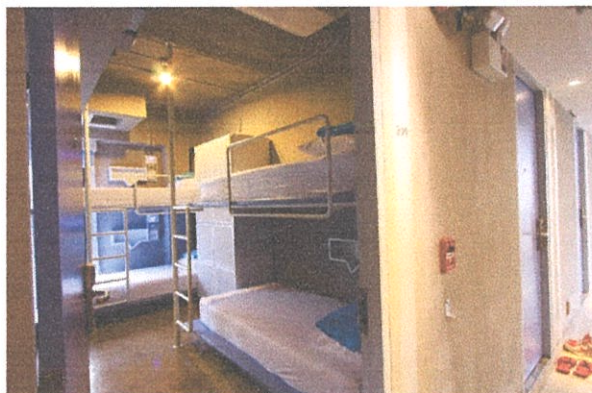
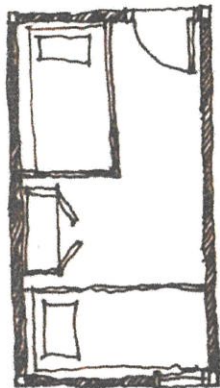

รูปที่ 3.1-10 แสดงการตกแต่งฝ้าเพดานด้วยแผนที่ดาวแบบไทย

ที่มา : <http://th.tripadvisor.com/>

ประเภทของห้องพัก :

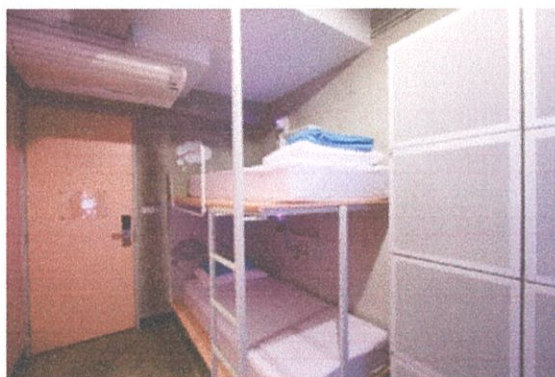
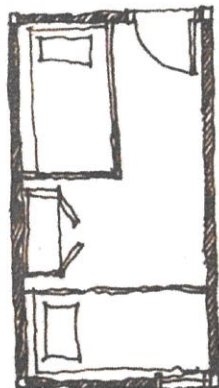
1. Deluxe Dorm : 4 bed(2 bunk) จำนวน 14 ห้อง

รูปที่ 3.1-11 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Deluxe Dorm

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

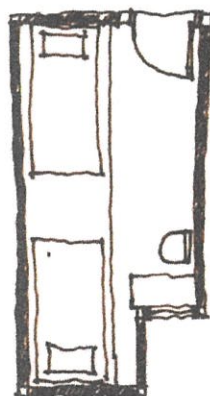
2. Ladies Deluxe Dorm : 4 bed(2 bunk) : จำนวน 8 ห้อง

รูปที่ 3.1-12 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Ladies Deluxe Dorm

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

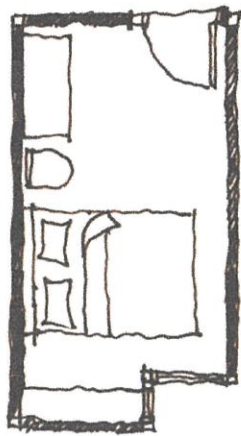
3. Econo Twin : 2 bed : จำนวน 8 ห้อง

รูปที่ 3.1-13 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Econo Twin

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

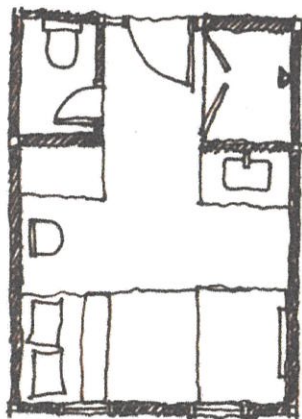
4. Econo Double : Queen size bed : จำนวน 8 ห้อง

รูปที่ 3.1-14 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Econo Double

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

5. Double Deluxe : จำนวน 12 ห้อง

รูปที่ 3.1-15 แสดงแปลนและบรรยากาศห้องพักแบบ Double Deluxe

ที่มา : <http://siamsquare.lubd.com/>

3.1.2 Spicy Pai (สไปซี่ ปาย)

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

ที่ตั้ง : อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน

โรงแรมประเภท : Hostel

โครงสร้าง : เรือนเครื่องผูก ผนังไม้ไผ่ หลังคาใบตองตึง

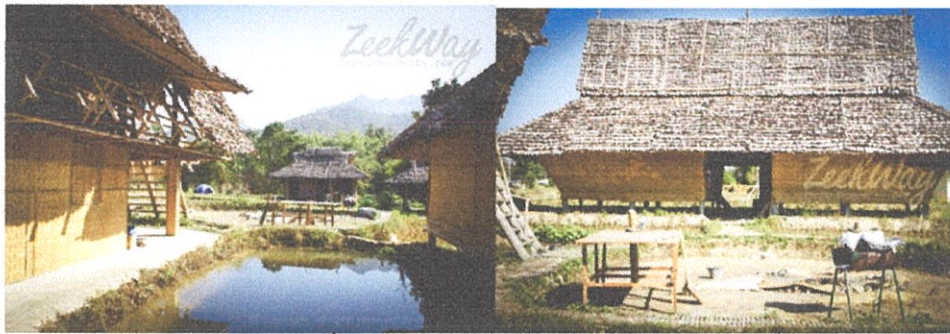
ราคาห้อง/คืน : 150

ลักษณะห้องพัก : เรือนไม้ แยกชายหญิง

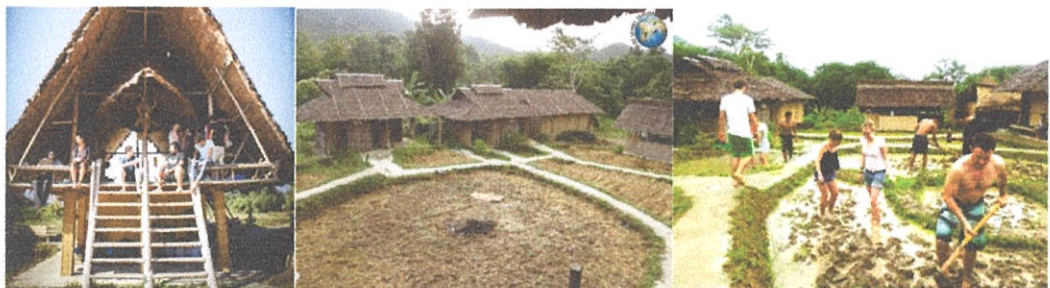
รูปที่ 3.1-16 ทศนียภาพด้านหน้าโครงการ

ที่มา : <http://www.spicyhostels.com/SPB/Activities.html>

รูปที่ 3.1-17 แสดงมุมมองจากภายในโครงการ

ที่มา : <http://www.spicyhostels.com/SPB/Activities.html>

รูปที่ 3.1-18 แสดงกิจกรรมภายในโครงการ

ที่มา : <http://www.spicyhostels.com/SPB/Activities.html>

โครงการตั้งอยู่ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นที่พักของนักท่องเที่ยวที่มีบริบทเกี่ยวกับงานเกษตรกรรมรายสัปดาห์ ออกแบบที่พักด้วยการใช้สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น มีแปลงนาสาธิตอยู่ภายในโครงการ มีที่พักอย่างง่ายให้แบคแพคเกอร์ได้เข้าพัก มีบริการเช่ามอเตอร์ไซด์และเอทีวีเพื่อขับไปชมสถานที่ต่างๆ ใกล้เคียง โครงการ

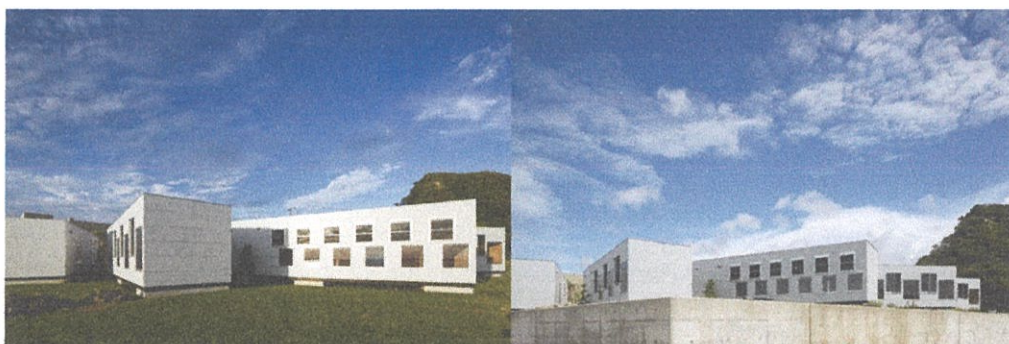

รูปที่ 3.1-19 แสดงกิจกรรมภายในโครงการ

ที่มา : <http://www.spicyhostels.com/SPB/Activities.html>

3.2 อาคารตัวอย่างในต่างประเทศ

3.2.1 Hostel in Kyonan

รูปที่ 3.1-20 แสดงมุมมองของโครงการจากอ่าวโตเกียว

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

สถาปนิก : Yasutaka Yoshimura Architects

ที่ตั้ง : เกียนัน(Kyonan) ,ชิบะ ,ประเทศญี่ปุ่น

รูปที่ 3.1-21 แสดงที่ตั้งของ Hostel in Kyonan

ที่มา : <https://maps.google.co.th/maps?q=Kyonan&um=1&ie=UTF-8&hl=th&sa=N&tab=wl>

จุดประสงค์หลักของโครงการ : เป็นที่พักค้างแรมที่มีความเป็นส่วนตัว

วันที่สร้างแล้วเสร็จ : สิงหาคม 2555

โครงสร้าง : อาคารไม้ 1 ชั้น

ขนาดที่ตั้งโครงการ : 1,013.22 ตารางเมตร

ขนาดอาคาร: 149.85 ตารางเมตร

ขนาดพื้นที่ชั้น 1 : 149.85 ตารางเมตร

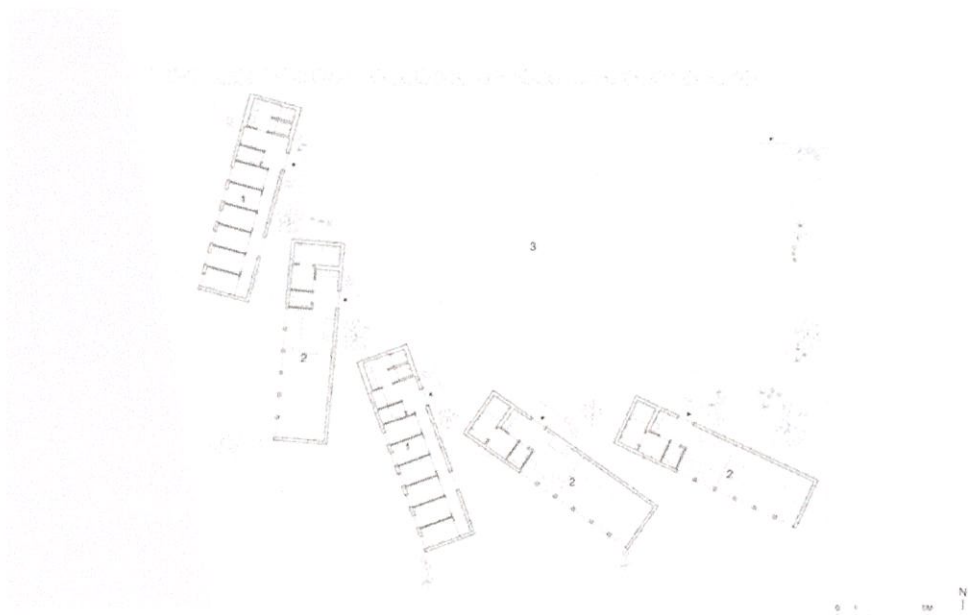
ความสูงอาคาร : 3.117 เมตร

วิศวกร โครงสร้าง : ASA/Akira Suzuki

จำนวนห้องพัก : 24 ห้องแบบ mix dorm และ 3 ห้องแบบคาตามิ

แนวความคิดในการออกแบบ

โฮสเทลแห่งนี้มีลักษณะเป็นแคปซูล เรียงรายกันอยู่ 5 หลัง 2 คือห้องแบบปกติ 3 หลัง คือ อาคารแบบเสื่อคาตามิ การจัดวางอาคาร จัดวางในมุมและในแกนที่ต่างกันและทุกๆ ห้อง จะได้รับชมทัศนียภาพของอ่าวโตเกียว การจัดวางอาคารคล้ายการเรียงตัวของเรือเมื่อลอยทะเล เจ้าของโครงการมีแนวความคิดว่าหลังจากที่สร้างเป็น โรงแรมแล้วในเวลาต่อมาน่าจะเป็นอย่างอื่นได้ในอนาคต สถาปนิกออกแบบที่นี่เพื่อความประหยัดโดยเฉพาะ จึงนำโครงคอนเทนเนอร์มาติดตั้ง โครงไม้เข้าไปเนื่องจากมีขนาดที่กะทัดรัดพอเหมาะกับความต้องการของโครงการ

รูปที่ 3.1-22 แสดงผังบริเวณของ Hostel in Kyonan

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

รูปที่ 3.1-23 แสดงทัศนียภาพของโครงการเชื่อมกับอ่าวโตเกียว

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

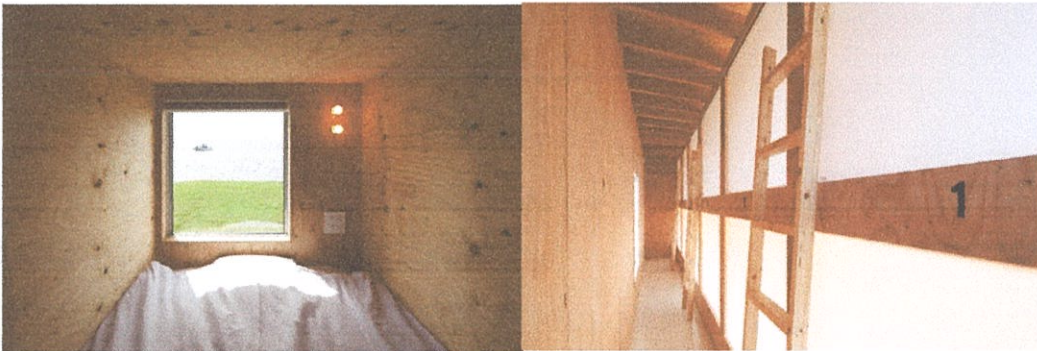
รูปที่ 3.1-24 แสดงมุมมองของโครงการจากทางเข้า

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

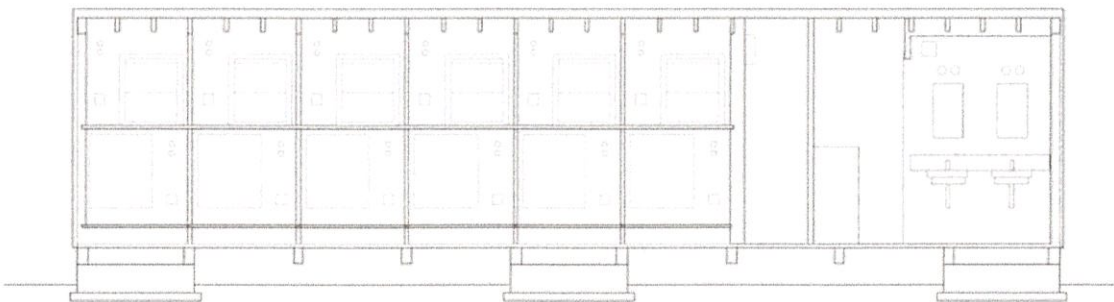
รูปที่ 3.1-25 แสดงมุมมองของโครงการจากอ่าวโตเกียวในตอนเย็น

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

รูปที่ 3.1-26 แสดงบรรยากาศในห้องพักแบบปกติ

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

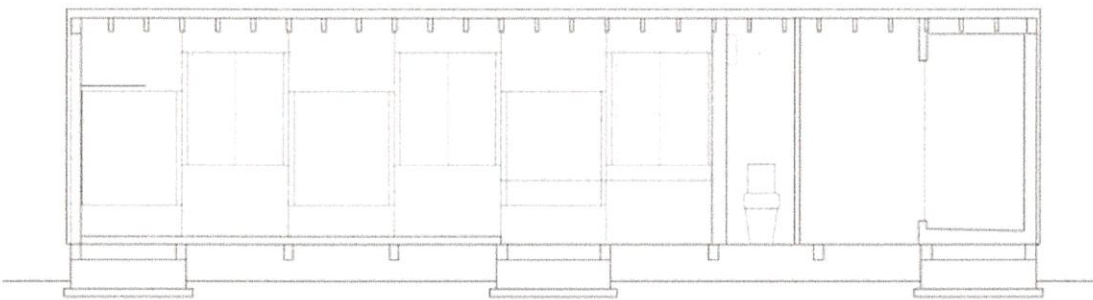
รูปที่ 3.1-27 แสดงรูปตัดในห้องพักแบบปกติ

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

รูปที่ 3.1-28 แสดงบรรยากาศในห้องพักแบบเสื่อตาดามิ

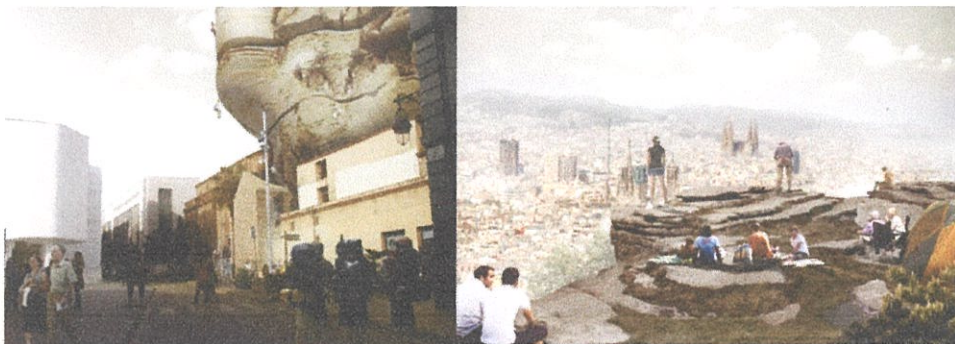
ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

รูปที่ 3.1-29 แสดงรูปตัดในห้องพักแบบเสื่อตาดามิ

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

3.2.2 Barcelona Rock

รูปที่ 3.1-30 แสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

รูปที่ 3.1-31 แสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

สถาปนิก : UGO Architecture

ที่ตั้ง : บาเซ โลน่า สเปน

จุดประสงค์หลักของโครงการ : เป็นที่พักค้างแรมที่เน้นกิจกรรมที่เกิดจากเอกลักษณ์ของเมือง

โครงสร้าง : อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กบุแผ่นหิน

ขนาดโครงการ: 149.85 ตารางเมตร

จำนวนห้องพัก : 50 ห้อง

Facility : ห้องพัก,สระว่ายน้ำ(มีแท่นกระโดดเป็นหิน), สปา, ฟิตเนส, ห้องดูหนัง, ผับ, ร้านอาหารของที่ระลึก และหน้าผาสำหรับนักปีนผาที่เพิ่งเริ่มต้น

แนวความคิดในการออกแบบ

เป็นโปรเจกต์ที่ส่งเข้าประกวด Barcelona 2011 Bohemian Hostel for Backpackers International ฟังก์ชันประกอบด้วย relaxation area ,storecafe and เป็นแลนด์มาร์กของบาเซโลนาไปในตัว เป็นสถานที่ที่มีเอกลักษณ์ เป็นตัวของตัวเอง เป็นสัญลักษณ์แห่งใหม่ของบาเซโลนา ทีมงานได้ลองค้นหาสถาปัตยกรรมที่สำคัญของเมืองเช่น Sagrada Familia Torre Agba หรือพิพิธภัณฑน์มูเรอ์นอาร์ที่อยู่ใกล้เคียง พบว่า Monnserrat ในเทือกเขาใกล้กับบาเซโลน่า มีรูปด้านที่สูงที่สุดของคาตาโลเนีย ที่สามารถมองเห็นได้จากบาเซโลน่า หินจากเทือกเขาแห่งนี้ถูกนำมาก่อสร้างบ้านเมืองของบาเซโลน่าในสมัยก่อน รูปร่างของอาคารเป็นส่วนหนึ่งของภูเขา รูปด้านของหินได้บอกเรื่องราวชีวิตไปสู่ตัวอาคาร อาคารที่ปกคลุมด้วยต้นไม้และแบ่งปันที่พักพิงให้กับนก และกำลังจะกลายเป็นรูปลักษณ์ของธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นใจกลางเมืองแห่งนี้

รูปที่ 3.1-32 แสดงทัศนียภาพภายนอกโครงการ

ที่มา : <http://www.designboom.com/architecture/yasutaka-yoshimura-architects-hostel-in-kyonan/>

บทที่ 4

ผู้ใช้โครงการ

เนื่องจาก โฮสเทลเป็น โรงแรมขนาดเล็กจึงคิดจำนวนและประเภทของผู้ใช้โครงการจะวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็นผู้ให้บริการผู้รับบริการ

4.1 การแบ่งประเภทของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ

4.1.1 ประเภทของผู้รับบริการ

จากพฤติกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2554¹ มีกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นคนไทย และมีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวและรถประจำทางเป็นส่วนใหญ่ เดินทางเป็นกลุ่มครอบครัว ญาติ หรือเพื่อน เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือเดินทางตัวคนเดียว จึงจัดประเภทของผู้รับบริการตามกลุ่มเป้าหมายในการเข้าพักดังนี้

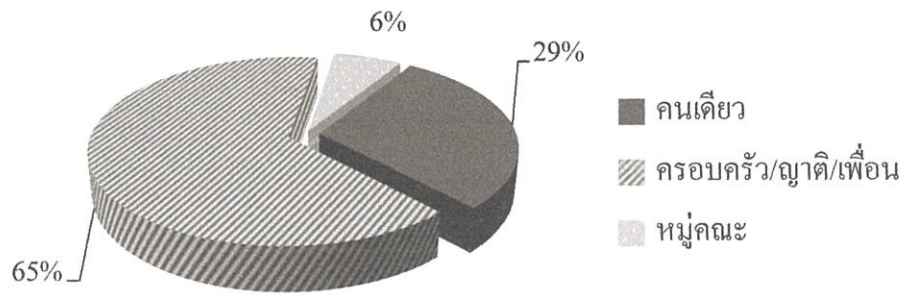
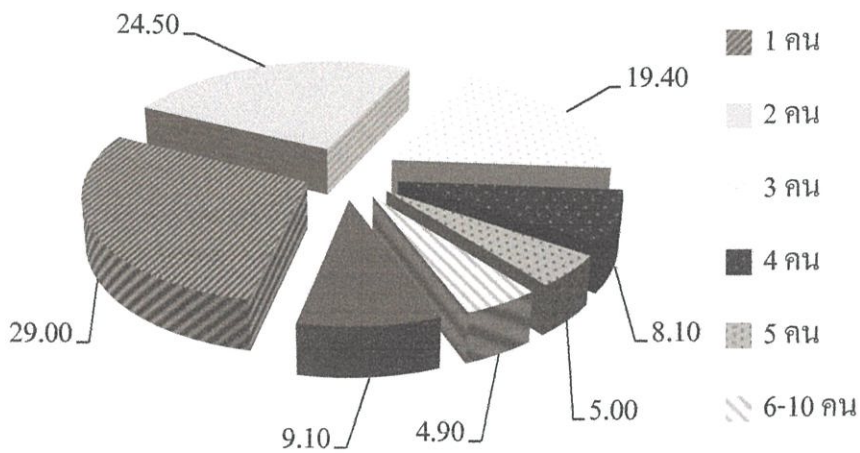
4.1.1.1 ประเภทผู้รับบริการแบ่งตามขนาดของการเข้าพัก

สัดส่วนของผู้รับบริการจะแบ่งตามพฤติกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2554² มีนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าชาวต่างชาติในอัตราส่วน 96:4 เนื่องจากมีชาวต่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานีเพียง 4% ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่น้อยมาก จึงถือพฤติกรรมกรเข้าพักเป็นคนไทย 100% และจากแผนภูมิที่ 4-1 สรุปประเภทผู้ร่วมเดินทางในการเข้าพักได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1.เบคแพคเกอร์ชาวไทยที่เดินทางคนเดียว
- 2.เบคแพคเกอร์ชาวไทยที่เดินทางเป็นกลุ่มครอบครัว/ญาติ/เพื่อน
- 3.เบคแพคเกอร์ชาวไทยที่เดินทางเป็นหมู่คณะ

¹ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

² กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รูปที่ 4.1-1 แสดงประเภทผู้ร่วมเดินทางของนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2554³รูปที่ 4.1-2 แสดงอัตราส่วนของจำนวนผู้ร่วมเดินทางของนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2554⁴

จากรูปที่ 4.1-1 และ รูปที่ 4.1-2 แบ่งขนาดการเข้าพักได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1-1 แสดงประเภทการเข้าพักแบ่งตามขนาดของการเข้าพัก

ประเภทการเข้าพัก	จำนวนคน	สัดส่วนของขนาดการเข้าพัก(%)
คนเดียว	1	29
ครอบครัว/เพื่อน/ญาติ/หมู่คณะ	1-2	24.5
	3-4	27.5
	5-10	9.9
	มากกว่า 10	9.1

^{3,4} กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

4.1.1.2 ประเภทผู้รับบริการแบ่งตามระยะเวลาในการเข้าพัก

ระยะเวลาในการเข้าพักจะคิดจากพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและสถิติการพักค้างแรมเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว แบ่งจากกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ดังนี้

รูปที่ 4.1-3 แสดงประเภทผู้รับบริการแบ่งตามระยะเวลาในการเข้าพักโดยกำหนดจากกลุ่มเป้าหมายของโครงการ

⁵ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา : จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จัดการเดินทางด้วยตนเอง คือ 2.33 วัน, จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จัดการเดินทางด้วยตนเอง คือ 4.08 วัน

4.1.1.3 ประเภทผู้รับบริการแบ่งตามความถี่ในการใช้โครงการ

กิจกรรมของโครงการจะแบ่งจากกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม ดังนี้

รูปที่ 4.1-4 แสดงประเภทผู้รับบริการแบ่งตามความถี่ในการใช้โครงการ โดยกำหนดจากกลุ่มเป้าหมายของโครงการ

4.1.2 ประเภทของผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการคือบุคลากรภายใน โครงการแบ่งออกเป็นแผนกต่างๆ ดังนี้

รูปที่ 4.1-5 แสดงแผนผังองค์กรของการดำเนินงานภายใน โครงการ

4.1.2.1 ผู้บริหาร เป็นเจ้าของกิจการ โฮสเทล เป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการของโฮสเทลทั้งหมด

4.1.2.2 ผู้จัดการ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานทั้งหมดของโฮสเทล โดยรับมอบหมายจากเจ้าของโฮสเทลหรือผู้บริหาร มีหน้าที่คือ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย ดูแลควบคุมพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กำหนดแนวทางและวางแผนดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ และรายงานการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เจ้าของหรือผู้บริหาร

4.1.2.3 พนักงาน คือเจ้าหน้าที่ในส่วนต่างๆ ของโครงการ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ภายในโครงการ และเจ้าหน้าที่จากภายนอกโครงการ

1) เจ้าหน้าที่ภายในโครงการ

รูปที่ 4.1-6 แสดงเจ้าหน้าที่ภายในโครงการฝ่ายห้องพัก

ก.) ฝ่ายห้องพัก

● ฝ่ายต้อนรับ

- พนักงานลงทะเบียน อยู่ประจำตำแหน่งในส่วนเคาท์เตอร์บริการส่วนหน้า ทำหน้าที่ต้อนรับแขกที่มาลงทะเบียน แจ้งชนิดห้องพักแก่ผู้ใช้บริการ ในกรณี

ที่ผู้ให้บริการ ได้ลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ตไว้แล้ว ผู้ให้บริการจะตรวจเช็ค
ฐานข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ พร้อมกับบอกข้อมูลไปยังตำแหน่งห้องพัก

- **เจ้าหน้าที่เก็บเงิน** ดูแลเรื่องการรับจ่ายเงินและข้อมูลการลงทะเบียนของ
แขก

- **เจ้าหน้าที่รับฝากสัมภาระ** รับ เก็บ และคืนสัมภาระจากแขก เมื่อแขกนำมา
ฝาก

- **เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์** เมื่อมีผู้ให้บริการเข้ามาถามปัญหาหรือต้องการ
ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีหน้าที่คอยตอบข้อซักถามต่างๆ เกี่ยวกับ
สถานที่ที่มีชื่อเสียง สถานที่ซื้อของที่ฝาก ของที่ระลึกต่างๆ หรือแผนที่ต่าง ๆ มี
ตารางราคาห้องพัก ใบโฆษณาต่างๆ คอยบริการแก่ผู้ให้บริการที่ต้องการ
ทราบรายละเอียดของกิจกรรมต่างๆ

- **ฝ่ายดูแลอาคาร** ประกอบด้วย หัวหน้าแม่บ้าน แม่บ้านดูแลห้องพัก
พนักงานทำความสะอาด

- **ฝ่ายรักษาความปลอดภัย** ประกอบด้วย ยามตรวจภายนอกอาคาร และยาม
ตรวจภายในอาคาร

ข.) **ฝ่ายประชาสัมพันธ์** มีหน้าที่เชื่อมโยงข่าวสารระหว่างโฮสเทลกับพนักงาน
และโฮสเทลกับสื่อต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เฟสบุค เป็นต้น

ค.) **ฝ่ายการเงินและบัญชี** มีหน้าที่ควบคุมการบันทึกรายงานบัญชีรวมทั้งทรัพย์สิน
ต่างๆ ทุกประเภท บริหารงานทั้งหมดเกี่ยวกับการเงินและบัญชีของฝ่ายต่างๆ

ง.) **ฝ่ายบุคคล** มีหน้าที่ดูแลปกครองพนักงาน จัดหาพนักงานบรรจุใหม่ กำหนด
สภาพความเป็นอยู่ ทำทะเบียนประวัติ จัดยานพาหนะ ที่อยู่ให้กับพนักงาน

จ.) **ฝ่ายจัดซื้อ** มีหน้าที่จัดซื้อของตามที่ฝ่ายๆ ต้องการ พิจารณาแหล่งซื้อ คุณภาพ
ปริมาณ ราคาและฤดูกาลของสิ่งจัดซื้อ

ฉ.) **ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม** มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องบริการอาหารในลักษณะ
อาหารที่เตรียมง่าย ให้กับแขกผู้มาพักในห้องพักบางประเภท พนักงานในฝ่ายนี้
ได้แก่ กัปตัน บาร์เทนเดอร์ พนักงานบริการ

ช.) **ฝ่ายกิจกรรมและเผยแพร่ความรู้** มีหน้าที่คิดและจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะ
เป็นส่วนเสริมของโครงการ ดูแลการจัดนิทรรศการต่างๆ ที่จัดภายในห้องนิทรรศการ
ดูแลหนังสือที่ให้บริการภายในห้องสมุด

- ซ.) ฝ่ายดูแลงานระบบ มีหน้าที่ดูแลระบบวิศวกรรมต่างๆ ภายในโครงการ เช่น ระบบไฟฟ้า ประปา ดับเพลิง กำจัดน้ำเสีย รวมถึง ซ่อมและบำรุงรักษาส่วนต่างๆ ภายในโครงการที่เกิดความเสียหายไม่ว่าจะเป็นเฟอร์นิเจอร์หรือวัสดุอุปกรณ์
- 2) เจ้าหน้าที่จากภายนอกโครงการ คือ เจ้าหน้าที่จากชุมชนที่จะมาให้ความรู้ในส่วน เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เข้าพักและประชาชนทั่วไปผู้สนใจ ได้แก่

2.2.1 เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาหารพื้นเมือง ทำหน้าที่สาธิตและถ่ายทอดกรรมวิธีการ ทำอาหารพื้นเมืองของชุมชนให้กับผู้ใช้บริการ

2.2.2 เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานหัตถกรรมพื้นเมือง ทำหน้าที่สาธิตและถ่ายทอด กรรมวิธีการผลิตงานหัตถกรรมจากรสานพื้นเมืองของจังหวัดให้กับผู้ใช้บริการ

2.2.3 เจ้าหน้าที่ฝ่ายเกษตรกรรมพื้นบ้าน ทำหน้าที่สาธิตและถ่ายทอดกรรมวิธี การทำเกษตรกรรมพื้นบ้านของจังหวัดให้กับผู้ใช้บริการ

2.2.4 เจ้าหน้าที่ฝ่ายร้านค้าและตลาดพื้นบ้าน ทำหน้าที่ให้บริการในส่วนร้านค้า และตลาดพื้นบ้าน

4.2 พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

4.2.1 พฤติกรรมของผู้รับบริการ

4.2.1.1 พฤติกรรมผู้รับบริการที่เป็นผู้ใช้งานประจำ

ตารางที่ 4.2-1 แสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์ประเภทที่ 1

(ระยะเวลาเข้าพัก 1 คืน - ดูหัวข้อ 4.1.1.2 ประเภทผู้รับบริการแบ่งตามระยะเวลาในการเข้าพัก)

เวลา/วัน	วันที่ 1	วันที่ 2
00.00-01.00		
01.00-02.00		
02.00-03.00		
03.00-04.00		นอน
04.00-05.00		
05.00-06.00		
06.00-07.00		
07.00-08.00		ตื่น,อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว
08.00-09.00		Check out
09.00-10.00		
10.00-11.00		
11.00-12.00		
12.00-13.00		
13.00-14.00		
14.00-15.00	check in , เก็บของ, ภารกิจส่วนตัว	
15.00-16.00	พักผ่อน	work shop
16.00-17.00	ในห้อง/นอกห้อง	อาหาร/จักร
17.00-18.00	พักผ่อน	เที่ยวใน
18.00-19.00	อาหารเย็น	ระยะ 1
19.00-20.00	พักผ่อน	กม.
20.00-21.00	อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว	เดิน/ปั่น/พาย
21.00-22.00	ปาร์ตี้/กิจกรรม camping	

ตารางที่ 4.2-2 แสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์ประเภทที่ 2

(ระยะเวลาเข้าพัก 2 คืน - ดูหัวข้อ 4.1.1.2 ประเภทผู้รับบริการแบ่งตามระยะเวลาในการเข้าพัก)

เวลา/วัน	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3
00.00-01.00			
01.00-02.00			
02.00-03.00			
03.00-04.00		นอน	นอน
04.00-05.00			
05.00-06.00			
06.00-07.00			
07.00-08.00		ตื่น,อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว	ตื่น,อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว
08.00-09.00		อาหารเช้า	อาหารเช้า
09.00-10.00		พูดคุย,ดื่มกาแฟ,พักผ่อน	พูดคุย,ดื่มกาแฟ,พักผ่อน
10.00-11.00		พักผ่อน work shop เที่ยวใน อาหาร/ จักรสาน ระยะเวลา 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย	พักผ่อน work shop เที่ยวใน ระยะเวลา 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย
11.00-12.00			
12.00-13.00		อาหารเที่ยง	check out
13.00-14.00		พูดคุย,ดื่มกาแฟ,พักผ่อน	
14.00-15.00	check in , เก็บของ, ภารกิจส่วนตัว	พักผ่อน work shop เที่ยวใน	
15.00-16.00	พักผ่อน work shop เที่ยวใน ใน อาหาร/จักร ระยะเวลา 1 ห้องพัก/ สาน กม. นอกห้อง เดิน/ปั่น/ นอกรั้ว พาย	พักผ่อน work shop เที่ยวใน อาหาร/ จักรสาน ระยะเวลา 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย	
16.00-17.00		work shop เที่ยวใน	
17.00-18.00		อาหาร/ จักรสาน ระยะเวลา 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย	
18.00-19.00	อาหารเย็น	อาหารเย็น	
19.00-20.00	พักผ่อน	พักผ่อน	
20.00-21.00	อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว	อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว	
21.00-22.00			
22.00-23.00	ปาร์ตี้/กิจกรรม camping	ปาร์ตี้/กิจกรรม camping	
23.00-00.00			

ตารางที่ 4.2-3 แสดงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพกเกอร์ ประเภทที่ 3 (ระยะเวลาเข้าพัก 2 คืน ขึ้นไป - ดูหัวข้อ 4.1.1.2 ประเภทผู้รับบริการแบ่งตามระยะเวลาในการเข้าพัก)

เวลา/วัน	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3
00.00-01.00			
01.00-02.00			
02.00-03.00			
03.00-04.00		นอน	นอน
04.00-05.00			
05.00-06.00			
06.00-07.00			
07.00-08.00		ตื่น,อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว	ตื่น,อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว
08.00-09.00		อาหารเช้า	อาหารเช้า
09.00-10.00		พูดคุย,ดื่มกาแฟ,พักผ่อน	พูดคุย,ดื่มกาแฟ,พักผ่อน
10.00-11.00		พักผ่อน work shop เที่ยวใน อาหาร/ จักรสาน ระยะ 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย	พักผ่อน work shop ระยะ 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย
11.00-12.00			
12.00-13.00		อาหารเที่ยง	check out หรืออยู่ต่อ
13.00-14.00		พูดคุย,ดื่มกาแฟ,พักผ่อน	
14.00-15.00	check in , เก็บของ, ภารกิจส่วนตัว	พักผ่อน work shop เที่ยวใน อาหาร/ จักรสาน ระยะ 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย	
15.00-16.00	พักผ่อน ใน ห้องพัก/ นอกห้อง พัก	work shop อาหาร/จักร สาน ระยะ 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย	
16.00-17.00		work shop อาหาร/ จักรสาน ระยะ 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย	
17.00-18.00		work shop อาหาร/ จักรสาน ระยะ 1 กม. เดิน/ปั่น/ พาย	
18.00-19.00	อาหารเย็น	อาหารเย็น	
19.00-20.00	พักผ่อน	พักผ่อน	
20.00-21.00	อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว	อาบน้ำ,ทำภารกิจส่วนตัว	
21.00-22.00			
22.00-23.00	ปาร์ตี้/กิจกรรม camping	ปาร์ตี้/กิจกรรม camping	
23.00-00.00			

4.3 จำนวนผู้ใช้โครงการ

4.3.1 จำนวนผู้ใช้โครงการในส่วนของผู้รับบริการ

4.3.1.1 จำนวนผู้รับบริการในส่วนผู้ใช้งานประจำ

จากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดอุบลราชธานีในเดือนพฤศจิกายนซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่พิกค้างคืนมากที่สุดนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดเชียงใหม่ในช่วงเดือนมกราคมซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่พิกค้างคืนมากที่สุดกับจำนวนห้องพักของโฮสเทลในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงของการเลือกพิจารณาที่ตั้ง ทั้งในด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต ธรรมชาติ และสถานที่ท่องเที่ยว ได้จำนวนผู้พิกค้างแรมดังนี้

ตารางที่ 4.3-1 แสดงจำนวนผู้ใช้งานที่วิเคราะห์จำนวนนักท่องเที่ยวจากการเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในช่วงที่มีการพักแรมมากที่สุดกับจำนวนเตียงของโฮสเทล

จังหวัด	จำนวนนักท่องเที่ยวที่พิกค้างแรมในเดือนที่มีการพักแรมมากที่สุด	จำนวนเตียงของโฮสเทล
เชียงใหม่	(มกราคม) 352,394	174
อุบลราชธานี	(พฤศจิกายน) 91,000	45

แต่เมื่อวิเคราะห์จำนวนห้องพักทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่ที่สัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่าในจังหวัดอุบลราชธานีมีจำนวนห้องพิกน้อยกว่าที่ควรจะมี เมื่อเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในช่วงที่มีการเข้าพักมากที่สุด ดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3-2 แสดงจำนวนห้องพิกที่จังหวัดอุบลราชธานีควรจะมีเมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงที่มีการเข้าพักมากที่สุดกับจำนวนห้องพิกทั้งหมดในจังหวัดปี พ.ศ. 2554

จังหวัด	จำนวนนักท่องเที่ยวที่พิกค้างแรมในเดือนที่มีการพักแรมมากที่สุด	จำนวนห้องพิกทั้งหมดในจังหวัด	จำนวนห้องพิกทั้งหมดในจังหวัด(ที่ควรจะมี)
		2554	
เชียงใหม่	(มกราคม) 352,394	30,587	30,587
อุบลราชธานี	(พฤศจิกายน) 91,000	4,088	7,898

จากตารางข้างต้นทำให้มีความเป็นไปได้ที่ในจังหวัดอุบลราชธานีจะมีจำนวนห้องพักเพิ่มมากขึ้น หากคิดเป็นร้อยละ คือ สามารถเพิ่มจำนวนได้ถึงร้อยละ 93.2 และแนวโน้มการเปิด AEC ในอนาคต น่าจะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวได้มากขึ้นไปอีก คือ จำนวนห้องพักสามารถเพิ่มจำนวนได้มากกว่าร้อยละ 93.2

ตารางที่ 4.3-3 แสดงจำนวนเตียง(จำนวนผู้ใช้ในส่วนของที่พักร)ที่เพิ่มขึ้น

จำนวนเตียงเดิม (จำนวนผู้ใช้ในส่วนของที่พักร)	ร้อยละที่ เพิ่มขึ้น	จำนวนเตียง (จำนวนผู้ใช้ในส่วนของที่พักร)
45	150	113

ดังนั้น สรุปจำนวนผู้ใช้ในส่วนของที่พักรได้ 113 คน

แต่เมื่อคิดสัดส่วนของผู้เข้าพักแยกตามประเภทของห้องพัก จะได้จำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3-4 แสดงจำนวนเตียง(จำนวนผู้ใช้ในส่วนของที่พักร)ที่เพิ่มขึ้น

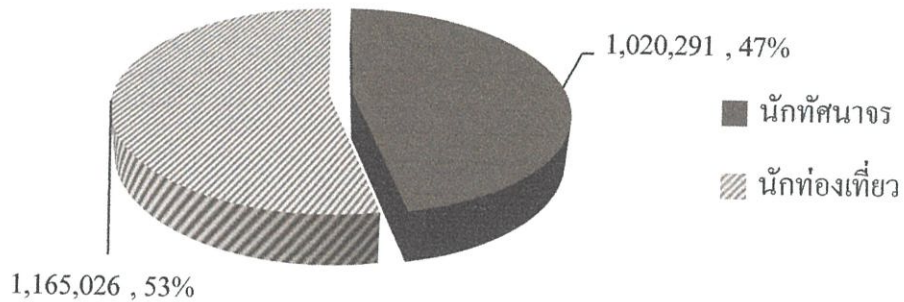
ประเภทของ ห้องพัก	สัดส่วนเดิม	จำนวน เตียง	จำนวน ห้องพัก	สัดส่วนใหม่	จำนวน เตียง	จำนวน ห้องพัก	จำนวนเตียง/ ห้องพัก
Dormitory 6 Bunk	9.9+ 9.1	20	2	38.34	48	8	6
Dormitory 4 Bunk	27.50	16	4	41.66 (27.50 +14.16)	48	12	4
Twin 2 Bunk	24.50	14	7	12	16	8	2
Standard 1 Bed	9.66	6	6	8	4	4	1
รวม	100	56	19	100	116	36	-

ดังนั้น สรุปจำนวนผู้ใช้ในส่วนของที่พักรได้ 116 คน

4.3.1.1 จำนวนผู้รับบริการในส่วนของผู้ใช้งานชั่วคราว

สัดส่วนของผู้ใช้งานประจำและผู้ใช้งานชั่วคราว วิเคราะห์จากอัตราส่วนระหว่างนักทัศนมาตรและนักทอ้งเทียวก⁶ ในจังหวัดอุบลราชธานี

รูปที่ 4.3-1 แสดงจำนวนและอัตราส่วนระหว่างนักทัศนมาตรและนักทอ้งเทียวกชาวไทยในจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2554

จากแผนภูมิที่ 4-3 สรุปผู้ใช้งานประจำและผู้ใช้งานชั่วคราว ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3-5 แสดงประเภทการเข้าพักแบ่งตามขนาดของการเข้าพักที่วิเคราะห์จากอัตราส่วนระหว่างนักทอ้งเทียวกและนักทัศนมาตรชาวไทย ปี พ.ศ. 2554

ประเภทผู้เยี่ยมชม	ประเภทผู้ใช้งาน	สัดส่วน (%)	จำนวนผู้ใช้งาน (คน)
นักทอ้งเทียวก	ผู้ใช้งานประจำ	53	116
นักทัศนมาตร	ผู้ใช้งานชั่วคราว	47	103

ดังนั้น จะมีผู้ใช้งานในส่วนของผู้ใช้งานชั่วคราว 103 คน

4.3.2 จำนวนผู้ใช้โครงการในส่วนของผู้ใช้บริการ

โครงการ โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์ จ.อุบลราชธานี เป็นโครงการที่ให้บริการด้านที่พักในราคาประหยัด มีเกณฑ์ในการกำหนดอัตราของบุคลากร ดังนี้

⁶ นักทัศนมาตร หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราว ในระยะเวลาสั้นๆ ไม่ถึง 24 ชั่วโมง, นักทอ้งเทียวก หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ ในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ขึ้นไป

ตารางที่ 4.3-6 แสดงการเปรียบเทียบพนักงานในส่วนของห้องพักต่อจำนวนห้องพัก⁷

ลักษณะการบริการ	พนักงาน : ห้องพัก
โรงแรมแบบรีสอร์ท	3:1
รีสอร์ทขนาดกลาง	0.6:1
โรงแรมขนาดเล็ก	0.25:1

จากตารางแสดงการเปรียบเทียบจำนวนพนักงานต่อจำนวนห้องพัก โครงการ โฮสเทลซึ่งจัดอยู่ในประเภทโรงแรมขนาดเล็ก จะมีอัตราส่วนของพนักงานต่อห้องพักที่ 0.25:1 ดังนั้นในส่วนห้องพักจะมีบุคลากรดังนี้

จำนวนห้องพักในโครงการ 36 ห้อง

ดังนั้น จะมีจำนวนพนักงานในส่วนห้องพัก = $0.25 \times 36 = 9$ คน

จากการวิเคราะห์ตารางการทำงานของพนักงานในส่วนต่างๆ จะได้จำนวนพนักงานดังนี้

ตารางที่ 4.3-7 แสดงจำนวนพนักงานในโครงการ

ประเภท	ฝ่าย	แผนก	ตำแหน่ง	จำนวน
เจ้าหน้าที่จากภายในโครงการ	ฝ่ายผู้จัดการ		ผู้จัดการ	1
	ฝ่ายห้องพัก	ฝ่ายต้อนรับ(Staff)	พนักงานลงทะเบียน	1
			เจ้าหน้าที่เก็บเงิน	1
			เจ้าหน้าที่รับฝากสัมภาระ	1
			เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	1
	ฝ่ายบริการอาคาร	ฝ่ายดูแลอาคารสถานที่	แม่บ้านดูแลห้องพัก	1
			พนักงานทำความสะอาดส่วนอื่นๆ	1
		ฝ่ายรักษาความปลอดภัย	ยามตรวจภายนอก	1
	ฝ่ายสำนักงาน	ฝ่ายประชาสัมพันธ์	พนักงานประชาสัมพันธ์	1
		ฝ่ายการเงินและบัญชี	พนักงานบัญชีโครงการ	1
		ฝ่ายบุคคล	พนักงานฝ่ายบุคคล	1
		ฝ่ายจัดซื้อ	พนักงานฝ่ายจัดซื้อ	1

⁷ นงศันุช ธรรมานันต์, การโรงแรมเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ ภาควิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2551

ประเภท	ฝ่าย	แผนก	ตำแหน่ง	จำนวน
เจ้าหน้าที่จากภายใน โครงการ	ฝ่ายบริการอาคาร	ฝ่ายงานระบบ	เจ้าหน้าที่ระบบไฟฟ้า	1
			เจ้าหน้าที่ระบบสุขาภิบาล	1
			เจ้าหน้าที่ระบบประปา	1
			เจ้าหน้าที่ระบบปรับอากาศ	1
			เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุงอุปกรณ์	1
เจ้าหน้าที่จากภายนอกโครงการ	ฝ่ายเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ให้กับนักศึกษาที่เขย	ฝ่ายอาหารพื้นเมือง	เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานหัตถกรรม พื้นเมือง	1
			เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาหารพื้นเมือง	1
		ฝ่ายเพิ่มรายได้ให้กับ โครงการ	เจ้าหน้าที่ฝ่ายร้านค้าและตลาด พื้นบ้าน	3
			เจ้าหน้าที่ร้านกาแฟ	2
รวมจำนวนเจ้าหน้าที่ในโครงการ				24

สรุปจำนวนพนักงานในโครงการ 24 ตำแหน่ง

บทที่ 5

การศึกษาองค์ประกอบโครงการ

5.1 ลักษณะของโครงการ

โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์ชาวไทยเป็นโรงแรมราคาประหยัด ขนาดกลาง จำนวนห้องพัก 36 ห้อง 116 เตียง ให้บริการการเช่าที่พักแรมเป็นรายคืนสำหรับนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์ ห้องพักจะมีขนาดเล็ก แต่มีบริการอื่นๆ ที่แบคแพคเกอร์หรือนักเดินทางอิสระต้องการอย่างครบถ้วน เช่น บริการส่วนทำอาหารและส่วนซักล้างด้วยตนเอง พื้นที่เก็บกระเป๋าสัมภาระในห้องพัก หรือบริการอื่นๆ ที่เน้นความสนใจของแบคแพคเกอร์ในด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

5.2 รายละเอียดของโครงการและการกำหนดพื้นที่ใช้สอย

การกำหนดองค์ประกอบของโครงการที่พักนักเดินทางอิสระ ได้กำหนดองค์ประกอบของโครงการโดยวิธีดังต่อไปนี้

5.2.1 ตามกรณีศึกษา ศึกษาจากโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน มีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

- 1) ส่วนที่พัก
- 2) ส่วนบริการสาธารณะ
- 3) ส่วนแลกเปลี่ยนประสบการณ์
- 4) ส่วนกิจกรรมเสริมตามความสนใจของแบคแพคเกอร์
- 5) ส่วนสำนักงาน

5.2.2 ตามมาตรฐาน Neufert Architect 's Data มีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

- 1) โถงทางเข้า
- 2) ส่วนบริการสาธารณะ
- 3) ห้องฝากสัมภาระ
- 4) ห้องรับประทานอาหาร
- 5) ส่วนประกอบอาหารของผู้เข้าพัก
- 6) ส่วนประกอบอาหารของผู้ดูแล
- 7) ส่วนพักผ่อนผู้ดูแลและห้องน้ำ

- 8) ส่วนนอนของผู้เข้าพักและห้องอาบน้ำ
 9) ห้องน้ำผู้เข้าพัก
 10) ห้องเก็บผ้าห่ม

ตาราง 5.2-1 แสดงขนาดขององค์ประกอบต่างๆ YHA

ที่กำหนดให้มีสำหรับโฮสเทล 50 เตียง

room	area (m ²)	comments
entrance hall	14	with bench and shoe rack
office/reception/shop	11	hatch to entrance hall; close to warden's kitchen
drying room	14	preferably accessed via entrance hall without passing through principal rooms; with racks or hangers, heated
luggage room	14	if combined with drying room, laundry and WC, 14-18.5 m ² each
common room	18.5-23	
dining room	46.5	or 0.7 m ² /person
members' kitchen	16	direct access to dining room
warden's kitchen	16-23	if possible with combined door and hatch for direct service to dining room; sink in kitchen preferred to separate scullery; access to dustbins
larder	9.3	each
wash up	11	with 1 or 2 sinks; table space for dirty crockery; easy access from dining room and to warden's kitchen (for crockery return) if possible
warden's lounge	14	layout of these will usually depend on balance of convenience,
warden's bedroom 1	11	privacy, aspect
warden's bedroom 2	9.3	
warden's bathroom	3.25	
dormitories	158-167	i.e. 3.16 m ² /person
WCs		for hostellers not less than 5; 1 for warden
washing facilities		for each sex 1 washroom with bath (partitioned off) or shower, footbath and basins to DES standards
airing cupboard	1	for warden's use
blanket store	3.75	warmed
cycle store	28	for about 30 cycles, preferably in racks
note: floor areas are intended as minimum desirable but in alterations much will depend on the existing building		

1 YHA schedule of accommodation for 50 bed hostel

5.2.3 จากการวิเคราะห์จุดประสงค์ของโครงการ

ตาราง 5.2-2 แสดงความสัมพันธ์ของจุดประสงค์โครงการกับองค์ประกอบ

จุดประสงค์ของโครงการ	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
1. เพื่อเป็น โครงการต้นแบบของธุรกิจที่พักแรมขยายต่อมที่ตอบสนองความต้องการที่ดีกว่าของการท่องเที่ยวแบบแบคแพคกิ้ง (Backpacking) ที่ผสานเข้ากับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)	-ส่วนห้องพัก	-ห้องพัก -ห้องน้ำ
2. เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาปฏิบัติสัมพันธ์กับบริบทของที่พักและเกิดความประทับใจ	-ส่วนเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว	-พื้นที่กิจกรรมสำหรับเผยแพร่ความรู้ให้กับแบคแพคเกอร์
3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ เน้นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ที่เกิดกับนักท่องเที่ยว เน้นการเข้าไปเป็นหนึ่งในกิจกรรมนั้น มากกว่าการชมเพียงอย่างเดียว		-ห้องงานอาหารพื้นเมือง -ห้องงานหัตถกรรมพื้นเมือง -พื้นที่เกษตรกรรม -พื้นที่บ้าน -ห้องสมุด -ห้องนิทรรศการ -พื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเดินทาง
4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเดินทาง	-ส่วนพูดคุยและแลกเปลี่ยนประสบการณ์	-ห้องสนทนา
5. เพื่อส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้กับชุมชนโดยรอบ ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในธุรกิจขนาดย่อม	-ฝ่ายร้านค้าและตลาด -พื้นที่บ้าน	ตลาด

5.2.4 วิเคราะห์ห้องที่ประกอบส่วนที่พักจากผู้ใช้โครงการ

จากตารางที่ 4-1 การสรุปประเภทและจำนวนผู้ใช้โครงการในบทที่ 4 สามารถกำหนดประเภทของห้องพัก ซึ่งจะรองรับทั้งนักท่องเที่ยวที่มาเป็นแบบกลุ่มและแบบเดี่ยว ทั้งชาวไทย ชาวต่างชาติ ได้ดังนี้

ตารางที่ 5.2-3 แสดงประเภทการเข้าพักแบ่งตามขนาดของการเข้าพัก

ประเภทของห้องพัก	สัดส่วนเดิม	จำนวนเตียง	จำนวนห้องพัก	สัดส่วนใหม่	จำนวนเตียง	จำนวนห้องพัก	จำนวนเตียง/ห้องพัก
Dormitory 6 Bunk	9.9+ 9.1	20	2	38.34	48	8	6
Dormitory 4 Bunk	27.50	16	4	41.66 (27.50 +14.16)	48	12	4
Standard Twin 2 Bunk	24.50	14	7	12	16	8	2
Standard Queen Size 1 Bed	9.66	6	6	8	4	4	1
รวม	100	56	19	100	116	36	-

สรุปจำนวนห้องพัก 36 ห้อง 116 เตียง

5.2.5 จากวิธีต่างๆ วิเคราะห์ห้องที่ประกอบของโครงการได้ดังต่อไปนี้

5.2.5.1 ส่วนที่พัก

ตารางที่ 5.2-4 แสดงพื้นที่ขององค์ประกอบส่วนห้องพัก

ประเภทของห้องพัก	จำนวนห้องพัก	ขนาดห้องพัก (ตร.ม.)	รวมพื้นที่
Dormitory 6 Bunk	8	24	192
Dormitory 4 Bunk	12	24	288
Standard Twin 2 Bunk	8	32	256
Standard Queen Size 1 Bed	4	32	128

รวม พื้นที่ในส่วนห้องพักทั้งหมด 864 ตารางเมตร

*พื้นที่วิเคราะห์จาก มาตรฐานการที่พักเพื่อการท่องเที่ยวของ โรงแรมระดับ 4 ดาว

2) ส่วนห้องน้ำ

คิดพื้นที่เป็น 30% ของห้องพักประเภท Dormitory

ขนาดห้องพักประเภท Dormitory 864 ตารางเมตร

ดังนั้น ห้องน้ำจะมีขนาด 260 ตารางเมตร

5.2.5.2 ส่วนบริการสาธารณะ

1) ส่วนต้อนรับ

- โถงต้อนรับ

เป็นส่วนที่ติดกับประตูด้านหน้าของ โฮสเทล และนำไปสู่ส่วนต้อนรับ แผนก เก็บเงิน (Cashier) ประชาสัมพันธ์ติดต่อสอบถามและส่วนบริการต่างๆ ของฝ่าย ต้อนรับ (Front Office) การตกแต่งมีความน่าใช้สอย โดยการออกแบบคำนึงถึงการ เชื่อมต่อในส่วนต่างๆของ โฮสเทล ได้แก่ คอฟฟี่ชอป พื้นที่บริการฟรีอินเทอร์เน็ต เพื่อให้นำผู้ใช้โครงการ ไปยังส่วนห้องพัก และมีทางเข้าของส่วนบริการ (Sub-Entrance)

จาก Newfurt Architect 's Data กำหนดให้โฮสเทลที่มีขนาด 50 เตียง มีขนาด โถงต้อนรับ 14 ตารางเมตร

ตารางที่ 5.2-5 แสดงการคิดขนาด โถงต้อนรับต่อจำนวนเตียง

จำนวนเตียง	ขนาดโถงต้อนรับ (ตร.ม.)
50	14
116	33

ดังนั้น จะต้องมีพื้นที่ส่วน โถงต้อนรับ 33 ตารางเมตร

-พื้นที่ที่ *พักคอย* เป็นพื้นที่นั่งพักสำหรับแขกที่รอการชำระเงิน หรือลงทะเบียน จากเจ้าหน้าที่ จาก Neufert Architect 's Data กำหนดให้โฮสเทลที่มีขนาด 50 เตียง มี ขนาดพื้นที่ *พักคอย* (Drying room) 14 ตารางเมตร

ตารางที่ 5.2-6 แสดงการคิดขนาดพื้นที่พักคอยต่อจำนวนเตียง

จำนวนเตียง	ขนาดพื้นที่พักคอย (ตร.ม.)
50	14
116	33

ดังนั้น จะต้องมีพื้นที่ส่วนพื้นที่พักคอย 33 ตารางเมตร

- *Front desk (Reception)* เป็นพื้นที่ที่แขกจะเข้ามาติดต่อลงทะเบียน ชำระเงิน และติดต่อสอบถาม

จาก Newfert Architect 's Data กำหนดให้โฮสเทลที่มีขนาด 50 เตียง มีขนาด Front Desk (Reception) 11 ตารางเมตร

ตารางที่ 5.2-7 แสดงการคิดขนาดพื้นที่พักคอยต่อจำนวนเตียง

จำนวนเตียง	ขนาด Front desk (ตร.ม.)
50	11
116	26

ดังนั้น จะต้องมีพื้นที่ส่วน Front Desk (Reception) 26 ตารางเมตร

- *พื้นที่รับฝากสัมภาระ*

จาก Newfert Architect 's Data กำหนดให้โฮสเทลที่มีขนาด 50 เตียง มีขนาดพื้นที่รับฝากกระเป๋า 14 ตารางเมตร

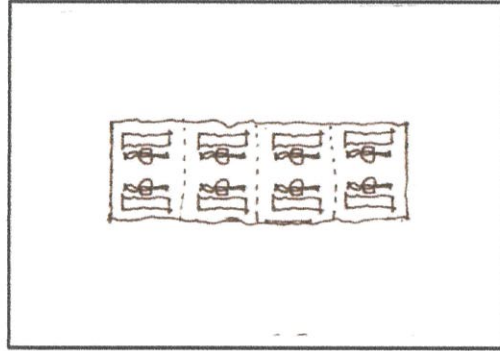
ตารางที่ 5.2-8 แสดงการคิดขนาดพื้นที่รับฝากสัมภาระต่อจำนวนเตียง

จำนวนเตียง	ขนาดพื้นที่รับฝากกระเป๋า(ตร.ม.)
50	14
116	33

ดังนั้น จะต้องมีพื้นที่พื้นที่รับฝากสัมภาระ 33 ตารางเมตร

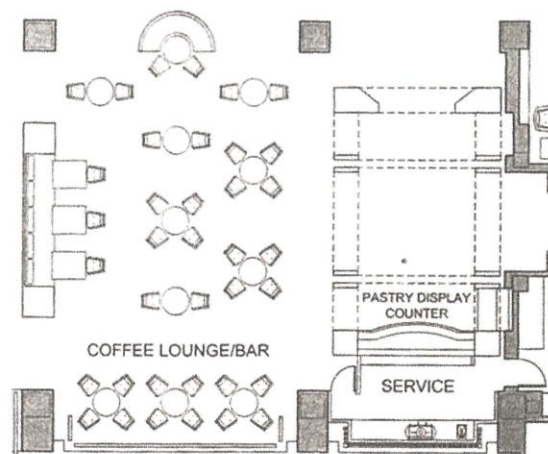
-พื้นที่ฟรีอินเทอร์เน็ต จัดไว้สำหรับการหาข้อมูลในเรื่องของการเดินทางของแบคแพคเกอร์ จากกรณีศึกษา หลับดีโฮสเทล สาขา สยาม จัดเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ 8 ที่

พื้นที่ใช้สอย $4.5 \times 6.5 = 29.25$ ตารางเมตร

รูปที่ 5.2-1 แสดงการจัดพื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตของหลับดีโฮสเทล

-คอฟฟี่ชอป เป็นพื้นที่ที่ให้บริการอาหารและเครื่องดื่มในลักษณะอาหารตามสั่ง โดยเปิดให้บริการทั้งวันและเป็นพื้นที่ให้บริการอาหารเข้าด้วยโดยตั้งอยู่ในพื้นที่ส่วนกลาง

รูปที่ 5.2-2 แสดงลักษณะพื้นที่คอฟฟี่ชอป (Coffee Shop)

ที่มา : จากหนังสือ Neufurt's Architect Data

ตารางที่ 5.2-9 แสดงพื้นที่คอฟฟี่ชอป (Coffee Shop)

คอฟฟี่ชอป (Coffee Shop)	จำนวนห้องพัก	พื้นที่(ตร.ม./ห้องพัก)	รวม (ตร.ม.)
ขนาดพื้นที่ใช้สอย	36	0.6	22

ดังนั้น จะต้องมียพื้นที่คอฟฟี่ชอป (Coffee Shop) 22 ตารางเมตร

2) ส่วนบริการตนเอง

-พื้นที่ประกอบอาหารด้วยตนเอง ในกรณีที่ต้องการประหยัดค่าใช้จ่ายในเรื่องของอาหาร พื้นที่นี้ใช้สำหรับแบคแพคเกอร์ที่เตรียมวัตถุดิบมาเอง แต่จะมีอุปกรณ์พื้นฐานไว้บริการ เช่น ตู้เย็น เตาแก๊ส และอ่างล้างจาน

จาก Newfurt Architect 's Data กำหนดให้โฮสเทลที่มีขนาด 50 เตียง มีพื้นที่ประกอบอาหารด้วยตนเอง 16 ตารางเมตร

ตารางที่ 5.2-10 แสดงการคิดขนาดพื้นที่ประกอบอาหารด้วยตนเอง ต่อจำนวนเตียง

จำนวนเตียง	ขนาดพื้นที่ประกอบอาหารด้วยตนเอง (ตร.ม.)
50	16
116	37

ดังนั้น จะต้องมียพื้นที่ส่วนประกอบอาหารด้วยตนเอง 37 ตารางเมตร

-พื้นที่รับประทานอาหาร เป็นส่วนที่จัดไว้สำหรับแขกผู้ต้องการรับประทานอาหารเช้า นำอาหารเข้ามารับประทานด้วยตนเอง

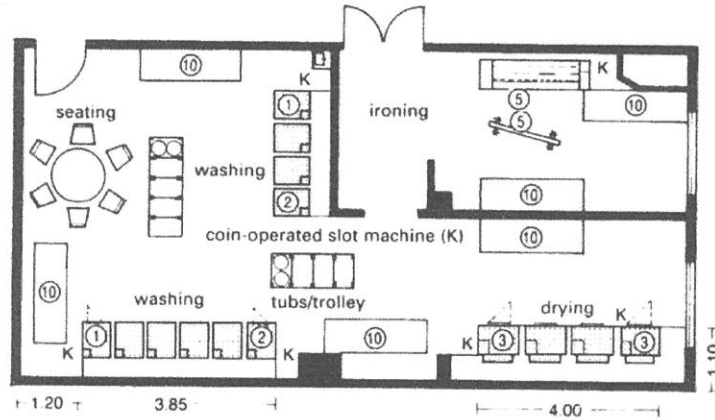
จาก Newfurt Architect 's Data กำหนดให้โฮสเทลที่มีขนาด 50 เตียง มีพื้นที่ประกอบอาหารด้วยตนเอง 46.5 ตารางเมตร

ตารางที่ 5.2-11 แสดงการคิดขนาดพื้นที่รับประทานอาหาร ต่อจำนวนเตียง

จำนวนเตียง	ขนาดพื้นที่รับประทานอาหาร (ตร.ม.)
50	46.5
116	108

ดังนั้น จะต้องมียพื้นที่ส่วนประกอบอาหารด้วยตนเอง 108 ตารางเมตร

-พื้นที่ซักล้างด้วยตนเอง เป็นพื้นที่ที่จัดไว้ให้บริการแก่แขกผู้ต้องการซักอบ
เสื้อผ้าของตน โดยจะต้องจัดวางเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญและพื้นที่ตากผ้าไว้ให้
ขนาดพื้นที่ประมาณ 40-50 ตารางเมตร

④ Self-service laundry/laundrette

รูปที่ 5.2-3 แสดงลักษณะพื้นที่ซักล้างด้วยตนเอง

ที่มา : จากหนังสือ Neufurt's Architect Data

- ส่วนลานจอดรถ แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

1) ที่จอดรถสำหรับแขกที่มาใช้บริการ

อาคารขนาดใหญ่ ให้มีที่จอดรถยนต์ตามจำนวนที่กำหนดของแต่ละประเภท
ของอาคารที่ใช้เป็นที่ประกอบกิจการในอาคารขนาดใหญ่นั้นรวมกัน หรือให้มีที่
จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่อาคาร 240 ตารางเมตร เศษของ 240 ตาราง
เมตร ให้คิดเป็น 240 ตารางเมตร ทั้งนี้ให้ถือที่จอดรถยนต์จำนวนที่มากกว่าเป็น
เกณฑ์

โครงการมีลักษณะเป็นอาคารขนาดใหญ่ พื้นที่ 3,684.28 ตารางเมตร

$$3,684.28/240 = 15.35$$

เศษ อีก 1 คัน = 15+1=16 คัน

รถยนต์ 1 คัน มีพื้นที่ 12.5 ตารางเมตร

ที่จอดรถยนต์สำหรับแขกที่มาใช้บริการ 25 คัน คิดเป็นพื้นที่ 16 x 12.5 = 200

ตารางเมตร

2) ที่จอดรถสำหรับส่วนพนักงาน

คิดจากข้อกำหนดให้คิดอัตราที่จอดรถ 1 คัน ต่อพื้นที่ส่วนสำหรับพนักงาน 60

ตารางเมตร เศษของ 60 ตารางเมตรให้ถือเป็น 60 ตารางเมตร

พื้นที่ส่วนสำนักงานทั้งหมด 125.06 ตารางเมตร

ต้องการพื้นที่จอดรถยนต์ $125.06/60 = 2$

เศษ 1 คัน ฉะนั้นมีพื้นที่จอดรถยนต์ในส่วนนี้ 3 คัน

พื้นที่จอดรถ $12.5 \times 3 = 37.5$ ตารางเมตร

3) Service parking

รถบรรทุกวัตถุประสงค์ 1 คัน

รถบรรทุกเครื่องคัม 1 คัน

รถขนขยะ 1 คัน

รวม รถของ service parking เป็น 3 คัน

พื้นที่จอดรถบรรทุก = $3.5 \times 8 = 28$ ตร.ม.

ดังนั้น ที่จอดรถส่วน Service parking จะมีพื้นที่ทั้งหมด = $28 \times 3 = 84$ ตร.ม.

5.2.5.3 ส่วนเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว

วิเคราะห์จาก ผู้ใช้โครงการในส่วนผู้ใช้งานที่เป็นผู้รับบริการแบบชั่วคราว
ซึ่งมีจำนวน 100 คน แบ่งสัดส่วนตามกิจกรรมที่มีอยู่ในโครงการดังนี้

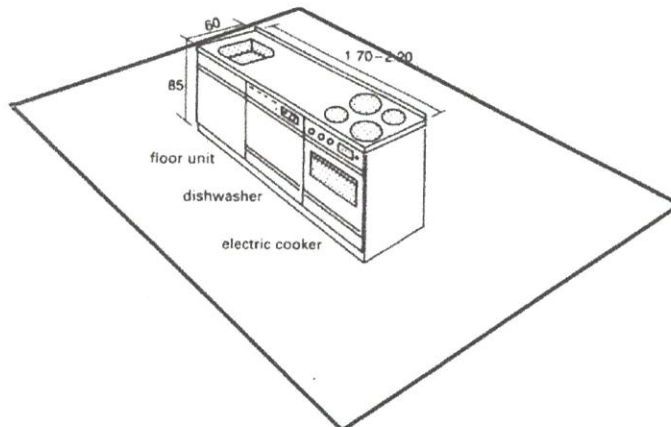
ทั้งหมด	กิจกรรม	สัดส่วน	จำนวนคน/ห้อง
100	อาหารพื้นเมือง	20	20
	หัตถกรรมพื้นเมือง	20	20
	ห้องเก็บรวบรวม หนังสือและพื้นที่อ่าน หนังสือ	20	20
	ห้องนิทรรศการ	20	20
	พื้นที่แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในการ เดินทาง	20	20

-พื้นที่กิจกรรมสำหรับเผยแพร่ความรู้ให้กับแบคแพคเกอร์

-ห้องงานอาหารพื้นเมือง สำหรับผู้เข้าพักแบคแพคเกอร์และคนทั่วไปที่สนใจ
กรรมวิธีการทำอาหารพื้นเมือง โดยจัดการเรียนการสอนทุกวัน ตั้งแต่ 10.00 น.-
17.00 น. วันละ 1 รอบ รอบละ 20 ที่ การสอนทำอาหารพื้นเมืองโดยใช้ผักพื้นเมือง
ที่ปลูกอยู่ในโครงการ ผู้เข้าเวิร์คช็อปจะได้สัมผัสชีวิตของชาวอีสานที่ปรุงอาหารจาก
วัตถุดิบใกล้มือ

จาก Newfurt Architect 's Data ขนาดห้องเรียนทำอาหารที่เป็นห้องเรียนปฏิบัติ
ใช้ลักษณะการจัดแบบ Kitchen center โดยให้แต่ละที่มีเตาและอ่างล้างจานของ
ตนเอง โดยอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของประเภทอาหารที่ทำ
ตารางที่ 5.2-12 แสดงการคิดขนาดพื้นที่ห้องเรียนทำอาหารแบบปฏิบัติ

จำนวนคน	พื้นที่(ตร.ม.)
1	3.2
20	64

รูปที่ 5.2-4 แสดงลักษณะพื้นที่เวิร์คช็อปทำอาหาร

ที่มา : จากหนังสือ Neufurt's Architect Data

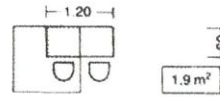
ดังนั้น จะมีพื้นที่ห้องงานอาหาร $64 + (64 \times 0.30)$ (เส้นทางสัญจร) = 83.2 ตารางเมตร

-ห้องงานหัตถกรรมพื้นเมือง สำหรับผู้เข้าพักแบคแพคเกอร์และคนทั่วไปที่
สนใจกรรมวิธีการทำอาหารพื้นเมือง โดยจัดการเรียนการสอนทุกวัน วันละ 2 รอบ
รอบละ 20 ที่ ตั้งแต่ 10.00 น.- 12.00 น. และ 13.00-15.00 น. มีการจัดห้องเรียน
เหมือนกับห้องเรียนทั่วไป

ขนาดพื้นที่อ้างอิงจาก Newfurt Architect 's Data ขนาดห้องเล็กเซอร์

ตารางที่ 5.2-13 แสดงการคิดขนาดพื้นที่ห้องเรียนจักรสาน

จำนวนคน	พื้นที่(ตร.ม.)
1	1.92
20	38.4

รูปที่ 5.2-5 แสดงลักษณะพื้นที่เวิร์คช็อปงานจักรสาน

ที่มา : จากหนังสือ Neufert's Architect Data

ดังนั้น จะมีพื้นที่ห้องเรียนจักรสาน

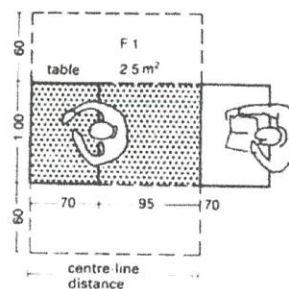
$$38.4 + (38.4 \times 0.30)(\text{เส้นทางสัญจร}) = 49.92 \text{ ตารางเมตร}$$

-ห้องเก็บรวบรวมหนังสือและพื้นที่อ่านหนังสือ เก็บรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว หรือการเดินทาง ให้ผู้สนใจได้เข้ามาอ่าน เป็นการช่วยเผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับการเดินทาง

ขนาดห้อง คิดจากจำนวนผู้ใช้

จำนวนผู้ใช้ห้องสมุด คิดเป็น 20% ของผู้เข้าพัก คือ $124 \times 0.20 = 25$ คน

ขนาดพื้นที่การอ่านต่อคนอ้างอิงจาก Neufert Architect 's Data

① Floor area for an individual workstation

รูปที่ 5.2-6 แสดงลักษณะพื้นที่อ่านหนังสือต่อคน

ที่มา : จากหนังสือ Neufert Architect 's Data

ตารางที่ 5.2-14 แสดงการคิดขนาดพื้นที่การอ่าน

จำนวนคน	พื้นที่(ตร.ม.)
1	2.5
25	62.5

ดังนั้นจะได้ขนาดพื้นที่ในการอ่าน 62.5 ตารางเมตร

-ห้องนิทรรศการ จัดแสดงภาพถ่ายหรือความประทับใจในการเดินทางของแบคแพคเกอร์ หรืออาจเป็นพื้นที่อเนกประสงค์สำหรับการจัดแสดงผลภัณฑ์หรือของใช้ที่เกี่ยวกับชุมชนหรือบริบทของที่ตั้งโครงการ เป็นพื้นที่แสดงนิทรรศการขนาดเล็กเพื่อจัดนิทรรศการหมุนเวียนเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ใช้บริการโครงการ เป็นพื้นที่ที่สามารถขนถ่ายสิ่งของได้ง่าย โดยมีพื้นที่ประมาณ 50 ตารางเมตร

-พื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเดินทาง เป็นพื้นที่ที่จัดไว้สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแบคแพคเกอร์ อาจมีกระดานไว้สำหรับขีดเขียนและเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้สำหรับการแบ่งปันรูปถ่ายที่แต่ละคนได้เดินทางผ่านมา ขนาดพื้นที่และจำนวนผู้ใช้อ้างอิงจากพื้นที่ห้องเก็บรวบรวมหนังสือและพื้นที่อ่านหนังสือ คือ 62.5 ตารางเมตร

4) ส่วนพื้นที่คืนรายได้ให้กับชุมชน

-ฝ่ายร้านค้าและตลาดพื้นบ้าน เป็นร้านค้าที่เข้ามาขายสินค้าในโครงการ เพื่อให้ผู้ใช้โครงการ ได้เลือกซื้อสินค้า ควรเป็นร้านค้าเกี่ยวกับของที่ระลึกในพื้นที่ งานศิลปะ งานฝีมือชาวบ้าน จำนวน 4 ร้าน โดยมีพื้นที่ร้านละประมาณ 15 ตารางเมตร

5) ส่วนสำนักงาน

- ฝ่ายผู้จัดการ
- ฝ่ายประชาสัมพันธ์
- ฝ่ายการเงินและบัญชี
- ฝ่ายบุคคล
- ฝ่ายจัดซื้อ
- ฝ่ายกิจกรรมและเผยแพร่ความรู้

6) ส่วนงานระบบ เป็นพื้นที่ในการติดตั้งระบบคาน้ำดื่มของโครงการ เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ห้องเครื่องจักรกลต่างๆ ที่ใช้ในโครงการ โดยออกแบบให้สามารถซ่อมบำรุง หรือเปลี่ยนอุปกรณ์ต่างๆ ได้ง่าย แต่ไม่เป็นที่สังเกตของบุคคลทั่วไป รวมถึงลูกค้า เพื่อความสวยงาม และความปลอดภัย นอกจากนี้ในส่วนงาน

ระบบจะต้องมีการป้องกัน เสียง กลิ่น และไอความร้อน ที่จะรบกวนผู้ใช้งาน
โครงการ เช่น โดยการแยกตัวอาคารออกไป หรือใช้อุปกรณ์ในการป้องกัน เป็น
ต้น

-ระบบไฟฟ้า

ห้องแปลงไฟ ห้องจ่ายไฟฟ้าสำรอง

-ระบบประปา

ห้องปั้มน้ำ

-ระบบดับเพลิง

-ระบบกำจัดน้ำเสีย

-ระบบลิฟท์และบันได

ห้องเครื่องลิฟท์

-ระบบซ่อมและบำรุงรักษา

-ระบบกำจัดขยะ

-ส่วนแม่บ้าน

-ส่วนเก็บผ้า

ตารางที่ 5.2-15 แสดงการคิดขนาดพื้นที่ห้องเก็บผ้า

จำนวนเตียง	พื้นที่(ตร.ม.)
50	3.75
124	9.3

ดังนั้นจะได้ขนาดพื้นที่ห้องเก็บผ้า 9.3 ตารางเมตร

5.3 สรุปพื้นที่ใช้สอยโครงการ

ตารางที่ 5.3-1 สรุปพื้นที่ใช้สอยโครงการ

องค์ประกอบ	จำนวน ผู้ใช้งาน	จำนวนหน่วย	พื้นที่ใช้สอย		พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
			พื้นที่/ หน่วย	พื้นที่/ คน		
1. ส่วนห้องพัก						
Dormitory 6 Bunk	6	8	24	-	192.00	approximate
Dormitory 4 Bunk	4	12	24		288.00	approximate
Standard Twin 2 Bunk	2	8	32		256.00	approximate
Standard Queen Size 1 Bed	2	8	32		256.00	approximate
ห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ			297.60		297.60	Architect 's Data
รวม					1,289.60	
พื้นที่ทางสัญจร 30%					386.88	
รวมพื้นที่ทั้งหมด					1,676.48	
2. ส่วนบริการสาธารณะ						
ส่วนต้อนรับ						
โถงต้อนรับ	121	1	33.88		33.88	Neufert
พื้นที่พักผ่อน	121	1	33.88		33.88	Neufert
Front desk (Reception)	121	1	26.62		26.62	Neufert
พื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต	8	1	29.25		29.25	case study
coffee shop	33	0.6			19.80	Neufert
ส่วนรับฝากสัมภาระ		1	33.88		33.88	Neufert
ห้องน้ำ		6	3.8		22.80	กฎหมาย
รวม					200.11	
พื้นที่ทางสัญจร 30%					60.03	
รวมพื้นที่ส่วนต้อนรับทั้งหมด					260.14	
ส่วนบริการตนเอง						
พื้นที่ประกอบอาหารด้วยตนเอง	121	1	38.72		38.72	Neufert

องค์ประกอบ	จำนวน ผู้ใช้งาน	จำนวนหน่วย	พื้นที่ใช้สอย พื้นที่/ หน่วย	พื้นที่/ คน	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
ส่วนบริการตนเอง						
พื้นที่รับประทานอาหาร	121	1	112.53		112.53	Neufert
พื้นที่ซักล้างด้วยตนเอง		1	50		50.00	Neufert
รวม					201.25	
พื้นที่ทางสัญจร 30%					60.38	
รวมพื้นที่ส่วนบริการตนเองทั้งหมด					261.63	
ส่วนลานจอดรถ						
ที่จอดรถส่วนผู้มาใช้บริการส่วน ห้องพัก	16		12.5		200.00	กฎหมาย
2. ส่วนบริการสาธารณะ						
ที่จอดรถส่วนสำนักงาน	3		12.5		37.50	กฎหมาย
ที่จอดรถสำหรับเซอร์วิส	3		28		84.00	
รวม					321.50	
พื้นที่ทางสัญจร 1.5%					482.25	
รวมพื้นที่ส่วนลานจอดรถทั้งหมด					803.75	
รวมบริการสาธารณะ						
					1,325.52	
3. ส่วนเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ให้กับนักท่องเที่ยว						
พื้นที่กิจกรรมสำหรับเผยแพร่ความรู้ให้กับแบคแพคเกอร์						
ห้องงานอาหารพื้นเมือง	25	1	3.2		80.00	Neufert
พื้นที่ขนส่งฝ้ายอาหาร				82.8	82.80	Neufert
ห้องงานหัตถกรรมพื้นเมือง	25	2	1.92		96.00	Neufert
ห้องเก็บรวบรวมหนังสือและพื้นที่ อ่านหนังสือ	25	1	2.5		62.50	Neufert
ห้องนิทรรศการ		1	50		50.00	
พื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ใน การเดินทาง	25	1			62.50	

องค์ประกอบ	จำนวน ผู้ใช้งาน	จำนวนหน่วย	พื้นที่ใช้สอย พื้นที่/ หน่วย	พื้นที่/ คน	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
3. ส่วนเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว						
พื้นที่กิจกรรมสำหรับเผยแพร่ความรู้ให้กับแบคแพกเกอร์						
ลานกิจกรรม	124	1			200.00	
ห้องน้ำ		9	3.8		34.20	กฎหมาย
รวม					668.00	
พื้นที่ทางสัญจร 30%					200.40	
รวมพื้นที่ส่วนพื้นที่กิจกรรมสำหรับ เผยแพร่ความรู้ให้กับแบคแพกเกอร์ ทั้งหมด					868.40	
4. ส่วนพื้นที่คืนรายได้ให้กับชุมชน						
ฝ่ายร้านค้าและตลาดพื้นบ้าน		4	15		60.00	
ห้องน้ำ		5	3.8		19.00	กฎหมาย
รวม					79.00	
พื้นที่ทางสัญจร 30%					23.70	
รวมพื้นที่ส่วนคืนรายได้ให้กับชุมชน					102.70	
5. ส่วนสำนักงาน						
ฝ่ายผู้จัดการ	1			4	4.00	approximate
ฝ่ายประชาสัมพันธ์	1			4	4.00	approximate
ฝ่ายการเงินและบัญชี	2			4	8.00	approximate
ฝ่ายบุคคล	1			4	4.00	approximate
ฝ่ายจัดซื้อ	1			4	4.00	approximate
ฝ่ายกิจกรรมและเผยแพร่ความรู้	2			4	8.00	approximate
ห้องประชุม	20				30.00	approximate
ห้องน้ำพนักงาน		4	3.8		15.20	กฎหมาย
พื้นที่พักผ่อนพนักงาน					16.00	approximate
ส่วนเตรียมอาหาร					3.00	approximate

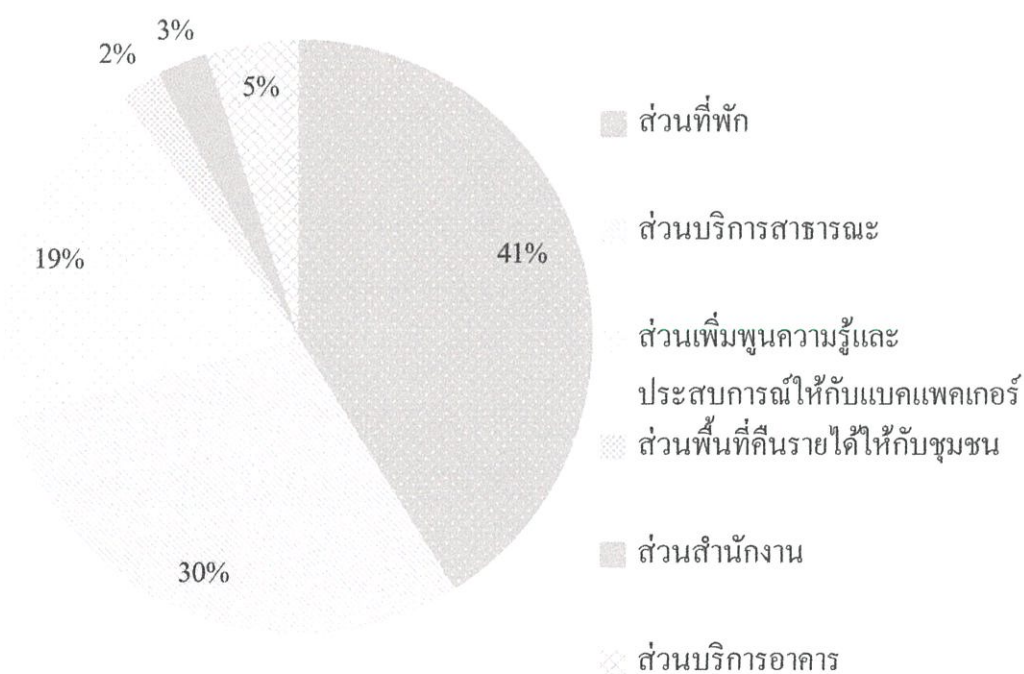
องค์ประกอบ	จำนวน ผู้ใช้งาน	จำนวนหน่วย	พื้นที่ใช้สอย		พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อ้างอิง
			พื้นที่/ หน่วย	พื้นที่/ คน		
รวม					96.20	
พื้นที่ทางสัญจร 30%					28.86	
รวมพื้นที่ส่วนสำนักงาน					125.06	
6. ส่วนบริการอาคาร						
ส่วนงานระบบ						
ห้องแปลงไฟ					16.00	
ห้องจ่ายไฟฟ้าสำรอง					20.00	
ห้องปั๊มน้ำ					20.00	
ห้องworkshop					20.00	
6. ส่วนบริการอาคาร						
ส่วนงานระบบ						
เรือนเพาะชำต้นไม้					20.00	
ห้องแม่บ้าน					20.00	
ห้องยามรักษาความปลอดภัย					20.00	
ห้องน้ำพนักงาน		4	3.8		15.20	
ห้องเก็บของ					12.00	
ห้องเก็บผ้า					9.30	
รวม					172.50	
พื้นที่ทางสัญจร 30%					51.75	
รวมพื้นที่ส่วนบริการอาคาร					224.25	
รวมพื้นที่ภายในโครงการไม่รวมที่ จอดรถ					3,518.66	
รวมพื้นที่ทั้งหมดภายในโครงการ					4,322.41	

5.4 วิเคราะห์และสรุปพื้นที่องค์ประกอบของโครงการ

จากการศึกษาองค์ประกอบของโครงการในส่วนต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบโครงการ โดยแบ่งพื้นที่ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.4-1 แสดงพื้นที่ในส่วนต่างๆ ของโครงการ

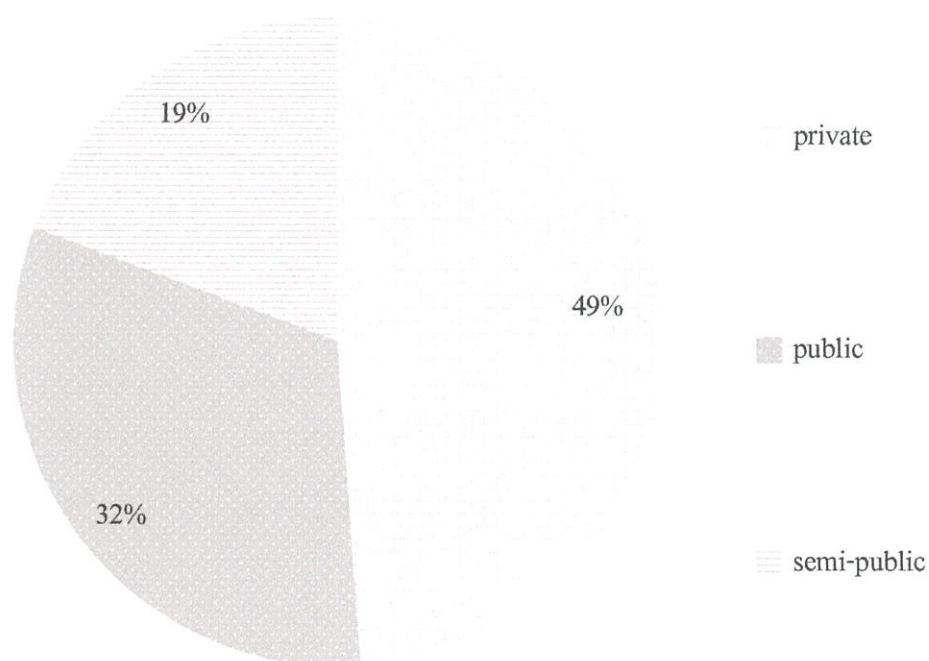
องค์ประกอบของโครงการ	พื้นที่	%
1. ส่วนที่พัก	1,842.10	41
2. ส่วนบริการสาธารณะ	1,325.52	30
3. ส่วนเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับแบคแพคเกอร์	868.4	19
4. ส่วนพื้นที่คืนรายได้ให้กับชุมชน	102.7	2
5. ส่วนสำนักงาน	125.06	3
6. ส่วนบริการอาคาร	224.25	3
รวม	3,881.55	100

รูปที่ 5-1 แสดงพื้นที่องค์ประกอบส่วนต่างๆ ของโครงการ

ตารางที่ 5.4-2 แสดงพื้นที่ในส่วนต่างๆ ของโครงการแยกเป็นโซน

องค์ประกอบของโครงการ	แบ่งโซน	พื้นที่	พื้นที่	%	%
1. ส่วนที่พัก	private	1,842.10	2191.41	41	47
2. ส่วนสำนักงาน	private	125.06		3	
3. ส่วนบริการอาคาร	private	224.25		3	
4. ส่วนพื้นที่คืนรายได้ ให้กับชุมชน	public	102.7	1428.22	2	32
5. ส่วนบริการ สาธารณะ	public	1,325.52		30	
6. ส่วนเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ ให้กับแบคแพคเกอร์	Semi- private	868.4	868.4	19	19
รวม		3,881.55		100	100

แผนภูมิที่ 5-1 แสดงพื้นที่องค์ประกอบส่วนต่างๆ ของโครงการแยกเป็นโซน

บทที่ 6

การศึกษาและวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

การวิเคราะห์และกำหนดที่ตั้งโครงการ เป็นขั้นตอนของการเลือกตำแหน่งที่ตั้งของโครงการ โดยจะเลือกโดยพิจารณาจากความเป็นมาของโครงการ ผนวกกับข้อมูลที่ได้ผ่านการศึกษาและวิเคราะห์จากบทก่อนหน้านี้นี้มาแล้ว เช่น การเลือกพื้นที่ซึ่งเหมาะสมกับเนื้อหาของโครงการ สามารถตอบสนองทางด้านองค์ประกอบและพื้นที่ของโครงการได้ รวมถึงมีความสัมพันธ์กับผู้ใช้โครงการด้วย

จากการเลือกที่ตั้งโครงการแล้ว จะถูกนำมาใช้ในการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ ตลอดจนนำมาใช้เป็นข้อกำหนดในขั้นตอนการออกแบบด้วย

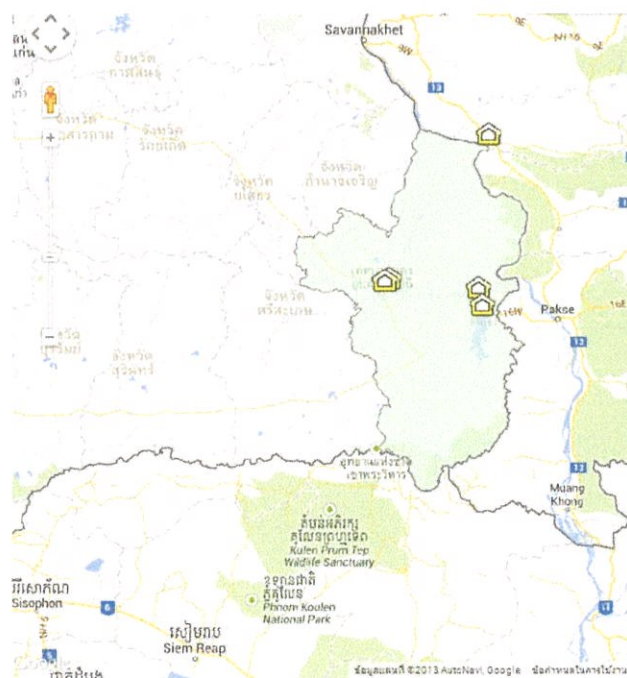
6.1 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุบลราชธานี

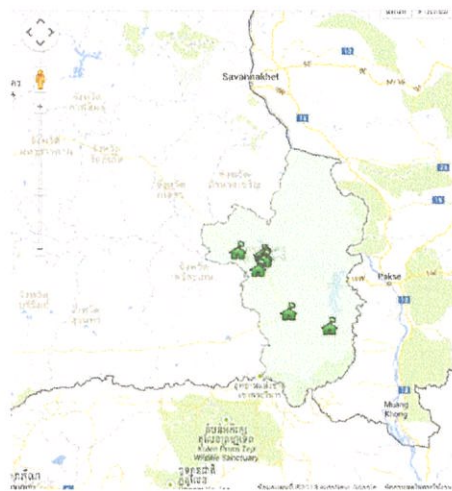
รูปที่ 6.1-1 แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นของจังหวัดอุบลราชธานีในเขตอำเภอต่างๆ

จังหวัดอุบลราชธานีทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย เป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนมากเป็นอันดับ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2554 เป็นแหล่ง

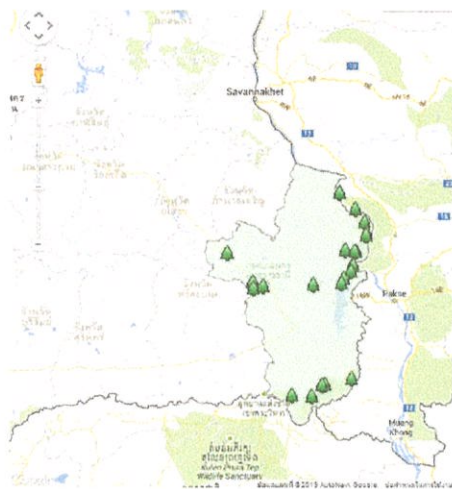
ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเก่าแก่ของกลุ่มน้ำภาคอีสานซึ่งไหลมาบรรจบกันเป็นพรมแดนธรรมชาติระหว่างประเทศ คือแม่น้ำโขง มีสถานที่ท่องเที่ยวภายในตัวจังหวัดที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมากมาย มีกิจกรรมที่ทั้งเกิดจากวันสำคัญพุทธศาสนาเช่นประเพณีแห่เทียนพรรษา จัดขึ้นบริเวณทุ่งศรีเมือง ในเขตอำเภอเมืองเป็นประจำทุกปี กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ คือการเดินป่าชมภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์ที่ผาแต้ม กิจกรรมที่เกิดจากธรรมชาติ คือการชมตะวันขึ้นก่อนใครในประเทศไทย การล่องแก่ง เดินป่า เล่นน้ำตก ที่โขงเจียมและอุทยานแห่งชาติที่มีถึง 3 แห่งในจังหวัด และเนื่องด้วยการคมนาคมการที่เข้าถึงได้สะดวก นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางโดยใช้รถยนต์ รถโดยสารสาธารณะ รถไฟ หรือเครื่องบินได้ ในตัวอำเภอเมืองยังมีรถสองแถวที่ให้บริการถึง 12 เส้นทาง และมีรถโดยสารออกไปยังอำเภอต่างๆ อีกทุกวันวันละหลายเที่ยว นอกจากนี้ยังเดินทางเชื่อมต่อไปยังประเทศลาวโดยใช้รถโดยสารสาธารณะไปยังเมืองปากเซโดยผ่านด่านชายแดนช่องเม็กได้อีก จึงเป็นจังหวัดที่น่าสนใจและน่าดึงดูดนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์ที่สนใจเรื่องธรรมชาติและวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

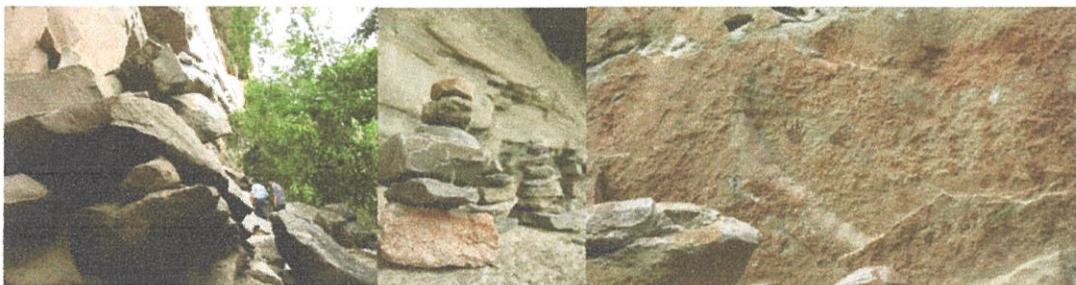
รูปที่ 6.1-2 แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นของจังหวัดอุบลราชธานีในเขตอำเภอต่างๆ

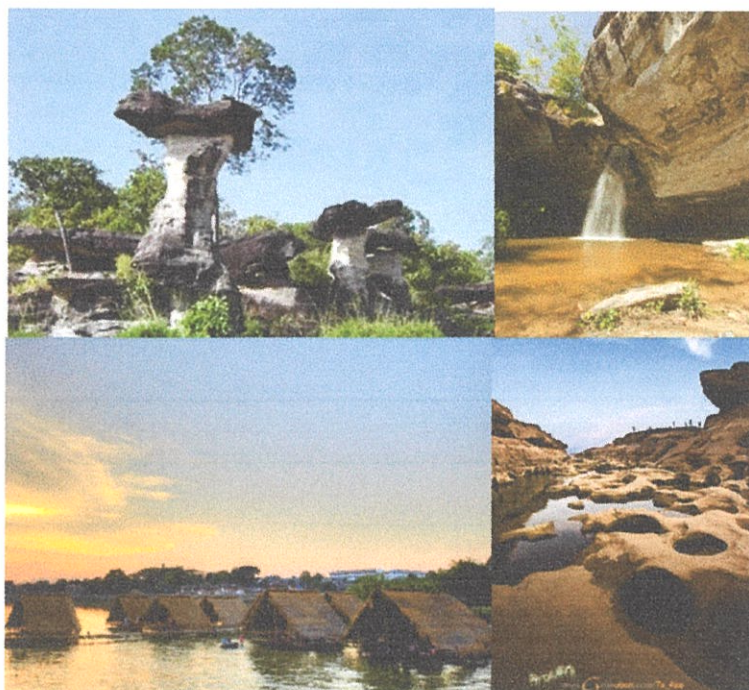
รูปที่ 6.1-3 แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานีในเขตอำเภอต่างๆ

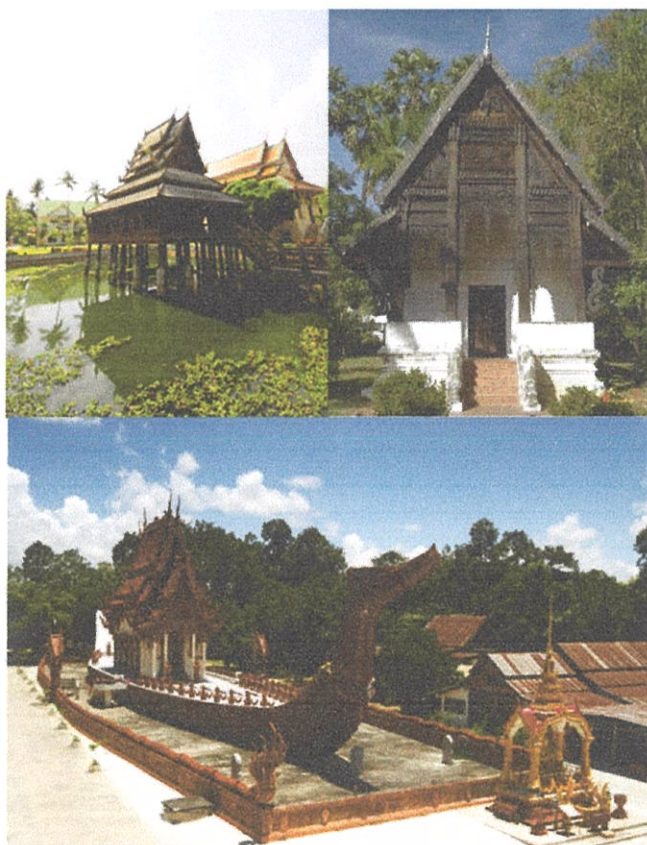
รูปที่ 6.1-4 แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดอุบลราชธานีในเขตอำเภอต่างๆ

รูปที่ 6.1-5 แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์-ผาแต้ม

รูปที่ 6.1-6 แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

รูปที่ 6.1-7 แสดงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

รูปที่ 6.1-8 แสดงกิจกรรมประเพณี

เนื่องจากจังหวัดอุบลราชธานีเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรมในด้านศาสนาที่ชัดเจน มีกิจกรรมในการดำรงชีวิตส่วนใหญ่อยู่ที่วัด ซึ่งเรียกว่า ฮีตสิบสอง ซึ่งเป็นจารีตของชาวอีสานในรอบสิบสองเดือน จึงมีงานประเพณีที่เกี่ยวกับพุทธศาสนาตลอดทั้งปี

ตารางที่ 6.1-1 แสดงงานประเพณีที่มีตลอดทั้งปีของจังหวัดอุบลราชธานี¹

เดือน	เดือนทางจันทรคติ	งานกิจกรรมประเพณี	การท่องเที่ยวที่เน้นธรรมชาติ ²
มกราคม	เดือนยี่	งานบุญคุณลาน	ชมความงามของสามพัน โบก, ล่องแก่ง สะพือ, เดินป่าชมน้ำตกห้วยหลวงอุทยานแห่งชาติภูจองนายอย, ชมทะเลหมอกภูหินด่าง อ.บุญศรี
กุมภาพันธ์	เดือนสาม	งานบุญข้าวจี, งานบุญมาฆบูชา,	ชมความงามของสามพัน โบก, ล่องแก่ง สะพือ, เดินป่าชมน้ำตกห้วยหลวงอุทยานแห่งชาติภูจองนายอย, ชมทะเลหมอกภูหินด่าง อ.บุญศรี
มีนาคม	เดือนสี่	งานบุญเทศมหาชาติ	ชมความงามของสามพัน โบก, ล่องแก่ง สะพือ อ.พิบูลมังสาหาร

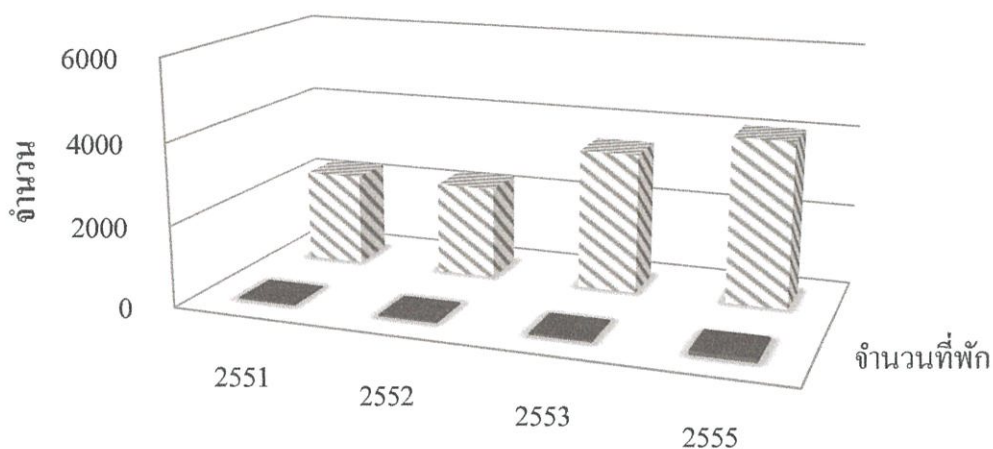
¹ ฐิติ เสงี่ยม, "สถาปัตยกรรมอีสาน", ชื่อเรื่อง สถาปัตยกรรมในอีสาน, พ.ศ.2530

² <http://www.esanguide.com/travel/detail.php?id=1865>, 15 พฤศจิกายน 2556

เดือน	เดือนทาง จันทรคติ	งานกิจกรรม ประเพณี	การท่องเที่ยวที่เน้นธรรมชาติ
เมษายน	เดือนห้า	งานสงกรานต์ ,สงกรานต์	ชมความงามของสามพัน โบก,แม่น้ำสอง สี(โขง,มูล) ,ล่องแก่งสะพือ อ.พิบูลมังสา หาร
พฤษภาคม	เดือนหก	งานบุญวิสาขบูชา, งานบุญบั้งไฟ	ชมความงามของสามพัน โบก,ล่องแก่ง สะพือ อ.พิบูลมังสาหาร
มิถุนายน	เดือนเจ็ด	งานบุญข้าชะบัว เบิก,การเปิดบ้าน ช่างทำเทียน พรรษา	ล่องเรือชมแม่น้ำโขง,ผาแต้ม
กรกฎาคม	เดือนแปด	งานบุญ เข้าพรรษา แห่ง เทียนพรรษา	ล่องเรือชมแม่น้ำโขง,ผาแต้ม
สิงหาคม	เดือนเก้า	งานบุญข้าว ประดับดิน	ล่องเรือชมแม่น้ำโขง,ผาแต้ม
กันยายน	เดือนสิบ	งานบุญข้าวสาก	เดินป่าชมน้ำตกห้วยหลวงอุทยาน แห่งชาติอุงนายอย,กึ่งเดินขบวน อ.น้ำ ยืน
ตุลาคม	เดือนสิบ เอ็ด	งานบุญออก พรรษา, ชมบั้งไฟ พญานาค	ชมความงามของสามพัน โบก,เดินป่าชม น้ำตกห้วยหลวงอุทยานแห่งชาติอุง นายอย
พฤศจิกายน	เดือนสิบ สอง	งานบุญกฐิน ตลอดเดือน	ชมความงามของสามพัน โบก,ทุ่งดอกไม้ ปลายฝนต้นหนาว อุทยานแห่งชาติผา แต้ม,เดินป่าชมน้ำตกห้วยหลวงอุทยาน แห่งชาติอุงนายอย
ธันวาคม	เดือนอ้าย	บุญเข้ากรรม	ชมความงามของสามพัน โบก,เดินป่าชม น้ำตกห้วยหลวงอุทยานแห่งชาติอุง นายอย,ชมทะเลหมอกภูหินด่าง อ. บุญทริก

ด้วยสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจทำให้มีจำนวนผู้เยี่ยมชมเพิ่มมากขึ้นทุกปี และมีการเติบโตของธุรกิจโรงแรมในช่วงปี 2551-2555 ในอัตราที่เพิ่มขึ้นทุกปี

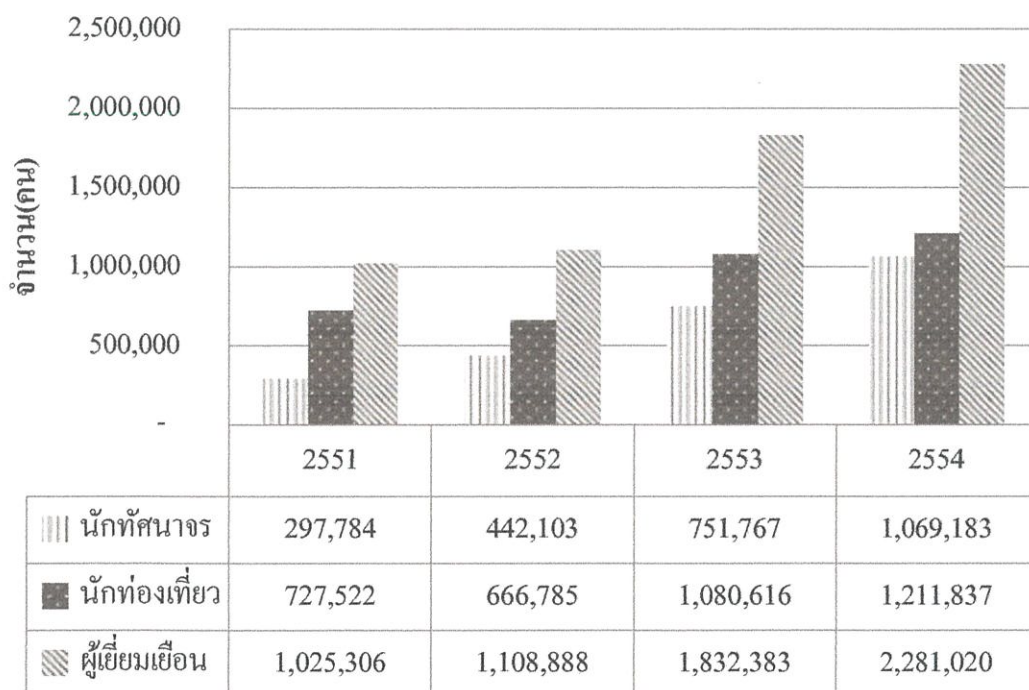
รูปที่ 6.1-1 แสดงจำนวนที่พักห้องพักที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดอุบลราชธานี ช่วงปี พ.ศ. 2551-2555

	2551	2552	2553	2555
■ จำนวนที่พัก	34	34	42	93
▨ จำนวนห้องพักร	2,289	2,289	3,461	4,066

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

รูปที่ 6.1-2 แสดงจำนวนผู้เยี่ยมชมที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดอุบลราชธานี ช่วงปี พ.ศ. 2551-2554

6.2 หลักเกณฑ์การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

โครงการ โฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์เป็น โครงการเสนอแนะที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นที่พักให้กับนักท่องเที่ยวประเภทแบคแพคเกอร์ที่จะขยายขอบเขตการท่องเที่ยวมายังจังหวัดอุบลราชธานีในอนาคต นอกจากนี้เป็นแหล่งที่พักแล้วยังมีการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม และธรรมชาติให้แบคแพคเกอร์ และนักท่องเที่ยวทั่วไปได้เข้ามาเรียนรู้ จากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแบคแพคเกอร์ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ รวมถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นภายใน โครงการ จึงมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกที่ตั้ง โครงการดังนี้

6.2.1 ตำแหน่งที่ตั้ง (Zone) : คำนำนักการพิจารณา 5

- ความเหมาะสมของย่าน (Land use)
- ตำแหน่งที่ตั้งและบริเวณใกล้เคียงที่เป็นแหล่งวัฒนธรรม และธรรมชาติที่สวยงาม ดึงดูดนักท่องเที่ยว
- ควรอยู่ใกล้กับสถานีขนส่งผู้โดยสารหรือสถานีรถไฟเพื่อให้แบคแพคเกอร์เดินทางได้อย่างสะดวกที่สุด

6.2.2 การเข้าถึงโครงการ (Accessibility & Traffic) : คำนำนักการพิจารณา 4

- การดึงดูดและจูงใจเข้าสู่โครงการ (Approach & Invitation) โครงการควรอยู่ในย่านที่รู้จักกันดี เข้าถึงได้ง่าย
- การคมนาคม (Transportation) ควรเข้าถึงได้ง่ายจากรถประจำทาง รถสองแถว รถแท็กซี่ หรือรถยนต์ส่วนบุคคลหรือการสัญจรทางเท้า
- สภาพการจราจร (Traffic Flow) ควรอยู่ในสภาพของถนน ที่มีการจราจรคล่องตัว

6.2.3 ลักษณะกายภาพของที่ตั้ง (Geography) : คำนำนักการพิจารณา 3

- รูปร่างและขนาดของที่ดิน (Existing Site) ควรมีความเหมาะสมกับพื้นที่โครงการ มีการยึดหยุ่นได้หากมีการขยายตัวในอนาคต
- สภาพปัจจุบันและการปรับปรุงพื้นที่ (Land Development) บริเวณที่ต้องการไม่ต้องมีการปรับปรุงมากซึ่งทำให้เกิดการใช้จ่ายมากและยุ่งยาก
- สภาพแวดล้อมของโครงการ (Environmental) สภาพแวดล้อมของโครงการต้องเอื้อประโยชน์ต่อการไม่มีมลภาวะรบกวน

6.2.4 คุณค่าด้านทัศนียภาพ (Atmosphere) : คำนำนักการพิจารณา 3

-ควรมีลักษณะที่จะเอื้อประโยชน์ต่อโครงการในแง่ของความงาม มุมมองภายนอก-ภายในของโครงการ

6.2.5 ความปลอดภัย (Safety Factor) : คำนวณการพิจารณา 3

-ควรอยู่ในบริเวณที่ติดต่อดีงายจากเจ้าหน้าที่บ้านเมือง
-ควรอยู่ห่างไกลจากบริเวณที่จะเกิดอัคคีภัย ภัยธรรมชาติ หรืออาชญากรรม
-สภาพโดยรอบที่ตั้งควรอยู่ในบริเวณที่ทำให้รู้สึกปลอดภัย เช่นรอบๆ เป็นชุมชนมีบ้านพักอาศัย

-ระบบโครงข่ายของถนนไม่ควรเล็กแคบและซับซ้อนทำให้ยากต่อการเข้าถึง

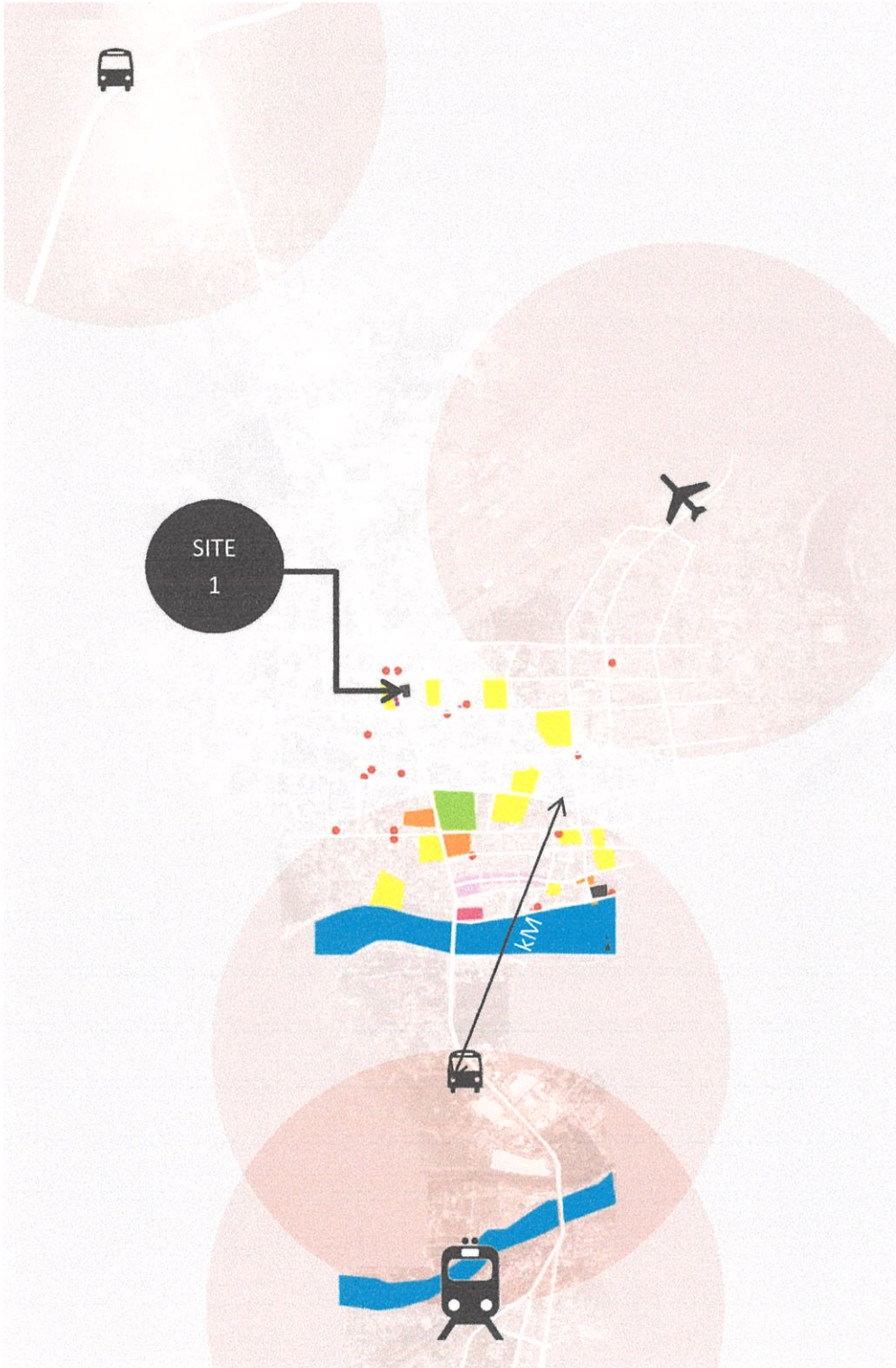
6.2.6 ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่ : คำนวณการพิจารณา 2

-การได้มาซึ่งที่ดิน
-เจ้าของที่ดินและกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน
-งบการลงทุน

หลักเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 4 ระดับ

ระดับ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ดี
ระดับ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับ 1	หมายถึง	ไม่ดี

ที่ตั้ง 1 บริเวณ ถ. ชยางกูร

รูปที่ 6.2-1 แสดงรัศมี 1 กิโลเมตรของการโดยสารประเภทต่างๆ ตัวอำเภอเมืองอุบลราชธานี ที่ตั้ง 1 อยู่ห่างจากสถานีขนส่งผู้โดยสาร 2.5 กม., สถานีรถไฟ 2.5 กม., สนามบินนานาชาติ 1.2 กม. และ สถานีขนส่งผู้โดยสารขอนแก่นชัยแอร์ 1.3 กม.

พื้นที่ประมาณ 4,843 ตารางเมตร หรือ 3 ไร่

รูปที่ 6.2-2 แสดงบริเวณที่ตั้งของที่ตั้ง 1 และบริบทข้างเคียง

(1 – วัด, 2 – ดักแถว, 3-บ้านพักอาศัย, 4-บิมน้ำมัน)

เจ้าของที่ดิน	บ.เกียรติสุนนท์ อุบลราชธานี จำกัด
ราคาที่ดิน	12,000-110,000 บาท/ตารางวา (ราคาประมาณที่ดินบน ถ.ชยางกูร)
ทิศเหนือ	ติดกับ อาคารพาณิชย์ร้างและพื้นที่สีเขียว
ทิศตะวันออก	ติดกับ ที่ดินว่างเปล่าของที่ตั้งข้างเคียงและอาคารที่ยังก่อสร้างไม่เสร็จ
ทิศใต้	ติดกับ ที่ดินว่างเปล่า
ทิศตะวันตก	ติดกับ ด้านหลังของดักแถวและถนนชยางกูร

รูปที่ 6.2-3 แสดงพื้นที่ทางทิศเหนือของที่ตั้งเป็นดักแถวร้างและพื้นที่สีเขียว

รูปที่ 6.2-4 แสดงพื้นที่ทางทิศตะวันออกของที่ตั้งเป็นที่ดินว่างเปล่า
และอาคารที่ยังก่อสร้างไม่เสร็จ

รูปที่ 6.2-5 แสดงพื้นที่ทางทิศใต้ของที่ตั้งเป็นที่ดินว่างเปล่า

รูปที่ 6.2-6 แสดงพื้นที่ทางทิศตะวันตกของที่ตั้งเป็นด้านหลังของตึกแถวและถนนชยางกูร

วิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ 1

1. ตำแหน่งที่ตั้ง (Zone) : คำนำหน้การพิจารณา 4

-เป็นย่านการค้าแต่ก็มีบ้านพักอาศัยแทรกอยู่ทางทิศใต้ ไม่พบร้านอาหารหรือร้านสะดวกซื้ออยู่บริเวณใกล้เคียงแต่มีร้านค้ารถเข็นซึ่งจะมาขายในตอนค่ำอยู่บนถนนชยางกูรฝั่งตรงข้ามกับที่ตั้ง

-ตำแหน่งที่ตั้งและบริเวณใกล้เคียงที่เป็นวัดเป็นแหล่งวัฒนธรรม และแต่ไม่มีธรรมชาติที่สวยงาม ค่อนข้างไม่ดึงดูดนักท่องเที่ยว วัฒนธรรมและวิถีชีวิตพบได้ตามเมืองใหญ่ทั่วไป ไม่น่าสนใจ

-อยู่ในตำแหน่งที่ใกล้กับสถานีขนส่งและสนามบินของจังหวัดมากกว่าที่ตั้งที่ 2

2. การเข้าถึงโครงการ (Accessibility & Traffic) : คำน้ําหนักการพิจารณา 4

- การดึงดูดและจูงใจเข้าสู่โครงการ (Approach & Invitation) อยู่ในย่านที่รู้จักกันดีคืออยู่กลางเมือง เข้าถึงได้ง่าย อยู่บนถนนเส้นหลักแต่ด้านหน้าโครงการ ไม่มีอะไรโดดเด่นดึงดูดสายตา นักท่องเที่ยวอาจสังเกตเห็นยาก

- การคมนาคม (Transportation) อยู่บนถนนเส้นหลักของตัวเมือง เข้าถึงได้ง่ายจากรถสองแถว รถแท็กซี่หรือรถยนต์ส่วนบุคคลหรือการสัญจรทางเท้า

- สภาพการจราจร (Traffic Flow) สภาพของถนนที่มีการไหลเวียน ที่มีการจราจรคล่องตัว

3. ลักษณะกายภาพของที่ตั้ง (Geography) : คำน้ําหนักการพิจารณา 3

- รูปร่างและขนาดของที่ดิน (Existing Site) มีขนาดเหมาะสมกับพื้นที่โครงการ มีการยึดหยุ่นได้หากมีการขยายตัวในอนาคต

- สภาพปัจจุบันและการปรับปรุงพื้นที่ (Land Development) เป็นบริเวณที่ไม่ต้องมีการปรับปรุงมาก มีต้นไม้ใหญ่อยู่บ้างเล็กน้อย ที่ดินเป็นที่ราบไม่มีความลาดชัน

- สภาพแวดล้อมของโครงการ (Environmental) แวดล้อมไปด้วยอาคารพาณิชย์ทั้งอาคารที่ร้างและมีประชาชนอาศัยอยู่

4. คุณค่าด้านทัศนียภาพ (Atmosphere) : คำน้ําหนักการพิจารณา 3

- ค่อนข้างไม่เอื้อประโยชน์ต่อการทำโครงการ

5. ความปลอดภัย (Safety Factor) : คำน้ําหนักการพิจารณา 3

- อยู่ใกล้สถานีตำรวจมากกว่าที่ตั้งที่ 2

- อยู่ห่างไกลจากแม่น้ำและลำห้วยซึ่งจะทำให้เกิดอุทกภัย

- รอบๆ ข้างเป็นอาคารพาณิชย์ซึ่งมีประชาชนอาศัยอยู่ ค่อนข้างเงียบเหงาในตอนกลางคืน

- ทางเข้าโครงการ ไม่ยากต่อการเข้าถึง เนื่องจากอยู่ติดกับถนนหลักของจังหวัด

6. ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่ : คำน้ําหนักการพิจารณา 2

- ที่ดินมีราคาสูงเนื่องจากมีที่ตั้งบนถนนเส้นหลักของจังหวัด

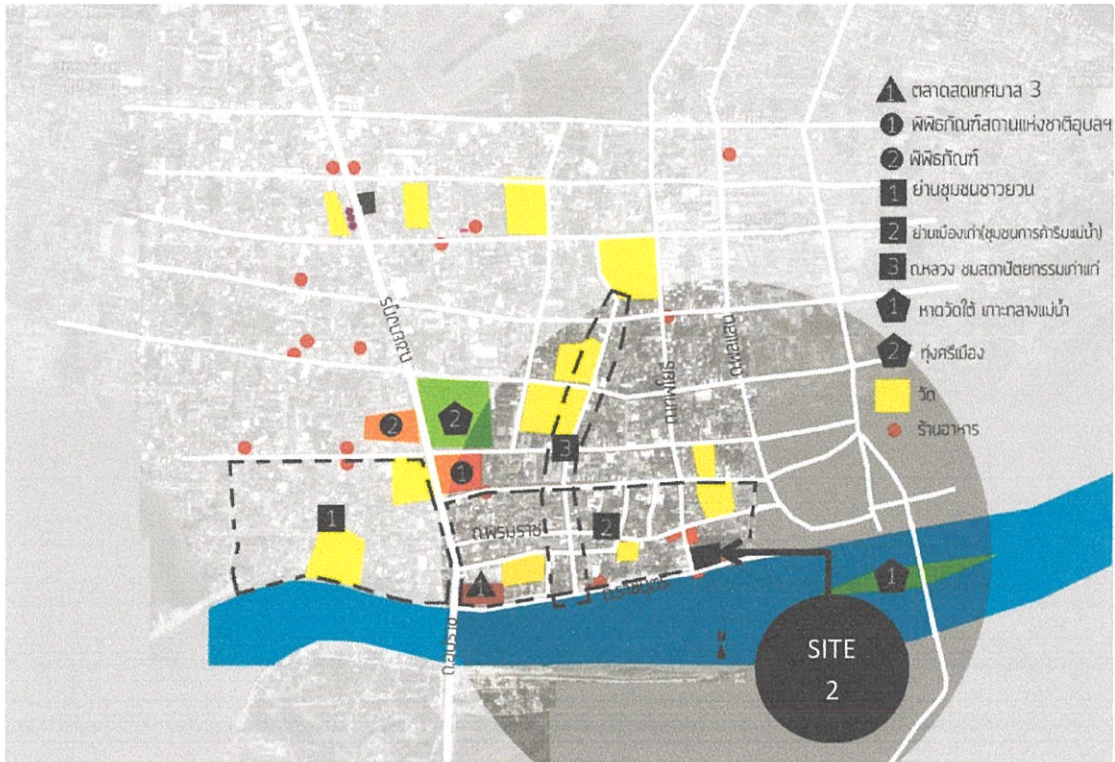
- เจ้าของที่ดินเป็นเอกชนสามารถซื้อขายได้ปกติ

- งบการลงทุนอยู่ในปริมาณที่เหมาะสมเนื่องจากที่ดินมีราคาไม่แพงมาก

ที่ตั้ง 2 บริเวณ ถ. ราชบุตร ริมแม่น้ำมูล

รูปที่ 6.2-7 แสดงรัศมี 1 กิโลเมตรของการโดยสารประเภทต่างๆ ตัวอำเภอเมืองอุบลราชธานี ที่ตั้ง 2 อยู่ห่างจากสถานีขนส่งผู้โดยสาร 3.2 กม., สถานีรถไฟ 2.2 กม., สนามบินนานาชาติ 1.5 กม. และ สถานีขนส่งผู้โดยสารขอนแก่นชัยแอร์ 1 กม.

รูปที่ 6.2-8 แสดงบริเวณที่ตั้งของที่ตั้ง 2 และสถานที่สำคัญในรัศมี 1-2 กิโลเมตร

พื้นที่ประมาณ 8,897.02 ตารางเมตร หรือ 5.5 ไร่

รูปที่ 6.2-9 แสดงบริเวณที่ตั้งของที่ตั้ง 2 และบริบทข้างเคียง

(1-บ้าน โบราณ, 2-สถานที่ราชการ, 3-ที่ดินว่างเปล่ามีต้นไม้ใหญ่, 4-ร้านอาหาร, 5- แม่น้ำมูล)

เจ้าของที่ดิน	เอกชน	
ราคาที่ดิน	105,000-110,000 บาท/ตารางวา (ราคาประมาณที่ดินบน ถ.อุปราชา)	
ทิศเหนือ	ติดกับ	ที่ดินว่างเปล่ามีต้นไม้ใหญ่
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ที่ดินว่างเปล่ามีต้นไม้ใหญ่และร้านอาหาร
ทิศใต้	ติดกับ	ถนนราชบุตรและแม่น้ำมูล
ทิศตะวันตก	ติดกับ	อาคารราชการ

วิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ 2

1. ตำแหน่งที่ตั้ง (Zone) : คำนึงนักการพิจารณา 4

-เป็นย่านบ้านพักอาศัยปะปนกับชุมชนค้าขายเก่าแก่มัมน้ำมีร้านอาหารทั้งบนบกและเป็นแพอยู่ในแม่น้ำ มีความน่าสนใจ

-ตำแหน่งที่ตั้งและบริเวณใกล้เคียงที่เป็นวัดเป็นแหล่งวัฒนธรรม และแต่มีธรรมชาติที่สวยงาม คิงดูคนนักท่องเที่ยว วัฒนธรรมและวิถีชีวิตเป็นชาวประมงหาเช้ากินค่ำ อยู่ใกล้ตลาดซึ่งมีทั้งอาหารคาวหวาน

-อยู่ในตำแหน่งที่ใกล้กับสถานีรถไฟมากกว่าสถานีขนส่งผู้โดยสารด้วยรถประจำทาง จะเสียเปรียบหากนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางด้วยรถประจำทางมากกว่า

2. การเข้าถึงโครงการ (Accessibility & Traffic) : คำนึงนักการพิจารณา 4

-การดึงดูดและจูงใจเข้าสู่โครงการ (Approach & Invitation) โครงการอยู่ในย่านที่รู้จักกันดี เข้าถึงได้ง่ายคือเป็นย่านการค้าเก่า

- การคมนาคม (Transportation) แม้จะไม่อยู่บนถนนเส้นหลักของตัวเมือง แต่เข้าถึงได้ง่ายจากรถสองแถว รถแท็กซี่หรือรถยนต์ส่วนบุคคลหรือการสัญจรทางเท้า

- สภาพการจราจร (Traffic Flow) สภาพของถนนมีการไหลเวียน ที่มีการจราจรคล่องตัว

3. ลักษณะกายภาพของที่ตั้ง (Geography) : คำนึงนักการพิจารณา 3

- รูปร่างและขนาดของที่ดิน (Existing Site) มีขนาดเหมาะสมกับพื้นที่โครงการ มีการยึดหยุ่นได้หากมีการขยายตัวในอนาคต

- สภาพปัจจุบันและการปรับปรุงพื้นที่ (Land Development) เป็นบริเวณที่มีความลาดชันเล็กน้อย มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นอยู่มาก เป็นประโยชน์ในแง่ของการเล่นระดับอาคารให้มีความน่าสนใจ

-สภาพแวดล้อมของ โครงการ (Environmental) แวดล้อมไปด้วยพื้นที่สีเขียว 50 % อาคารราชการ 25% และร้านอาหาร 25 %

4. คุณค่าด้านทัศนียภาพ (Atmosphere) : คำน้ําหนักการพิจารณา 3

-เอื้อประโยชน์ต่อการทำโครงการเนื่องจากด้านทิศใต้เป็นแม่น้ำมูล และมองเห็นได้จากสะพานข้ามแม่น้ำ

5. ความปลอดภัย (Safety Factor) : คำน้ําหนักการพิจารณา 3

- อยู่ไกลจากสถานีตำรวจ
- อยู่ใกล้แม่น้ำอาจจะเสียเปรียบเรื่องอุทกภัย
- ทางเข้าโครงการไม่ยากต่อการเข้าถึง

6. ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่ : คำน้ําหนักการพิจารณา 2

- ที่ดินมีราคาสูงเนื่องจากมีที่ตั้งบนถนนเส้นหลักของจังหวัด
- เจ้าของที่ดินเป็นเอกชนสามารถซื้อขายได้ปกติ
- งบการลงทุนอยู่ในปริมาณที่เหมาะสมเนื่องจากที่ดินมีราคาไม่แพงมาก

6.3 สรุปการวิเคราะห์เลือกที่ตั้งโครงการ

ตารางที่ 6.3-1 แสดงการพิจารณาเลือกที่ตั้ง

หลักในการพิจารณาการเลือกที่ตั้ง	คําน้ําหนักในการพิจารณา	ตัวเลือกที่ตั้งโครงการ			
		ที่ตั้ง 1		ที่ตั้ง 2	
		ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	5	3	15	4	20
2. การเข้าถึงโครงการ	4	3	12	3	12
3. ลักษณะกายภาพของที่ตั้ง	3	3	9	4	12
4. คุณค่าด้านทัศนียภาพ	3	3	9	4	12
5. ความปลอดภัย	3	3	9	2	6
6. ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่	2	3	6	3	6
รวม	20		60		68

สรุปที่ตั้งโครงการ

จากการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ ที่ตั้งที่ 2 มีความเหมาะสมในการจัดตั้งโฮสเทลสำหรับแบคแพคเกอร์

6.4 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

6.4.1 สภาพแวดล้อมทางเข้าสู่โครงการ

บ้านเรือนบนถนนในละแวกนี้เป็นอาคารร้านค้าโบราณ

รูปที่ 6.4-1 แสดงบรรยากาศของถนนพหุมิตรก่อนที่จะเลี้ยวขวาดังตัวโครงการ

รูปที่ 6.4-2 แสดงถนนที่ตรงสู่โครงการ

รูปที่ 6.4-3 แสดงถนนที่ตรงสู่โครงการ

6.4.1 สภาพที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งโครงการมีสภาพเป็นพื้นที่ว่างไม่มีการใช้สอย มีหญ้าและต้นไม้ขึ้นสูงภายในพื้นที่ และพื้นที่ด้านหลังที่ตั้งก็มีต้นไม้ขึ้นในลักษณะเดียวกัน

รูปที่ 6.4-4 แสดงสภาพปัจจุบันของที่ตั้ง โครงการมุมมองจากทิศใต้

รูปที่ 6.4-5 แสดงสภาพปัจจุบันของที่ตั้ง โครงการมุมมองจากทิศตะวันออก

รูปที่ 6.4-6 แสดงสภาพอาคารข้างเคียงของที่ตั้ง โครงการฝั่งทิศตะวันตก
(สำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 7 จ.อุบลราชธานี)

รูปที่ 6.4-7 แสดงแม่น้ำมูล ทักษณียภาพด้านหน้าที่ตั้งโครงการ มุมมองจากทิศใต้ของโครงการ

รูปที่ 6.4-8 ทักษณียภาพด้านหน้าที่ตั้งโครงการ มุมมองจากทิศตะวันตกของโครงการ

รูปที่ 6.4-9 ทักษณียภาพด้านหน้าที่ตั้งโครงการ มุมมองจากทิศตะวันออกของโครงการ

บทที่ 7

งานระบบ

7.1 ระบบโครงสร้างอาคาร

7.1.1 ระบบโครงสร้างใต้ดิน (SUB STRUCTURE)

7.1.1.1 ฐานรากอาคาร (Foundation)

ระบบโครงสร้างใต้ดินที่เหมาะสมกับอาคาร ได้แก่ ระบบฐานรากและเสาเข็มซึ่งเป็นส่วนโครงสร้างที่สำคัญของอาคาร เนื่องจากเป็นโครงสร้างที่รับน้ำหนักทั้งหมดของตัวอาคาร และเนื่องจากอาคารในโครงการเป็นอาคารที่มีความสูงไม่มาก และมีสภาพดินเป็นดินร่วน ดังนั้นจึงใช้ระบบฐานรากแผ่ เนื่องจากตามทีกกล่าวมาข้างต้น สภาพพื้นที่อยู่ใกล้เนินเขา มีสภาพเป็นชั้นดิน และลึกลงไปเป็นชั้นหินเพื่อช่วยในการกระจายน้ำหนักลงสู่ดิน ซึ่งเป็นฐานรากคอนกรีตเสริมเหล็ก และเสริมเหล็กในการช่วยรับแรงแผ่นดินไหวส่วนเสาเข็มเจาะ หรือ เสาเข็มตอก ขึ้นอยู่กับการสำรวจพื้นที่ในแต่ละบริเวณของพื้นที่ตั้งโครงการ เพื่อหาความเหมาะสมในการเลือกใช้โครงสร้าง โดยห้องงานระบบที่มีห้องพักเหนือขึ้นไปจะแยกฐานรากออกจากโครงสร้างหลัก เพื่อป้องกันการสั่นสะเทือนและเสียงรบกวนที่เกิดจากเครื่องจักร

7.1.1.2. กำแพงกันดิน

สภาพพื้นที่ในโครงการจะต้องมีการจัดทำกำแพงกันดินเพื่อป้องกันการเลื่อนตัวของดินมากระทบต่ออาคารเนื่องจากพื้นที่ตั้งอยู่บนพื้นที่เนิน ใกล้กับแม่น้ำ โดยเลือกใช้กำแพงกันดินที่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก เพื่อป้องกันการทลายตัวของดินจึงจำเป็นต้องจัดให้มีทางระบายน้ำเพื่อป้องกันการกัดเซาะตัวอาคารอีกด้วย

7.1.2 ระบบโครงสร้างเหนือดิน (SUPER STRUCTURE)

7.1.2.1. การกำหนดช่วงเสา

นอกจากจะออกแบบช่วงเสาให้มีประสิทธิภาพในการใช้งานแล้ว ยังมีส่วนช่วยในการลดแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวได้ เช่น การวางแนวเสาและคานให้มีคุณสมบัติและเป็นเนื้อเดียวกันจะช่วยในการลดแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว ในการเลือกใช้ช่วงเสาแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆดังนี้

1) ในส่วนห้องพัก เลือกใช้ขนาดช่วงเสาประมาณ 6x8 เมตร และ 8x8 เมตร ซึ่งเป็นขนาดความกว้างของห้องพักที่มักนิยมใช้กันในโรงแรมและรีสอร์ทที่จะใช้ช่วงเสา 7.00-10.00 เมตร ซึ่งเป็นโครงสร้างคานคอนกรีตเสริมเหล็กก็จะช่วยในการทำให้ใช้โครงสร้างใต้เกิด

ประสิทธิภาพ ในส่วนของการสัญจรทางตั้งจะออกแบบให้มีส่วนของผนังรับน้ำหนักเพื่อช่วยในการรับน้ำหนักอีกด้วย ในบางส่วนอาจมีโครงสร้างพื้นไม้ เช่น ในส่วนระเบียง เป็นต้น ในการเลือกใช้พื้นในบางส่วนเป็นพื้นไม้ เพื่อความงาม และในบางส่วนเป็นพื้นคอนกรีตและปูทับด้วยวัสดุปูพื้นในส่วนที่ต้องการความแข็งแรงทนทาน

2) **พื้นที่ส่วนกลาง** เป็นพื้นที่ที่เป็นอาคารสาธารณะรองรับคนเป็นจำนวนมากดังนั้นจึงเลือกใช้โครงสร้างที่มีช่วงเสากว้างในพื้นที่ส่วนที่จำเป็น และผสมผสานกับการเลือกใช้โครงสร้างที่เป็นโครงสร้างไม้เพื่อความสวยงามของอาคาร อาจมีช่วงเสาประมาณ 6.00 ม. ซึ่งจะทำให้มีประสิทธิภาพในการรับน้ำหนัก และมีความประหยัด ในการเลือกใช้พื้นเป็นพื้นคอนกรีตปูทับด้วยวัสดุปูพื้นที่เหมาะสมกับการใช้งาน และมีความคงทนแข็งแรง

7.1.2.2 การเลือกใช้โครงสร้างในส่วนอื่นๆ

โครงสร้างในส่วนอื่นๆของอาคารเช่นส่วนผนัง และส่วนหลังคา โดยแบ่งเป็นส่วนต่างๆดังต่อไปนี้

1) **หลังคา** เพื่อความสะดวกในการก่อสร้าง ใช้เป็นหลังคาชิงเกิ้ล เนื่องจากในภาคอีสานเป็นภูมิภาคที่ฝนตกมากแต่เพื่อความทันสมัยและให้ได้รูปฟอร์มของอาคารที่เรียบง่ายจึงใช้พาราเป็ดปิดบังส่วนที่เป็นชายคา มีความลาดเอียงเล็กน้อย 5 องศา เพื่อความสวยงามเมื่อมองลงมาจากระดับที่สูงกว่าและง่ายต่อการดูแลรักษา นอกจากนี้จึงเกิดยังเกิดเสียงที่ดังน้อยกว่าหลังคากระเบื้องเมื่อเวลาฝนตก คิดตั้งได้รวดเร็ว ระบายความร้อนและความชื้นได้ดีอีกด้วย

2) **ส่วนผนัง** เลือกใช้ผนังก่ออิฐฉาบปูน ซึ่งอาจก่อซ้อน 2 ชั้นเพื่อป้องกันเสียงรบกวนในบางพื้นที่ เช่นห้องพัก นอกจากนี้ยังทาสีที่กันความชื้นในส่วนที่เป็นพื้นที่ที่ต้องการความทนทานเป็นพิเศษ ในส่วนที่ต้องการความสวยงามเป็นเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมเป็นพิเศษ เลือกใช้ผนังและโครงสร้างไม้ ในพื้นที่บางส่วนของโครงการเลือกใช้วัสดุเป็นผนังดิน เพื่อการสร้างบรรยากาศ และลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม

3) **ส่วนทางเดิน** พื้นที่ทางเดินในโครงการจัดให้มีหลังคาคลุมเพื่อป้องกันแดดและฝน โดยเลือกใช้เป็นโครงสร้างเบา มีความสวยงาม และก่อสร้างได้ง่าย คือ โครงสร้างเหล็ก

7.1.2.3 ระบบทางลาด

ระบบทางลาดเป็นส่วนสำคัญในการก่อสร้างอาคารซึ่งต้องคำนึงถึงความชันของพื้นที่ รวมถึงระบบทางลาดภายในโครงการ

ตารางที่ 7.1 แสดงลักษณะความชันของทางลาด

ความชัน	ลักษณะ
น้อยกว่า 10 % (ดี)	เหมาะกับการก่อสร้างอาคาร สะดวกต่อระบบการก่อสร้างทั่วไป
10 % 25 % (ปานกลาง)	การปรับหน้าดินอาจเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเตรียมพื้นที่ก่อสร้าง การขุดดู , ร่องน้ำ ควรปรับให้อยู่ในความชันที่เหมาะสม
มากกว่า 25 % (รุนแรง)	เป็นอันตรายต่องานเครื่องมือหนักการปรับดินเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากต่อพื้นที่ก่อสร้างต้องระมัดระวังในเรื่องของความขรุขระและการตกลงมาของดิน

ตารางที่ 7.2 แสดงระบบทางลาดของงานก่อสร้าง

พื้นที่	ความชัน	
	สูงสุด	ต่ำสุด
ถนนในที่จอดรถ (Street parking)	8.00	0.50
ทางเดิน (Approach walks)	10.00	0.50
ทางเดินเข้าอาคาร (Entrance walks)	4.00	1.00
ทางลาด (Ramps)	15.00	-
ทางเดินที่ปูพื้น, ที่นั่ง (Pave play, Pitting area)	2.00	0.50
สนามหญ้า (Lawn areas)	25.00	1.00
ที่ว่างปลูกหญ้า (Grassed banks)	4/1	
ที่ว่างปลูกต้นไม้ (Planted banks)	3/1	

7.1.2.3 ระบบลิฟต์

- จำนวนลิฟต์ที่ใช้

จำนวนลิฟต์ = ผู้โดยสารที่ให้บริการ โดยลิฟต์ / (300 คน/ลิฟต์)

ดังนั้นในโครงการจะใช้จำนวนลิฟต์ = 112 / 300

= 1 ชุด

- ขนาดความจุของลิฟต์ จากตาราง ใช้ลิฟต์ที่มีความจุ 6-17 คน

ตารางที่ 7.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนลิฟต์ที่ใช้กับขนาดความจุของลิฟต์

จำนวนลิฟต์ที่ใช้	1-2 ชุด	3 ชุด	4 ชุดขึ้นไป
ความจุของลิฟต์	6-17 คน	11-24 คน	15-24 คน

- ความเร็วลิฟต์ จากตาราง ใช้ลิฟต์ที่มีความเร็ว 45-60 เมตร/นาที

ตารางที่ 7.4 แสดงความเร็วลิฟต์ที่เหมาะสมกับจำนวนชั้นของอาคาร

จำนวนชั้น	ความเร็วลิฟต์(เมตร/นาที)
4	45-60
6	60-90
9	90-105
10	105-120
20	120-150
30	150-210
40	210-360
50	210-360

-ประเภทของลิฟต์ ใช้ระบบ Traction Motor Elevator ระบบนี้ประกอบด้วยชุดมอเตอร์ ใยขับเคลื่อนลิฟต์ที่ติดตั้งอยู่เหนือช่องลิฟต์ มีลวดสลิงผูกกับลิฟต์และมอเตอร์ขับเคลื่อน ชุดมอเตอร์จะทำงาน โดยระบบถ่วงกำลังไปยังตัวลิฟต์ โดยอาศัยแรงเสียดทานระหว่างตัว รอกกับสลิงที่คล้องผ่านรอก ลิฟต์ประเภทนี้มีความสะดวก การควบคุมความเร็วมี ช่วงกว้างกว่าแบบไฮดรอลิกลิฟต์ โดยโครงการนี้จะใช้ Traction Lift ชนิดขับเคลื่อน โดยตรง (Gearless Machine) เพราะมีการสูญเสียกำลังไฟฟ้าและความร้อนน้อยกว่าเครื่อง ลิฟต์ที่ขับเคลื่อนด้วยเฟือง (Geared Machine) ซึ่งลิฟต์ชนิดที่ขับเคลื่อน โดยตรงจะสามารถ ลดค่าใช้จ่ายการลงทุนเริ่มต้น และใช้จ่ายค่าพลังงานไฟฟ้าในการใช้งานระยะยาวได้ ลักษณะโดยทั่วไปจะมีค้ำกว้าง (ค้ำประตูทางเข้า) ยาวกว่าค้ำนลิค ประตูลิฟต์จะเป็น แบบ 2 บาน สามารถเปิดได้กว้าง 800-1,100 มม. สูง 2,100 มม. ลักษณะพิเศษอีกประการ หนึ่งของลิฟต์โดยสารคือ สามารถพัฒนาให้มีความนิ่ม นวลในการใช้งาน

7.2 งานระบบที่เกี่ยวข้อง

นอกจากงาน โครงสร้างทางวิศวกรรมแล้วงานระบบประกอบอาคารก็ยังมีส่วนสำคัญใน การดำเนินโครงการ เนื่องจากเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้โครงการ โดยแบ่งออก ดังต่อไปนี้

7.2.1 ระบบไฟฟ้ากำลังและแสงสว่าง

7.2.1.1 ระบบไฟฟ้ากำลัง

ระบบไฟฟ้าทั่วไปใช้แบบ 3 เฟส 3 สาย ตามมาตรฐานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด และมี แรงดันไฟฟ้า 220/380 โวลต์ โดยการติดตั้งสายเคเบิลจากระบบสายส่งของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในท่อโลหะฝังดินไปยังห้องติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้า และติดตั้งเครื่องวัดกระแสไฟฟ้าด้านแรงสูงของหม้อแปลง เพื่อลดขนาดของแรงดันไฟฟ้าจากนั้นจึงสามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าเข้าสู่แผงจ่ายกระแสไฟฟ้าแรงเคลื่อนต่ำ แผงจ่ายกระแสไฟฟ้าแรงเคลื่อนสูง และอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นตามลำดับ สำหรับหม้อแปลงไฟฟ้าที่นิยมใช้กัน เป็นหม้อแปลงไฟฟ้าชนิดที่ใช้ระบบการระบายความร้อนด้วยอากาศ (Cast resin Dry-Type เพราะไม่เปลืองพื้นที่ในการติดตั้ง และสามารถบำรุงรักษาได้ง่าย

โดยมีหม้อแปลงไฟฟ้า 2 ชุด สำหรับระบบแสงสว่าง และระบบไฟฟ้ากำลังทั่วไป และสำหรับระบบปรับอากาศ

7.2.1.2 ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง

1) การใช้แสงธรรมชาติกับอาคาร เป็นแสงที่มีขอบเขตจำกัดของเวลาประโยชน์ของแสงที่เกิดจากธรรมชาตินั้นนอกจากจะสบายตาว่าแสงประดิษฐ์แล้ว การใช้แสงธรรมชาติยังไม่เป็นการสิ้นเปลืองพลังงานอีกด้วย การออกแบบอาคารเพื่อรับแสงธรรมชาติ ในสภาพพื้นที่อย่างบ้านเรานั้น มักมีแสงแดดแรงตลอดทั้งปี สิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาในการออกแบบ คือ เราต้องการแสงเข้าสู่ตัวอาคาร ขณะเดียวกันก็ไม่ต้องความร้อนมากและต้องการลมเพื่อไประบายความร้อน ในการออกแบบอาคารที่ต้องการนำแสงธรรมชาติเข้าสู่ตัวอาคารนั้น โดยทั่วไปมักให้แสงสว่างเข้า 2 ทาง

(1) ด้านผนังอาคาร มักเป็นช่องเปิด คือ ประตูหรือหน้าต่าง เพื่อไม่ให้เกิดความอับทึบ และมีแสงสว่างเข้าถึงอย่างเพียงพอ การออกแบบช่องเปิดควรคำนึงถึงช่องทางลมด้วย

(2) ด้านหลังคาอาคาร เป็นส่วนที่ต้องรับแดดมากที่สุด ดังนั้นปัญหาความร้อนมักจะเกิดจากหลังคาเป็นส่วนใหญ่ การออกแบบหลังคาที่ต้องการให้แสงสว่างเข้ามาในอาคารได้ ควรจะกำหนดเฉพาะพื้นที่ที่ต้องการแสงจริง ๆ เช่น พื้นที่ที่ไม่สามารถนำแสงเข้ามาทางผนังได้ เพราะจะเกิดปัญหาความร้อนมากเกินไปตามมาทีหลัง หรือออกแบบให้เป็นแสงสะท้อน(Indirect light)

2) การใช้แสงประดิษฐ์กับอาคาร เป็นแสงสว่างที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้ใน

การอยู่อาศัย และทำกิจกรรมต่าง ๆ แสงไฟฟ้าเกิดจากพลังงานไฟฟ้า ซึ่งให้ทั้งแสงสว่างและความร้อนเหมือนแสงจากธรรมชาติโดยผ่านตัวกลางทำให้เกิดแสงคือ หลอดไฟฟ้าดวงโคมต่าง ๆ เป็นระบบการจ่ายกระแสไฟฟ้าสำหรับใช้ในดวงโคมต่าง ๆ ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ทั่วไป ทั้งในส่วนห้องพักแขก และส่วนสาธารณะ ซึ่งต้องการความเข้มของแสงในการส่องสว่างแตกต่างกันตามลักษณะการใช้งาน และช่วงเวลาของแต่ละประเภท ซึ่ง

จะต้องมีการพิจารณาถึงตำแหน่ง จำนวน ระยะห่าง และความเข้มของอุปกรณ์แต่ละชนิด ที่นำมาติดตั้งตามความเหมาะสมของแต่ละประเภทดวงไฟ และอุปกรณ์ที่ใช้ในอาคาร ควรคำนึงถึงเรื่องการประหยัดพลังงานด้วย เพราะอุปกรณ์บางชนิดต้องเปิดใช้งานตลอด 24 ชั่วโมง เช่น ห้องแช่เย็นในห้องครัว กำหนดให้ใช้พลังงานไฟฟ้าให้ประหยัดที่สุด โดยอาศัยแสงธรรมชาติ ซึ่งผ่านทางช่องแสง และ ผนังแบบเปิด ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่มีการใช้งานมาก ๆ เช่น ส่วนต้อนรับ (Lobby) และภายในส่วนบริเวณแกน การสัญจรของอาคาร (Circulation core) ส่วนชนิดของ โคมไฟและหลอดไฟนั้น จะจัดให้ใช้แบบที่มีประสิทธิภาพสูง และมีความเข้มของแสงเหมาะกับบริเวณต่าง ๆ

ตารางที่ 7.3 แสดงปริมาณความสว่างที่ต้องการในส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม

พื้นที่	ความสว่าง (วัตต์)
ห้องพักแขก	27
ห้องโถง , LOBBY	65
ภัตตาคาร	32
ส่วนงานและบริหาร	55
ร้านค้า , COFFEE SHOP	32-55

7.2.1.3 ระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน

เมื่อไฟฟ้าหลักเกิดขัดข้อง เครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉินจะทำงานทันทีภายในระยะเวลา 10 วินาที โดยจะต้องผลิตไฟฟ้าได้ไม่น้อยกว่า 30 % ของอัตราไฟฟ้าสูงสุดในเวลาปกติ โดยทั่วไปจะจัดให้มีแหล่งกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉิน 2 แบบ ตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้ คือ

1) เครื่องดีเซลเจนเนอเรเตอร์ (Diesel Generator)ทำงาน โดยใช้แผงควบคุม Micro Processer ควบคุมกระแสไฟฟ้าจะถูกจ่ายให้ระบบต่าง ๆ ดังนี้

- ไฟฟ้าแสงสว่าง การให้แสงสว่างจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉินนี้จะเป็น
 1. จำนวน 50 % ของไฟฟ้าแสงสว่างบริเวณบันได
 2. จำนวน 20 % ของไฟฟ้าแสงสว่างบริเวณโถงทางเดิน
 3. ไฟฟ้าแสงสว่างจำนวน 1 จุด ภายในห้องพักแขก
- ระบบดับเพลิง เช่น บั๊มน้ำสำหรับดับเพลิง
- บั๊มน้ำทั่วไปในระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำเย็น น้ำร้อน และระบบกำจัดน้ำเสีย
- ลิฟต์โดยสาร
- ส่วนบริการอาหาร

- ห้องเย็นและห้องเก็บอาหาร

2) แบตเตอรี่ (Battery) เป็นอีกระบบที่จัดเตรียมไว้ คือ ระบบไฟฟ้าแสงสว่างที่ใช้ป้อนจากแบตเตอรี่เพื่อให้ไฟฟ้าสำรองใช้ โดยระบบแบตเตอรี่นี้จะติดตั้งอยู่ในบริเวณที่สำคัญต่อความปลอดภัยของชีวิต เช่น หลอดไฟป้ายบอกทางบันไดหนีไฟฉุกเฉิน ไฟฟ้าแสงสว่างในห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เป็นต้น

7.2.2 ระบบปรับอากาศและระบายอากาศ

7.2.2.1 ระบบปรับอากาศ

เนื่องจากโครงการนี้เป็นโฮสเทล ดังนั้นในพื้นที่ที่เป็นส่วนกลางส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่เปิดโล่ง เพื่อเปิดรับอากาศภายนอก และสามารถเปิดมุมมองทัศนียภาพได้ นอกจากนี้ในส่วนของพื้นที่ห้องพักเลือกระบบปรับอากาศเป็นแบบแยกส่วน (Split type) เนื่องจากมีการใช้งานในเวลาที่ไม่เท่ากัน และสะดวกต่อการซ่อมบำรุง ในส่วนของพื้นที่ส่วนกลางส่วนอื่น เช่น ห้องอินเตอร์เน็ต เวิร์คช็อป ห้องทานอาหารและเตรียมอาหาร ใช้เป็นระบบลมธรรมชาติ เนื่องจากจะประหยัดกว่า

7.2.2.2 ระบบระบายอากาศ

การออกแบบอาคารนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงการถ่ายเทอากาศที่ดีให้เข้าสู่ภายในอาคาร และถ่ายเทอากาศไม่ได้ออกไปพร้อม ๆ กับระบายความร้อนออกจากอาคารการระบายอากาศสำหรับอาคารอาจอาศัยการติดตั้งหน้าต่าง ช่องลม หรือพัดลมดูดอากาศออก หลักการออกแบบระบบระบายอากาศสำหรับอาคารทั่วไปที่เลือกใช้กับโครงการนี้

- 1) ในห้องปรับอากาศควรที่จะนำอากาศภายนอก เข้าไปให้น้อยที่สุดสำหรับการปรับภาวะอากาศที่กำลังสบายพอดี
- 2) สำหรับอาคารควรมีขนาดหน้าต่าง ประมาณ 15 % ของพื้นที่แต่ละชั้นเพื่อให้มีแสงสว่าง และการระบายอากาศเพียงพอ โดย 50 % ของขนาดหน้าต่างนี้ควรเป็นลักษณะที่เปิดได้เพื่อการระบายอากาศ
- 3) ในการระบายอากาศภายในห้องจะต้องอาศัยอากาศที่ไหลจากแหล่งความกดอากาศสูง สู่อากาศความกดอากาศต่ำ ทำให้เกิดลมพัดอ่อน ๆ ภายในห้อง และเพื่อให้เกิดอากาศถ่ายเทอากาศที่เหมาะสมที่สุดในห้อง ห้องจะต้องมีช่องลมออกเท่ากับช่องลมเข้า และถ้าต้องการเพิ่มความเร็วลม จะต้องเพิ่มให้ ช่องลมออกใหญ่กว่าช่องลมเข้า
- 4) ภายในอาคารบางแห่งอาจมีการระบายอากาศอย่างไม่เหมาะสม อาจมีการนำจากมาช่วยเป็นตัวกั้นลม (Wind Break) เพื่อให้ได้รับลมอย่างเต็มที่ และอาจทำปล่องขึ้นหลังคาในกรณีที่ไม่ได้รับลมเลย

7.2.3 ระบบดับเพลิงและการป้องกันอัคคีภัย

การป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ การเลือกใช้วัสดุก่อสร้าง เช่น คอนกรีตและวัสดุที่สามารถทนความร้อนได้ในส่วนบริการน้ำมันเชื้อเพลิง คร่าวไฟของห้องเวิร์คช็อป การป้องกันโดยการติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดถังเคมีดับเพลิงแบบมือถือ (Dry Chemical) ไว้ตามจุดต่าง ๆ ที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ระบบป้องกันไฟไหม้ดับเพลิง และหนีไฟ เป็นระบบที่มีความสำคัญต่อความปลอดภัยของผู้ที่อยู่ในโครงการอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงการออกแบบในส่วนนี้ด้วยและยึดถือกฎเกณฑ์การป้องกันไฟไหม้ที่นานาชาติยอมรับ คือมาตรฐาน NEPA มาตรฐานของ วสท. และมาตรฐานตามเทศบัญญัติ เป็นหลักในการเลือกใช้ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้และระบบดับเพลิงในโครงการ

7.2.4 ระบบสัญญาณแจ้งเหตุ

ทำงานควบคู่กับระบบดับเพลิง ระบบควบคุมอาคารอัตโนมัติ ระบบประกาศเรียกฉุกเฉิน ระบบติดต่อสำหรับพนักงานดับเพลิง สำหรับในโครงการนี้เลือกใช้

7.2.4.1 ระบบตรวจจับควันและความร้อน (Heat & Smoke detector)

ระบบตรวจจับควันและความร้อน (Heat & Smoke detector) ในบริเวณห้องโถงทั่วไป โถงทางเดิน ห้องพัก และในส่วนที่อาจเป็นต้นเหตุเพลิงไหม้ตามพื้นที่ทั่วไปใช้เครื่องตรวจจับความร้อน (Heat Detector) ที่มีราคาถูกกว่าเครื่องตรวจจับควัน (Smoke Detector) ที่ติดตั้งเฉพาะที่สำคัญเท่านั้น

7.2.4.2 ระบบตรวจจับความร้อน (Heat & Smoke detector) ในบริเวณห้องโถงทั่วไป โถงทางเดิน ห้องพัก และในส่วนที่อาจเป็นต้นเหตุเพลิงไหม้ ตามพื้นที่ทั่วไปใช้ตรวจจับความร้อน (Heat Detector) ที่มีราคาถูกกว่า ตรวจจับควัน (Smoke Detector) ที่ติดตั้งเฉพาะที่สำคัญเท่านั้น

ระบบดับเพลิง เลือกใช้วิธีดังต่อไปนี้

- 1) เครื่องมือผจญเพลิง ดับไฟที่เคลื่อนที่ได้
- 2) ระบบน้ำดับเพลิง ใช้น้ำจากระบบน้ำใช้ โดยมีการสำรองระดับน้ำเอาไว้เพื่อการดับไฟ นอกจากนี้ยังมีปั๊มน้ำฉุกเฉินที่สามารถทำงานได้โดยใช้ไฟฟ้าและน้ำมันดีเซล เพื่อให้สามารถทำงานได้ในกรณีฉุกเฉิน นอกจากนี้ยังมีบริเวณที่เตรียมติดตั้ง Siamese Connector เอาไว้ในกรณีที่ต้องการนำน้ำจากแหล่งน้ำอื่น เช่น รถขนน้ำของตำรวจดับเพลิงมาใช้

7.2.5 ระบบติดต่อสื่อสารในโครงการ จัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้โครงการ โดยแบ่งเป็นระบบต่างๆ ดังนี้

7.2.5.1 ระบบโทรศัพท์

เป็นแบบสื่อสารที่สามารถทำการติดต่อทั้งภายในและภายนอก มีขอบข่ายการติดต่อที่กว้างขวาง และการติดต่อค่อนข้างสะดวกเร็วกว่าวิธีการติดต่อแบบอื่นๆ ในปัจจุบัน โทรศัพท์ติดต่อที่ใช้ภายใน โรงแรมแบ่งออกเป็น 4 ระบบดังนี้

ตารางที่ 7.4 แสดงระบบโทรศัพท์ภายใน

ระบบ	ลักษณะการทำงาน
Private Manual Branch Exchange (Pmbx or Pbx)	การโทรศัพท์เข้า-ออก กระทำโดยเชื่อมระบบการติดต่อภายในเข้ากับระบบการติดต่อภายนอกผ่านพนักงานต่อสายโดยปกติ ข่ายการติดต่อจะสามารถติดต่อภายในได้ 50 คู่สาย และติดต่อภายนอกได้ 10 คู่สาย โดยใช้พนักงานต่อสาย 2 คน
Private Automatic Branch Exchange (Pabx or Pbx)	เป็นการติดต่อระหว่างภายนอกกับภายในหรือภายในกับภายใน โดยผ่านเครื่องอัตโนมัติ หรือพนักงานต่อสาย เหมาะกับการใช้ในธุรกิจโรงแรม ซึ่งสามารถติดต่อได้มากกว่า 50 คู่สาย
Private Manual Exchange (PMX) and Private automatic Exchange(PAX)	เป็นระบบการติดต่อสู่บริเวณที่เป็นสาธารณะ โคนแยก ระบบเป็นอิสระ โดยมีการกำหนดขอบเขตการติดต่อเอาไว้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการบริการหรือเกี่ยวพันกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น การเรียกพนักงาน รักษาความปลอดภัย การแจ้งสัญญาณเพลิงไหม้ ฯลฯ
Intercom or Direct Speech Systems	เป็นระบบการติดต่อโดยตรงระหว่างคู่สายภายใน ซึ่งโดยปกติจะสามารถรวมการติดต่อได้เต็มที่ 8 คู่สายแต่อาจเพิ่มได้ถึง 64 คู่สายถ้าเป็นการติดต่อจากห้องพัสดุ บริเวณที่ถูกจำกัดเอาไว้เช่นห้องบริการ

1). การแบ่งระบบโทรศัพท์ภายในโรงแรม

สามารถแยกได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนผู้พัก (แขก)
- ส่วนบริหาร
- ส่วนบริการ

ตารางที่ 7.5 แสดงการใช้งานของโทรศัพท์ภายในโครงการ

คู่สายสำหรับผู้พัก	การปฏิบัติงาน
เชื่อมต่อกับส่วนบริการ และ ส่วนบริการการท่องเที่ยว ฯลฯ	ติดต่อผ่านพนักงานต่อสาย (ถ้ามี) โดยใช้รหัสเลขเดียว
ติดต่อกับผู้พักอื่นๆที่พักอยู่ในโรงแรมเดียวกัน	ติดต่อโดยผ่านพนักงานต่อสาย
ติดต่อผู้ภายนอก (ภายในเขต)	ติดต่อโดยอัตโนมัติ หรือ VIA Operator
การติดต่อเข้าภายในโรงแรม	VIA Operator

2.) สรุปการเลือกใช้ระบบโทรศัพท์ของโครงการ เลือกใช้ระบบ PABX เพราะเป็นระบบที่เหมาะสมกับการใช้ในธุรกิจโรงแรมมากกว่าระบบอื่น อาจมีการเพิ่มโทรศัพท์ภายในเพื่อความสะดวกให้เหตุการณ์ฉุกเฉินและการซ่อมบำรุง ซึ่งจะมีในตำแหน่งต่อไปนี้

- ห้องวิศวกรเครื่องกล
- ครีว, ภัตตาคาร, บาร์
- ห้องเก็บของ
- ห้องควบคุมระบบวิทยุ และ โทรทัศน์
- ทุกๆ ชั้นของซานพักบันไดหนีไฟ

3.) ลำโพงกระจายเสียง ติดตั้งไว้ในพื้นที่สาธารณะ เพื่อประกาศเสียงตามสายในบางกรณี และใช้ในการกระจายเสียงเพลงเพื่อสร้างบรรยากาศ ลำโพงอาจจะติดตั้งไว้ในตู้ลำโพง เสา หรือเพดาน ซึ่งสามารถทำให้กลมกลืนกับการตกแต่งได้

ตารางที่ 7.5 แสดงตำแหน่งที่ติดตั้งลำโพงกระจายเสียง

ระบบ	ส่วนผู้พัก	ส่วนพนักงาน
ทั่วไป	ห้องโถง, Lobby, Lounge, โถงลิฟต์, ภัตตาคาร, บาร์	ห้องพักพนักงาน, ส่วนบริการ และ ส่วนทำงานอื่นๆ
เฉพาะส่วน	ห้องจัดเลี้ยง, ห้องนิทรรศการ, สระว่ายน้ำ, ส่วนพักผ่อน	

7.2.6 ระบบโทรทัศน์และวิทยุ

การรับและการแพร่ภาพขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ การจัดและการติดตั้งอุปกรณ์ ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วย ระบบเสาอากาศหลัก (Television System) เครื่องขยายสัญญาณ และเครื่องกระจาย

สัญญาณไปตามเครื่องรับแต่ละเครื่อง โทรทัศน์วงจรปิดอาจเชื่อมต่อเข้ากับเครื่องรับได้โดยใช้ระบบ VHF.

7.2.6.1 สายอากาศสำหรับเครื่องรับโทรทัศน์ภายในโรงแรม

โดยปกติเครื่องรับโทรทัศน์จะต้องใช้สายอากาศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรับสัญญาณ ซึ่งในระบบการรับสัญญาณในปัจจุบันที่นิยมใช้มีอยู่ 2 ระบบ คือ

1) ระบบการใช้เสาอากาศเดี่ยว เป็นที่นิยมมากในปัจจุบันเพราะจะทำให้อาคารดูสวยงาม ไม่เกะกะ รุงรัง และตรงตามประโยชน์ใช้สอย คือ เสาอากาศ เสาเดี่ยว ใช้ร่วมกันได้ทั้งอาคาร หลักการทำงาน กระทำโดยต่อสายจากเสาอากาศเกี่ยวผ่านเข้าเครื่อง ระบบการรับของโทรทัศน์ก็จะกลายเป็น Cable Vision ทำให้สามารถกระจายไปตามจุดต่างๆ ได้ โดยมีความสวยงามและประหยัด

2) ระบบการใช้จานสายอากาศ (Satellite) เป็นระบบที่เริ่มเข้าสู่ความนิยมโดยเร็วในต่างประเทศ เพราะประสิทธิภาพ การทำงานดีกว่าการใช้ระบบเสาอากาศเดี่ยว สามารถรับสัญญาณไมโครเวฟจากภายใน ประเทศและจากภายนอกประเทศได้ โดยผ่านสัญญาณโทรทัศน์จากดาวเทียมแล้วป้อนเข้าสู่ทุกๆจุดที่มีการติดตั้งเครื่องรับสัญญาณ

สรุประบบสายอากาศที่พิจารณานามาใช้ภายในโครงการ เลือกใช้ระบบเสาอากาศเดี่ยว เพราะไม่เกะกะ รุงรัง และใช้ร่วมกันได้ทั้งอาคาร

7.2.7 ระบบเชื่อมต่อแบบอินเทอร์เน็ต (Internet)

อินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) กำลังเป็นที่นิยมใช้งานเนื่องจากมีความสะดวกสบายความคล่องตัวในการใช้งานสูง สามารถใช้งานได้ทุกที่ที่เหมาะสมกับการนำมาให้บริการในโรงแรมเพื่อให้แขกที่มาพักหรือลูกค้าที่มาใช้บริการของโรงแรมใช้งานอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวก เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าเพื่อให้ลูกค้าท่านประทับใจในบริการของ โรงแรม นอกจากนี้ยังเป็นแรงจูงใจให้ลูกค้าใหม่เข้ามาพักเพิ่มมากขึ้น ผู้เข้าพักในโรงแรมและลูกค้าที่มาใช้บริการของ โรงแรมสามารถที่จะใช้งานอินเทอร์เน็ตได้จากทุกที่ภายใน โรงแรม รวมทั้งส่วนอื่นๆ ของ โรงแรม เช่น ห้องออกกำลังกาย ห้องประชุม ห้องรับรอง เป็นต้น ทำให้ผู้ใช้งานได้รับความสะดวกสบายเป็นการสร้างความประทับใจที่ดีให้กับลูกค้าของ โรงแรมดังนั้นจึงเลือกใช้ ระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) มาใช้ในโครงการนี้เพื่อความสะดวกสบายของลูกค้าและการบริการที่ดีได้มาตรฐาน

7.2.8 ระบบสุขาภิบาล

7.2.8.1 ระบบน้ำใช้

น้ำสะอาดที่นำไปใช้ในส่วนต่าง ๆ ของอาคาร เช่น ประกอบอาหาร ทำความสะอาด ใช้ในระบบดับเพลิง ใช้ในระบบทำความเย็นความร้อน ใช้กับสระว่ายน้ำ ฯลฯ ซึ่งในแต่ละส่วนมีปริมาณและคุณภาพต่างกัน ดังนี้

1) การเก็บการจ่ายน้ำและการเพิ่มแรงดันน้ำปริมาณน้ำใช้ในแต่ละวันจะต้องพอเพียงกับความ ต้องการ โดยมีการเก็บและจ่ายน้ำอย่างต่อเนื่อง โดยมีปริมาณและอัตราแรงดันที่

สม่ำเสมอ ในการเก็บน้ำควรมีถังเก็บอย่างน้อย 2 ถัง เพื่อให้สามารถทนความสะอาดและบำรุงรักษาได้

2) ระบบการจ่ายน้ำ (Water Distribution system) ใช้ระบบจ่ายน้ำ 2 ระบบ คือ

- ระบบจ่ายน้ำแบบส่งขึ้นจากด้านบน Up Feed Distribution System จะใช้หลักการ นำแรงดัน น้ำจากข้างล่างค่น้ำขึ้นสู่ชั้นบน โดยอาศัยปั้มน้ำ เหมาะกับอาคารที่สูงระหว่าง 4-6 ชั้น (แต่ละชั้นสูงประมาณ 3 เมตร) แต่ข้อเสีย คือ เครื่องปั้มน้ำจะต้องทำงานตลอดเวลาที่มีการใช้น้ำ ทำให้สิ้นเปลืองพลังงาน

- ระบบจ่ายน้ำแบบส่งลง โดยอาศัยแรงโน้มถ่วง Down feed distribution system เหมาะกับอาคารที่มีความสูงเกิน 4 ชั้นขึ้นไป การทำงานกระทำโดยสูบน้ำจากถังเก็บน้ำชั้นล่าง (Sunction tank) ขึ้นไปไว้บนถังเก็บน้ำชั้นบน (Resevior) แล้วจ่ายน้ำโดยอาศัยแรงโน้มถ่วงของโลก โดยในถังเก็บแต่ละถังจะมีการสำรองน้ำไว้ในยามฉุกเฉิน เช่น การดับเพลิง อีกด้วย ทำให้ประหยัดพลังงานมากขึ้น เพราะ ปั้มน้ำจะทำงาน เมื่อระดับน้ำลดลงมาถึงระดับที่กำหนด และจะหยุดทำงานเมื่อถึงระดับที่กำหนด เช่นกัน โดยการเตรียมถังเก็บน้ำของ โครงการจะมี 2 จุด ถังเก็บน้ำบนดิน เพื่อรับ น้ำ จากการประปาส่วนภูมิภาค และหอเก็บน้ำถังสูง ซึ่งจะจัดขึ้นเพื่อสำรองน้ำเพื่อจ่ายไปยังส่วนต่างๆ ของโครงการ

ซึ่งน้ำที่ใช้ในโครงการ คือ น้ำอุณหภูมิกติที่ใช้ในอาคารทั่วไป

ปริมาณการใช้น้ำและขนาดถังเก็บน้ำในโครงการ

1). น้ำอุณหภูมิกติและขนาดถังเก็บน้ำ

7.2.8.2 ระบบการระบายน้ำ (DRAINAGE SYSTEM) แบ่งระบบการระบายในโครงการในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1) ระบบระบายน้ำฝน (Storm Water Drainage)

ระบบระบายน้ำฝนแยกออกเป็น การระบายน้ำฝนบนหลังคาของอาคาร และการระบายน้ำฝนระดับพื้นดิน ซึ่งประกอบด้วย รางรับน้ำฝน ตะแกรงครอบท่อระบายน้ำฝน และบ่อพักน้ำ สำหรับการระบายน้ำฝนบนหลังคานี้ ถ้าหากสามารถระบายลงตามแนวคั้งได้ทันเวลา น้ำฝนก็จะไม่มีโอกาสล้นรางนี้ได้ เมื่อน้ำถูกระบายลงมาในแนวคั้งลงสู่ระดับพื้นดิน แล้วจึงระบายออกจากอาคารลงสู่ท่อระบายน้ำและปล่อยลงสู่ท่อน้ำสาธารณะ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดีจึงได้เพิ่มขึ้นตอนการกำจัดสารแขวนลอย (Suspended Solid) เสียก่อน ส่วนน้ำฝนที่ระบายออกไปสู่บ่อ หรือสระน้ำของ โครงการที่ไม่ใช่สระว่ายน้ำ อาจนำกลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง เช่น การรดน้ำต้นไม้ใน โครงการ เป็นประโยชน์ที่ได้จากน้ำอย่างเต็มที่ และประหยัดค่าใช้จ่ายใน โครงการ ได้อีกส่วนหนึ่ง

2) ระบบระบายน้ำทิ้ง (Sewage Treatment)

การระบายน้ำทิ้งจากสุขภัณฑ์ต่าง ๆ ภายในอาคารนิยมทำกัน 2 วิธี คือ แยกน้ำทิ้งจากอ่างล้างมือ อ่างอาบน้ำ ออกจากน้ำทิ้งจากส้วมหรือที่ปัสสาวะ โดยให้น้ำทิ้งจากอ่างล้างมือ อ่างอาบน้ำอาจปล่อยลงสู่บ่อ (Soaked away pool) หรือลงท่อน้ำสาธารณะได้เลย

3) ระบบกำจัดน้ำโสโครก (Soil Treatment)

คือน้ำที่ระบายออกจากระบบสุขภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งน้ำจากส่วนห้องครัวของโรงแรม น้ำที่ระบายออกจากเครื่องจักร และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น หม้อกำเนิดไอน้ำ เครื่องสูบน้ำ ก็จัดอยู่ในประเภทนี้ ระบบการระบายน้ำที่เสียจากสุขภัณฑ์ที่ไม่ใช่ โถปัสสาวะ โถส้วม น้ำทิ้งจากส่วนครัว และภัตตาคาร รวมทั้งน้ำทิ้งจากเครื่องจักรต่าง ๆ จำเป็นต้องผ่านกระบวนการ กำจัดไขมัน จาระบี หรือของเสียอื่น ๆ โดยใช้วิธีทำให้ลอย (Flootation) ที่บ่อดักไขมันก่อนที่จะเข้าสู่ระบบกำจัดน้ำเสียหลักของโครงการ เพื่อทำการบำบัดต่อไป

7.2.9 ระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า

ระบบที่นิยมนำมาใช้คือ Lighting active system เป็นระบบสายล่อฟ้าที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป โดยติดตั้งเสาที่มีลักษณะเป็นสายปลายแหลมเอาไว้เป็นช่วง ๆ บนชั้นดาดฟ้าแล้วโยงสายไฟเชื่อมติดต่อกันทุกช่วง แล้วเดินสายไฟจากชั้นดาดฟ้าลงสู่พื้นดิน เพื่อถ่ายเทประจุไฟฟ้า (EARTH) ทำให้สะเทินในการออกแบบโครงสร้าง อาจออกแบบให้เหล็กเสริมในช่วงเสาช่วงใดช่วงหนึ่งเป็นตัวถ่ายเทประจุไฟฟ้าจากชั้นดาดฟ้าลงสู่ดินก็ได้เพื่อความสวยงามของตัวอาคาร จึงเป็นระบบที่เลือกใช้เพื่อความปลอดภัยต่อตัวอาคารและผู้ใช้บริการ

7.2.10 ระบบการเก็บและกำจัดขยะ

ขยะที่เกิดขึ้นจากโรงแรม นับเป็นขยะที่เกิดขึ้นโดยมีองค์ประกอบสำคัญหลายชนิด เช่น เศษอาหาร เศษภาชนะ โลหะ เศษแก้ว ฯลฯ ปริมาณขยะในแต่ละวันจะมีปริมาณ 0.25 ลิตรต่อคนซึ่งมีขบวนการในการกำจัดขยะดังนี้

7.2.10.1 การเก็บกักขยะ Refuse and Garbage Collection & Storage)

- **Waste Paulding System** ใช้กับขยะเปียกที่เป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยหรือเป็นตะกอนซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากครัว หรือบริเวณที่ล้างจานในขบวนการนี้จะต้องทำการแยกรวบรวม เศษอาหารหรือขยะก่อนที่จะทำการขนส่งไปยังที่เก็บขยะต่อไป

- **Individual Refuse Bins and Sacks** กระสอบ ถังเก็บขยะ สามารถใช้ได้ในห้องพักของแขก โดยการนำมาเก็บรวบรวมขยะลงไปที่ Chutes เพื่อให้ลงสู่ถังเก็บใหญ่ต่อไป

7.2.10.2 รายละเอียดห้องรวมขยะ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้มีพื้นที่สำหรับเก็บรวมขยะและสิ่งที่เหลือใช้ให้ถูกสุขลักษณะและสะดวกต่อการเก็บและกำจัด

- ที่ตั้งของห้องจะต้องไม่อยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัด

- ตัวห้องต้องสร้างด้วยวัสดุแข็งแรงคงทน มีผิวที่ทนทานไม่ซึมน้ำ สามารถล้างทำความสะอาดได้โดยสะดวก โดยมีการระบายน้ำที่ดี ในห้องควรจัดให้มีก๊อกน้ำ 1 ที่ และมีท่อรับระบายน้ำ เพื่อล้างทำความสะอาดได้อย่างทั่วถึง
- ขนาดของห้องจะต้องสามารถบรรจุเครื่องรับขยะที่ปิดมิดชิดได้อย่างพอเพียงขณะรอการกำจัด (ปริมาณขยะในแต่ละวันจะมีประมาณ 0.25)
- ส่วนตัวเครื่องรับขยะนั้นจะต้องสร้างด้วยวัสดุที่ทนทาน ทำความสะอาดง่ายและสามารถรับน้ำหนักขยะได้เป็นปริมาณ 0.5 กก./คน/วัน

7.2.10.3 การนำขยะออกไปทิ้ง (Transportation) ในการวางแผนควรจะกำหนดเส้นทางสำหรับการบริการในการนำขยะจากแหล่งที่เก็บขยะออกไปทิ้งการนำขยะออกไปทิ้งนั้นกระทำได้โดยผ่านกระบวนการ 2 กระบวนการ คือ

- การใช้รถเข็น ซึ่งเป็นยานพาหนะขนาดเล็กสามารถใช้สำหรับการขนขยะภายใน โรงแรมจากห้องพักต่างๆลงสู่ปล่องทิ้งขยะ (Chutes)
- การใช้รถบรรทุกขยะ เป็นยานพาหนะขนาดใหญ่ที่จะรับขยะจากห้องเก็บ (Depot) ไปสู่ขบวนการกำจัดขยะสาธารณะต่อไป

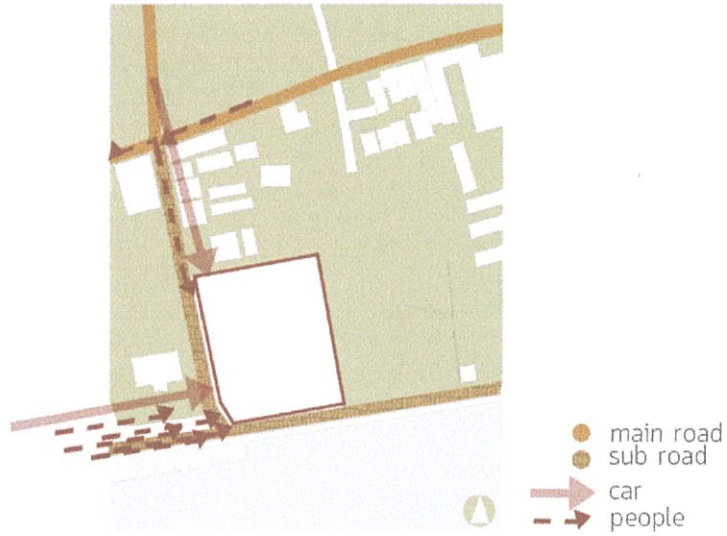
7.2.11 ระบบรักษาความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัยแก่แขกผู้เข้าพักเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง จึงได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 5 ขั้นตอนคือ – การจำกัดเขตหวงห้าม - การสอดส่องโดยกล้องวงจรปิด – การกำหนดจุดตรวจภายในโรงแรม - ใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย - ใช้ตรวจให้ความอารักขา และระบบเตือนภัย

บทที่ 8

แนวความคิดในการออกแบบ

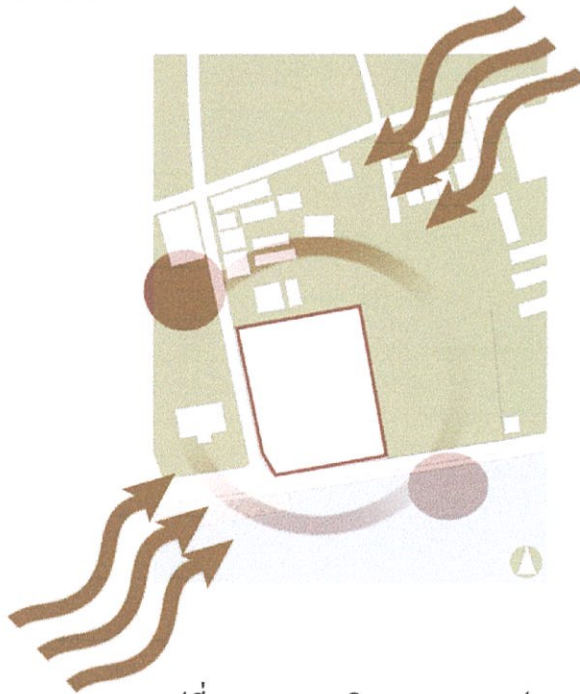
8.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการและสภาพแวดล้อม

8.1.1 การเข้าถึงโครงการ

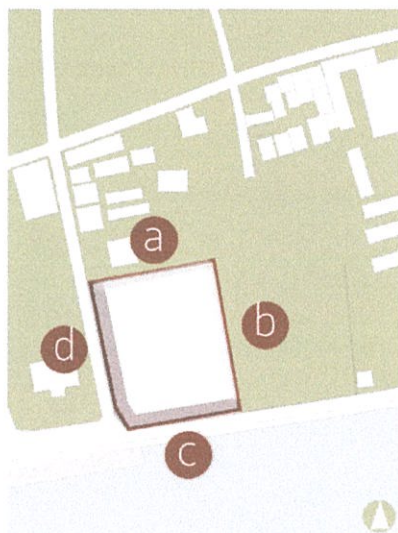
รูปที่ 8.1-1 แสดงการเข้าถึงโครงการ

8.1.2 สภาพภูมิอากาศของที่ตั้งโครงการ

รูปที่ 8.1-2 แสดงทิศทางแดดลมฝน

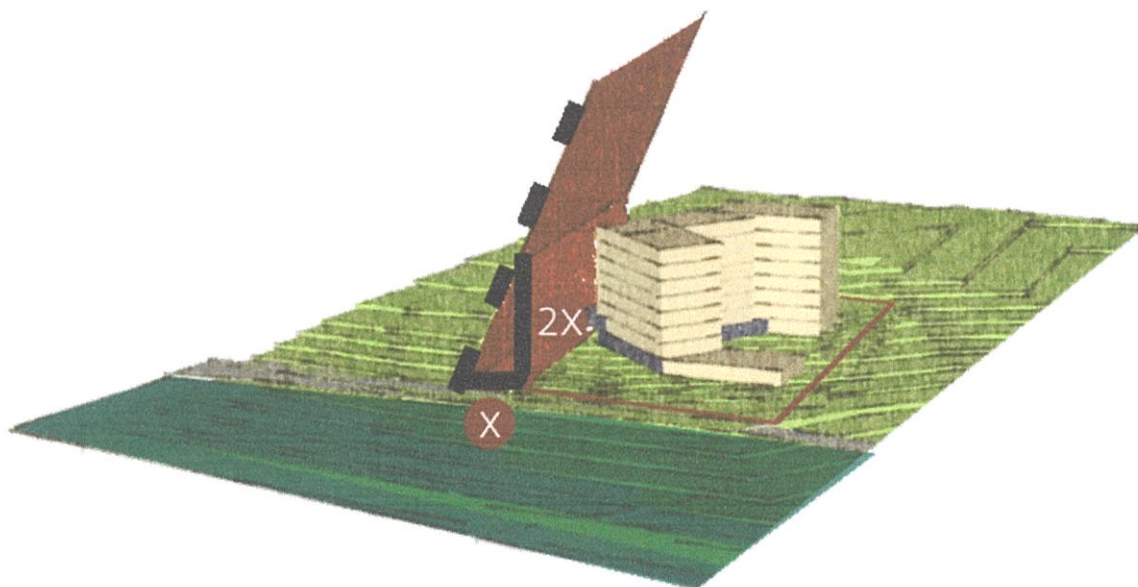
8.1.3 กฎหมาย

รูปที่ 8.1-3 แสดงระยะถอยร่นของอาคาร

ด้าน d,c ระยะถอยร่น 6 เมตร

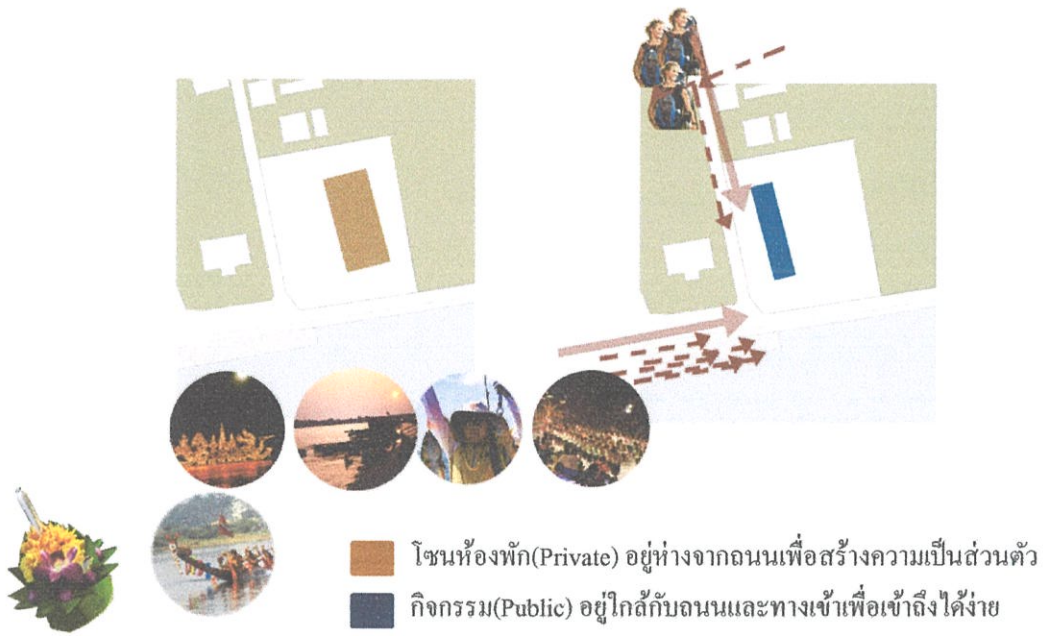
ด้าน d,c ระยะถอยร่น 3 เมตร

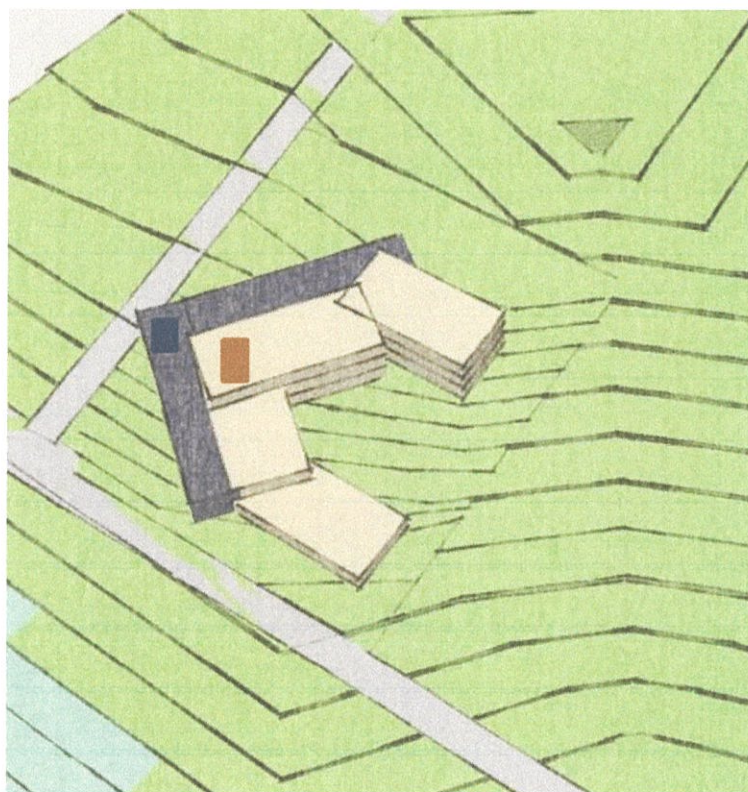
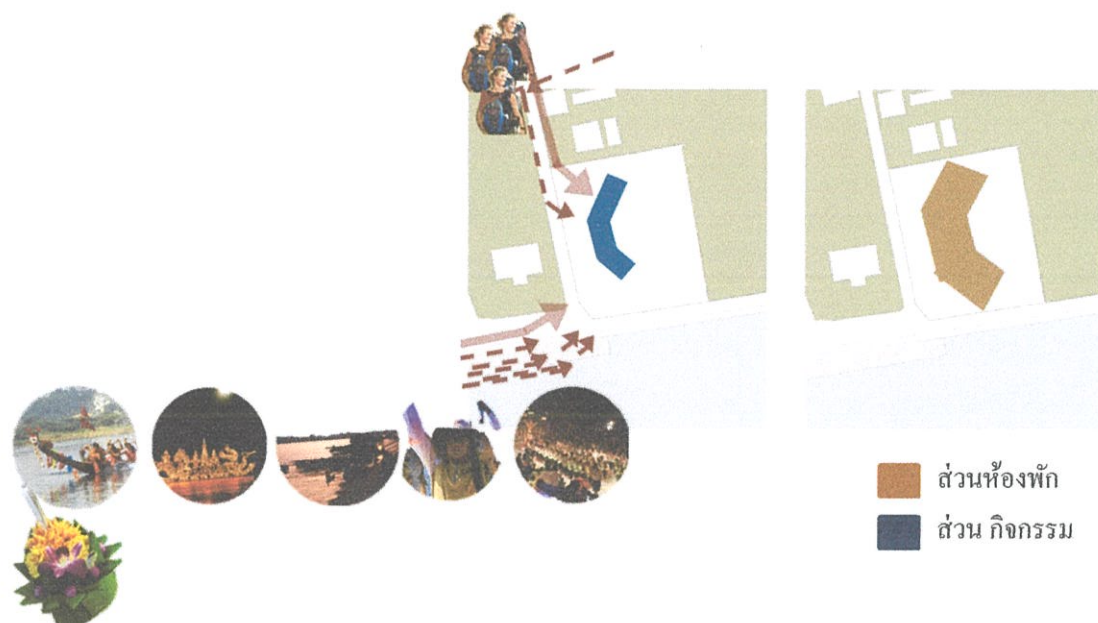
รูปที่ 8.1-4 แสดงความสูงของอาคาร

ที่ระยะ 6 เมตรเว้นจากขอบที่ดิน อาคารมีความสูงของ 12 เมตรขึ้นไป

8.1.4 วิเคราะห์การวางตำแหน่งพื้นที่อาคาร

รูปที่ 8.1-5 แสดงการวางตำแหน่งพื้นที่อาคาร

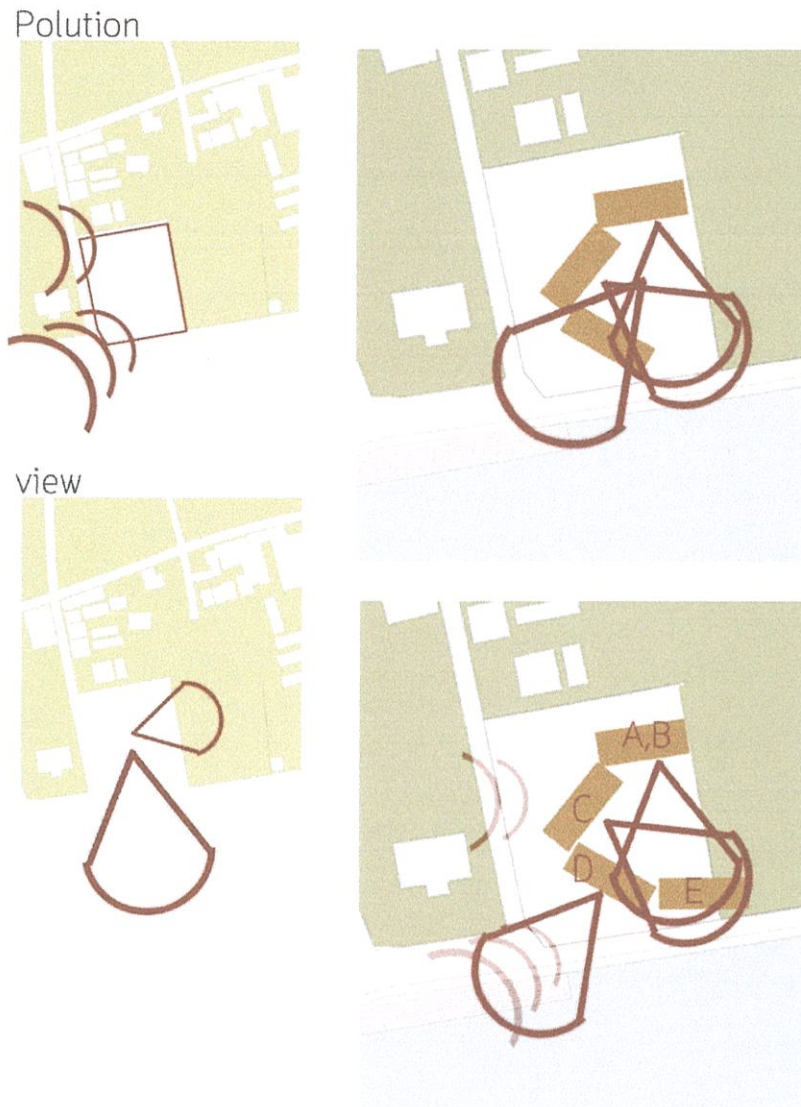

รูปที่ 8.1-6 แสดงการวางตำแหน่งพื้นที่อาคาร

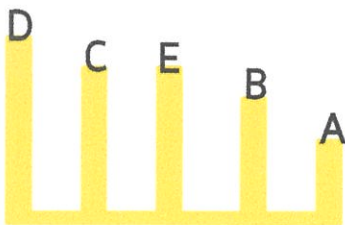
มีการปิดทิศทางของอาคารเพื่อ

- ให้เกิดการเปิดรับมุมมองทางเข้า ทั้งผู้เข้าพักและผู้คนภายนอกที่จะเข้ามาใช้พื้นที่
- ให้ห้องพักมีมุมมองแม่น้ำและบรรยากาศของการเข้าพักไปพร้อมๆ กัน

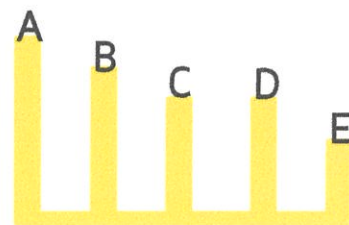
8.2 แนวคิดการวางผัง

รูปที่ 8.2-1 แสดงแนวความคิดในการวางผัง

มลภาวะทางเสียงจากภายนอกโครงการ

ความต้องการความเป็นส่วนตัว

- E – Camping site
- D – 6 Bed Dorm Type
- C – 4 Bed Dorm Type
- B – Twin Type
- A – Standard Type

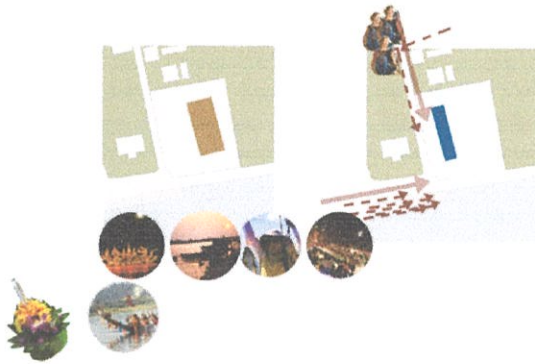
การจัดวางอาคารมีการบิดทิศทางของแต่ละอาคารเพื่อให้ห้องพักมีมุมมองที่มองเห็นแม่น้ำและบรรยากาศของการเข้าพักไปพร้อมๆ กัน ห้องพักแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกเป็นห้องพักประเภท Dormitory หรือแบบหอพัก 6 เตียง ซึ่งภายในห้องจะเข้าพักได้ 6 ที่ เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นกลุ่ม 4-6 คน หรือนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่านเดียวแต่อยากมีปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวอื่นๆ ห้องพักกลุ่มนี้จะเน้นบรรยากาศที่ใกล้ชิดกับส่วนกิจกรรมมากที่สุด ทั้งกิจกรรมภายในโครงการและกิจกรรมที่คนภายในชุมชนสามารถเข้ามาใช้ในโครงการได้ด้วย กลุ่มที่สองเป็นห้องพักประเภท Dormitory หรือแบบหอพัก 4 เตียง จะอยู่ถัดจากกลุ่มแรกเข้ามา จะต่างกับกลุ่มแรกที่มีจำนวนเตียง เพื่อรองรับการเดินทางในกลุ่มที่เล็กกว่า ห้องพักกลุ่มนี้จะเชื่อมต่อไปยังพื้นที่ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวภายในโครงการอีกด้วย โดยจะใช้ห้องน้ำและห้องอาบน้ำร่วมกับห้องพักในกลุ่มแรก ห้องพักสองกลุ่มแรกนี้เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการการมีปฏิสัมพันธ์ที่พักรับประทานอาหารและบริบทโดยรอบ เป็นการพักผ่อนแลกเปลี่ยนประสบการณ์หลังจากที่เดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดจบแล้วและต้องการจะพักและกลับกรุงเทพฯ หรือภูมิลำเนาเดิม และกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มห้องพักที่ค่อนข้างต้องการความเป็นส่วนตัวสูง รองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางคนเดียวหรือเป็นกลุ่มเล็ก 1-2 ท่าน ที่ต้องการพักเพื่อเดินทางต่อไปยังที่อื่นๆ ภายในห้องพักจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ทั้งโทรทัศน์ ตู้เย็น โทรศัพท อินเทอร์เน็ตและห้องน้ำในตัว นอกจากนี้พื้นที่บนอาคารที่เป็นส่วนห้องพักแล้ว ยังมีพื้นที่พิเศษสำหรับกางเต็นท์อยู่บริเวณด้านหน้าโครงการอีกด้วย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีงบประมาณจำกัด

8.3 แนวคิดการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

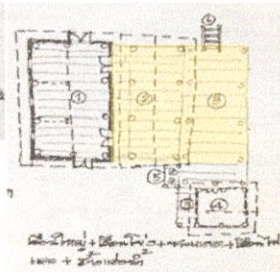
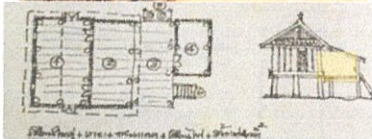
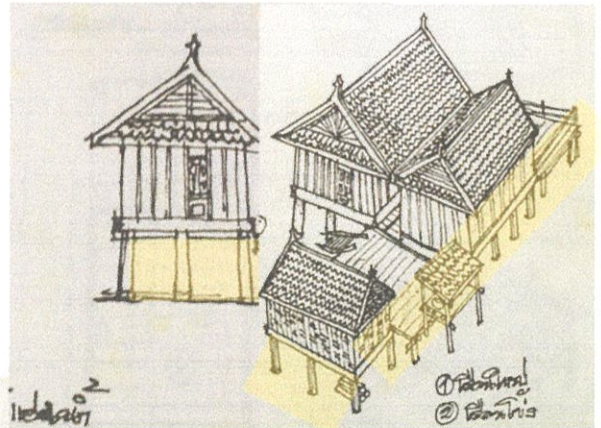

รูปที่ 8.3 แสดงแนวความคิดในการออกแบบทางภูมิสถาปัตยกรรม

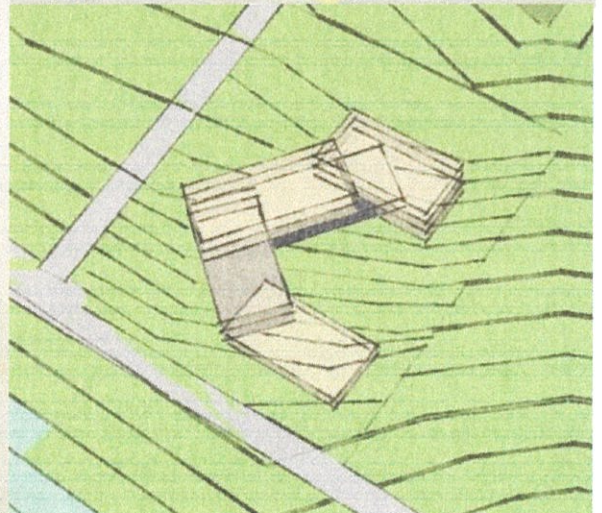
8.4 แนวคิดการออกแบบอาคาร

ใช้ **ได้** ทุนอาคาร วาง
กิจกรรมที่เกี่ยวกับการ
สร้างประสบการณ์ให้กับผู้
เข้าพัก เป็นจุดเด่นของอัต
ลักษณ์ของภาคอีสาน คือ
จักรสานและการทำอาหาร

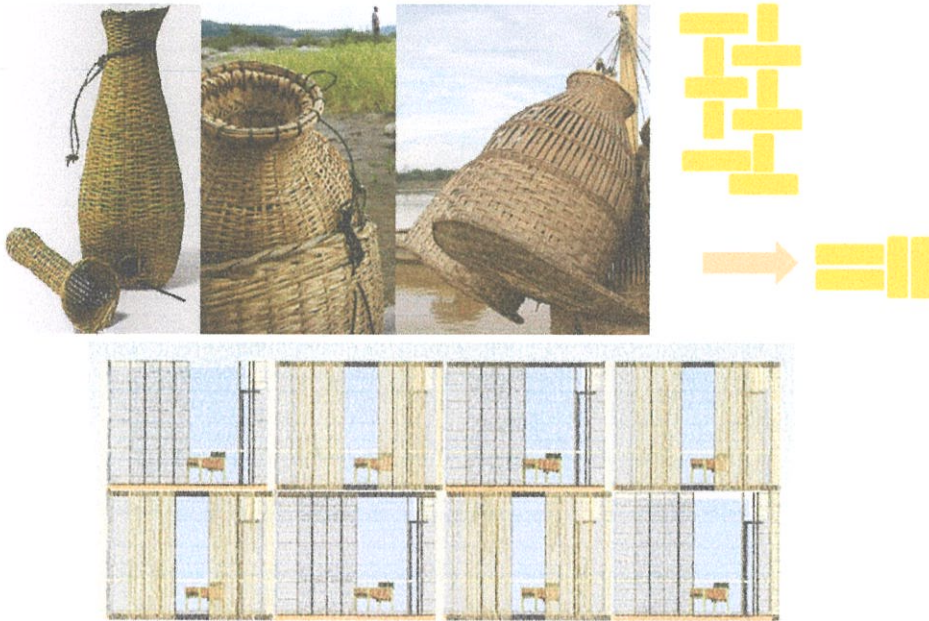

ใช้ **งาน** วางกิจกรรมที่
ก่อให้เกิดการมี
ปฏิสัมพันธ์

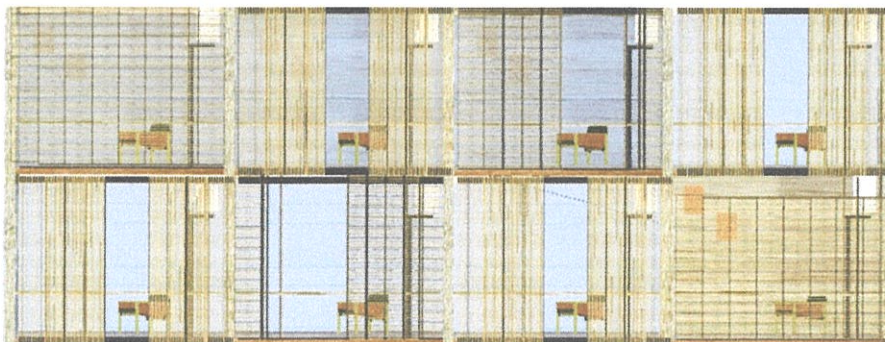
รูปที่ 8.4 แสดงแนวความคิดในการออกแบบอาคาร

8.5 แนวคิดการออกแบบกรอบอาคาร

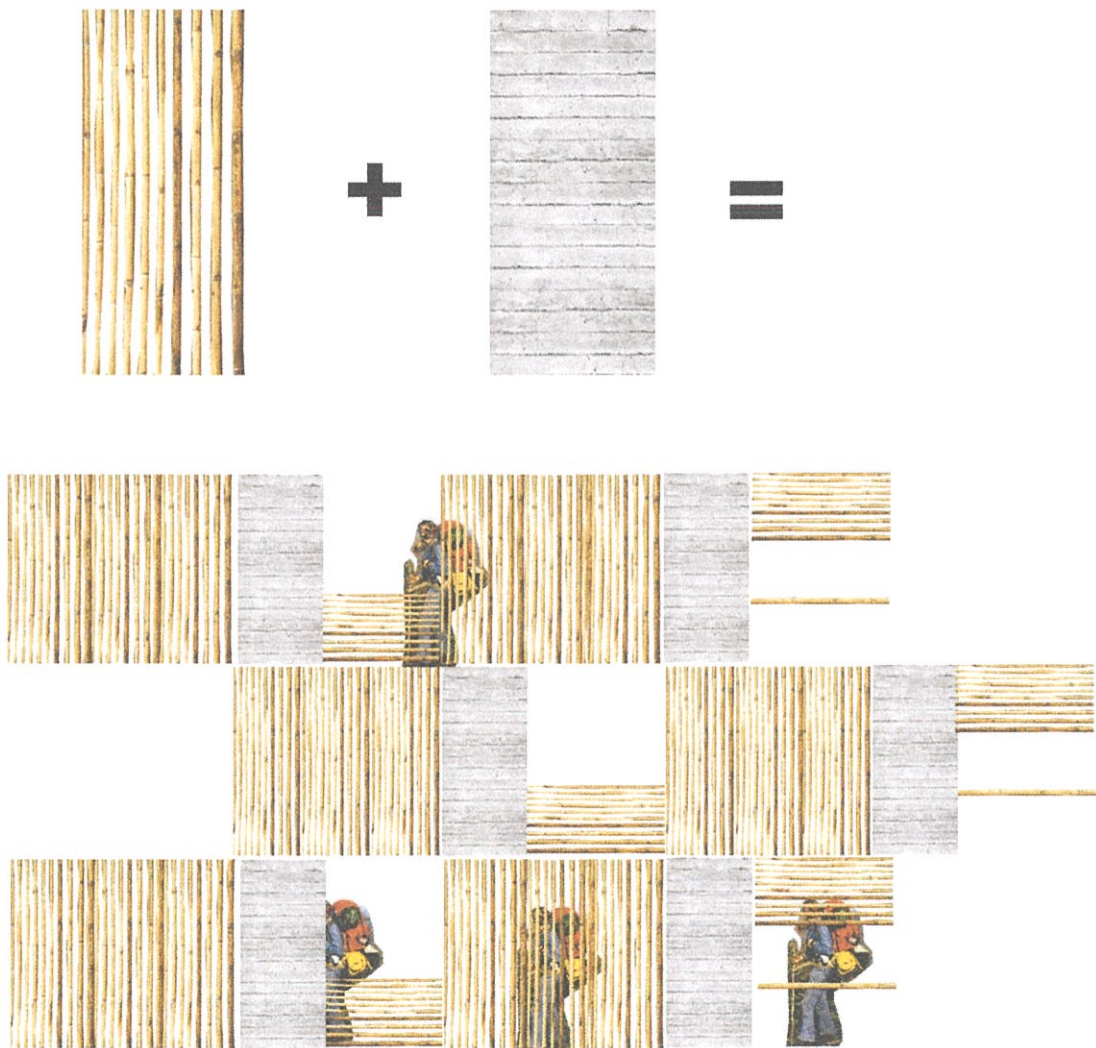
รูปที่ 8.5 แสดงแนวความคิดในการออกแบบกรอบอาคาร

รูปแบบสถาปัตยกรรมถูกออกแบบให้มีความเรียบง่ายแต่สนุกสนาน มีการใช้วัสดุที่ยั่งยืน อ้างอิงมาจากเครื่องมือหาลางานหัตถกรรมที่โดดเด่นของจังหวัด มาใช้ในกรอบอาคาร คือการใช้เส้นด้ายเส้นนอน และการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับธรรมชาติ คือ ไม้ไผ่ เป็นส่วนใหญ่ โดยกรอบอาคารส่วนที่เป็นระเบียบของห้องพักจะมีบานเฟี้ยมไม้ไผ่ซึ่งจะมีทั้งไม้ไผ่ทางตั้งและนอน ติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สลับกันไป ทำให้เกิดรูปด้านอาคารที่ไม่หยุดนิ่ง ความลึกตื้นแตกต่างกัน นอกจากนี้บานเฟี้ยมที่เปิดปิดได้ตามใจผู้เข้าพัก ทำให้อาคารเกิดความแตกต่างหลากหลายของการใช้งานอีกด้วย และช่วยลดความร้อนที่เข้าสู่อาคารอีกด้วย

รูปที่ 8.6-1 แสดงแนวความคิดในการออกแบบกรอบอาคาร

ส่วนด้านที่เป็นทางเดินเข้าห้องพัก มีการใช้วัสดุที่บดปูลงเปลี่ยนมาเป็นเส้นลาย เข้ามารวมกับ ไม้ไผ่ ซึ่งสื่อถึงหินและต้นไม้ที่อยู่รายล้อมแม่น้ำ โขงซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัด ภายในห้องพักมีการตกแต่งอย่างเรียบง่ายสะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอุบลราชธานี และมีกลิ่นอายของ ธรรมชาติ ซึ่งได้ใช้ปูนเปลือยฉาบเป็นเส้นลายสื่อถึงหินผาบริเวณผาแต้ม

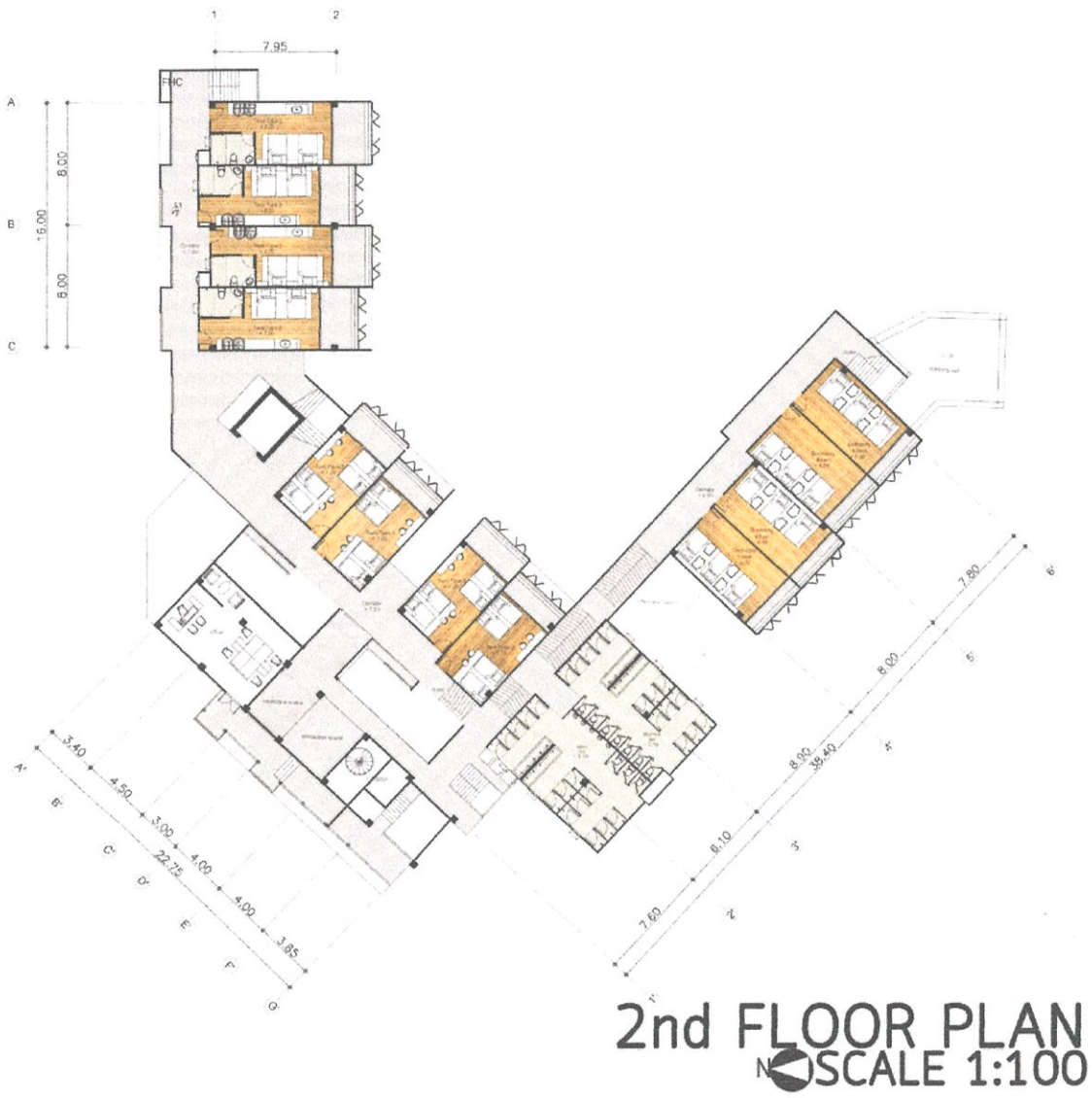

รูปที่ 8.6-2 แสดงแนวความคิดในการออกแบบกรอบอาคาร

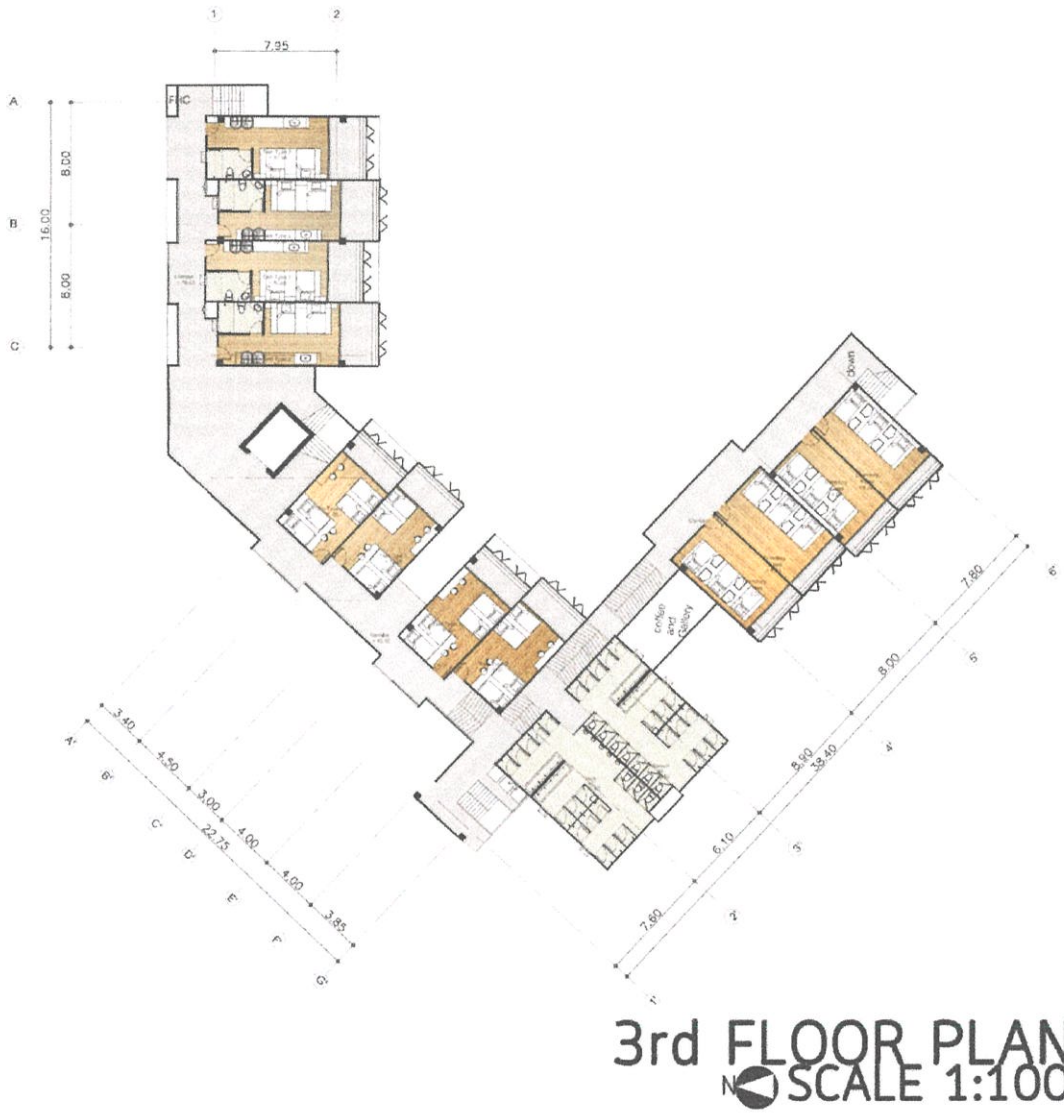
8.6 สรุปผลการออกแบบ

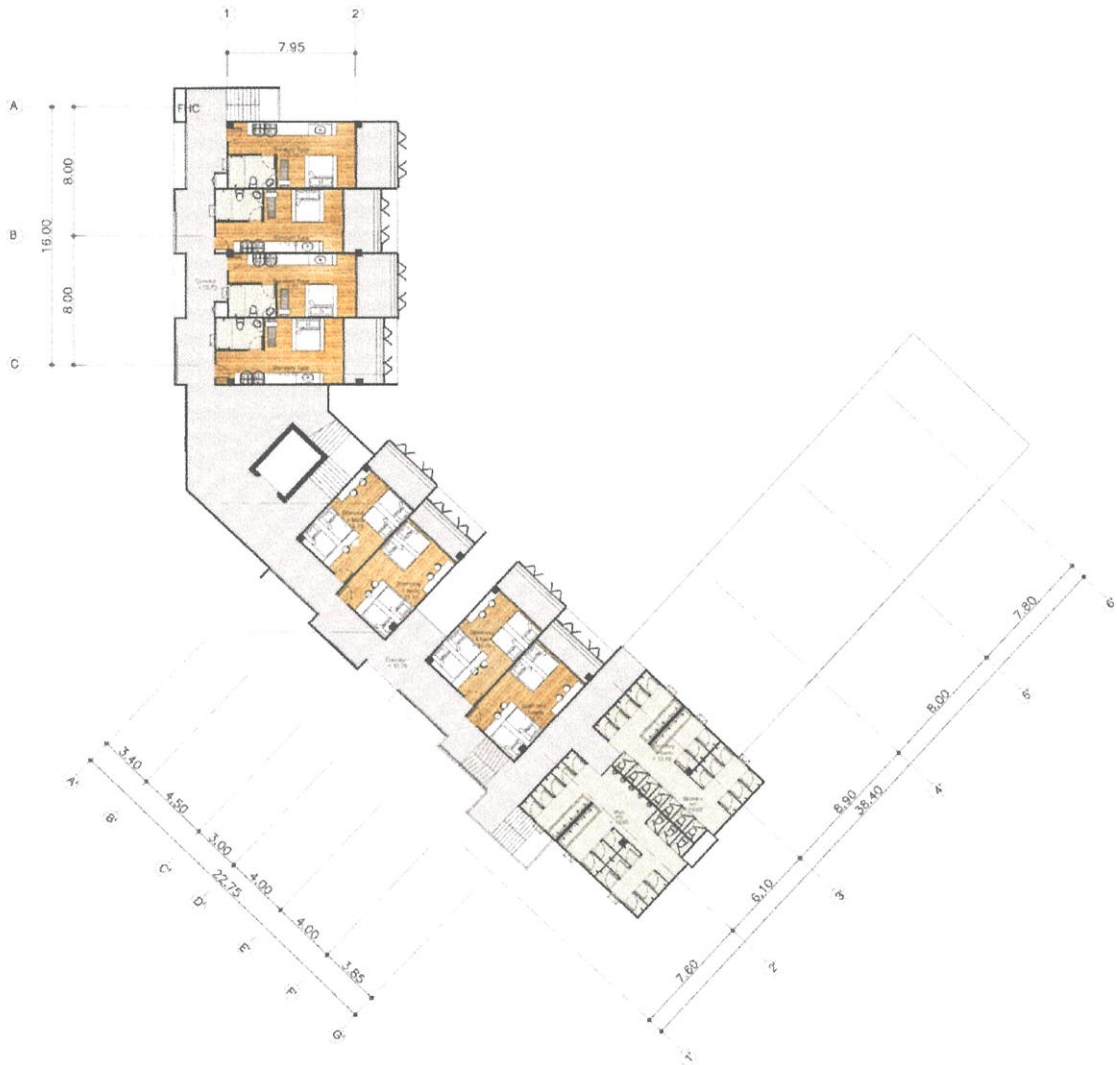
รูปที่ 8.2-1 แสดงผังบริเวณและผังพื้นที่ชั้น 1

รูปที่ 8.6-2 ผังพื้นที่ชั้น 2

รูปที่ 8.6-3 ผังพื้นที่ชั้น 3

4th FLOOR PLAN
 N SCALE 1:100

รูปที่ 8.6-4 ผังพื้นชั้น 4

รูปที่ 8.6-5 รูปตัด 1

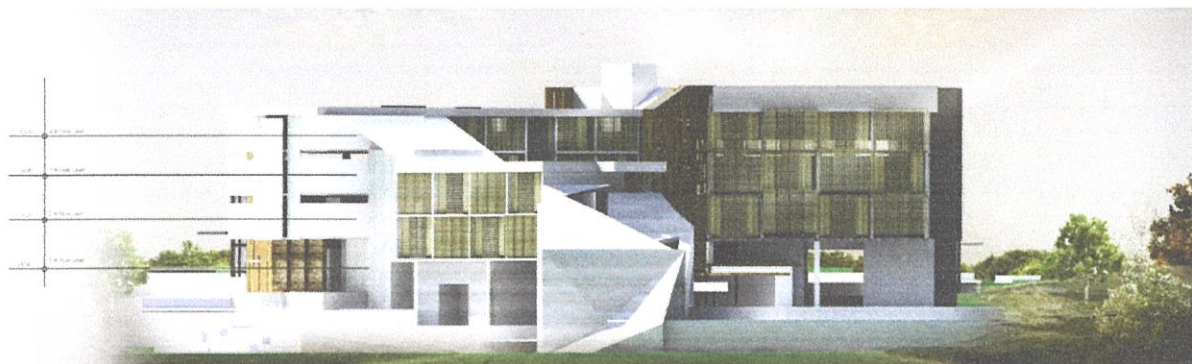
รูปที่ 8.6-5 รูปตัด 2

รูปที่ 8.6-6 รูปด้าน 1

รูปที่ 8.6-7 รูปด้าน 2

รูปที่ 8.6-8 รูปด้าน 3

รูปที่ 8.6-9 รูปด้าน 4

รูปที่ 8.6-10 ทัศนียภาพทางเข้าโครงการ

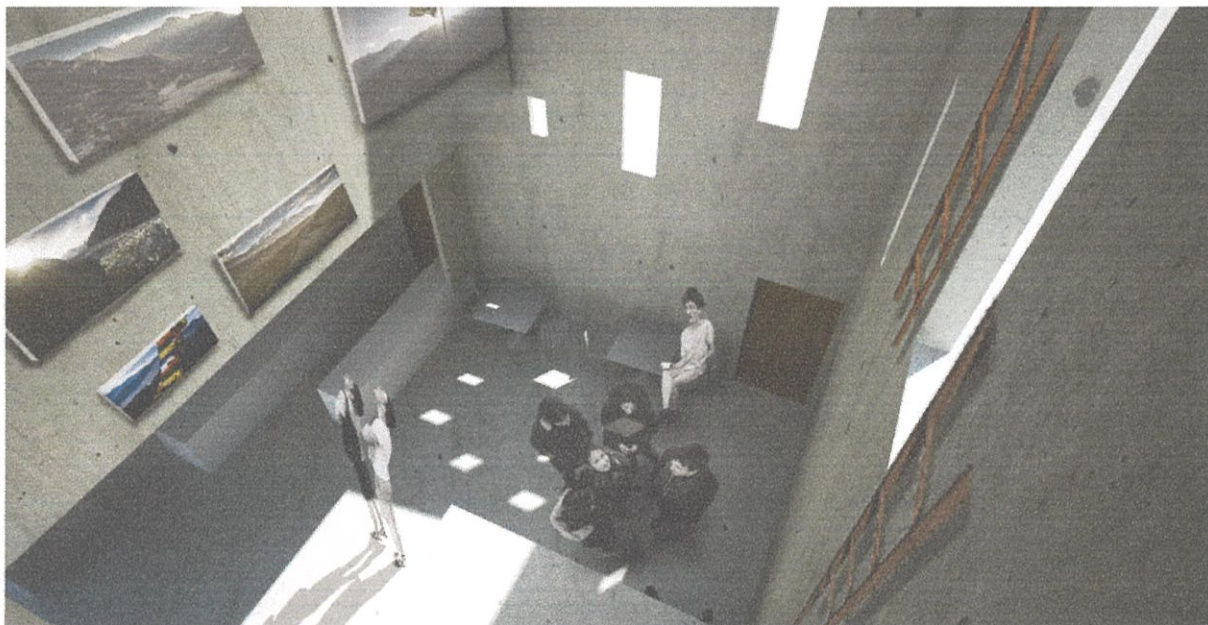
รูปที่ 8.6-11 ทศนียภาพจากฝั่งแม่น้ำ

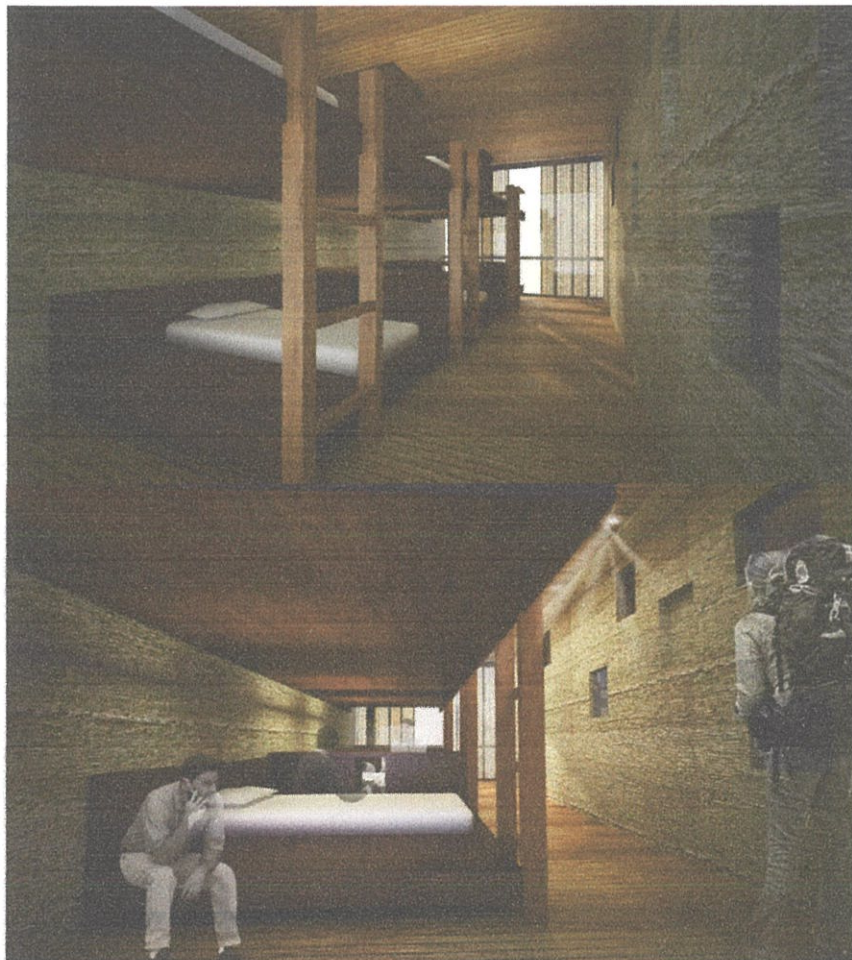
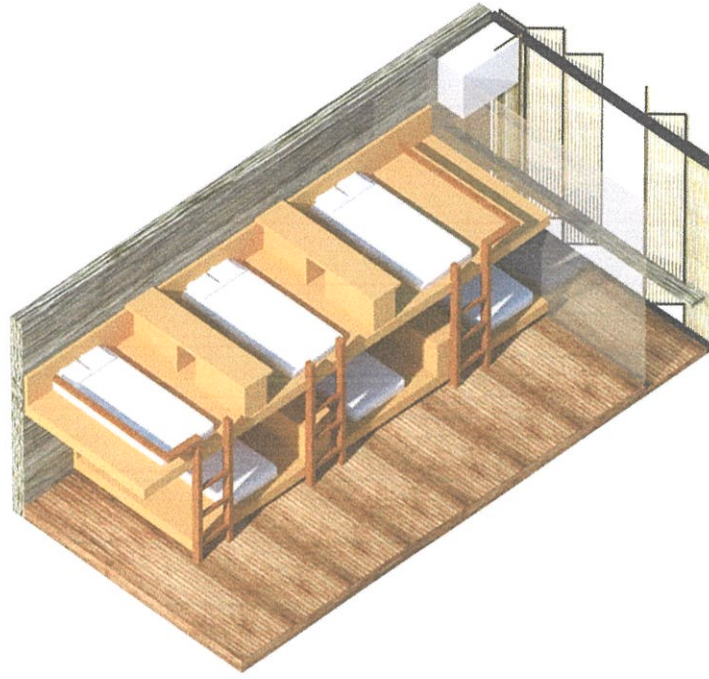
รูปที่ 8.6-11 ทศนียภาพภายในโครงการ

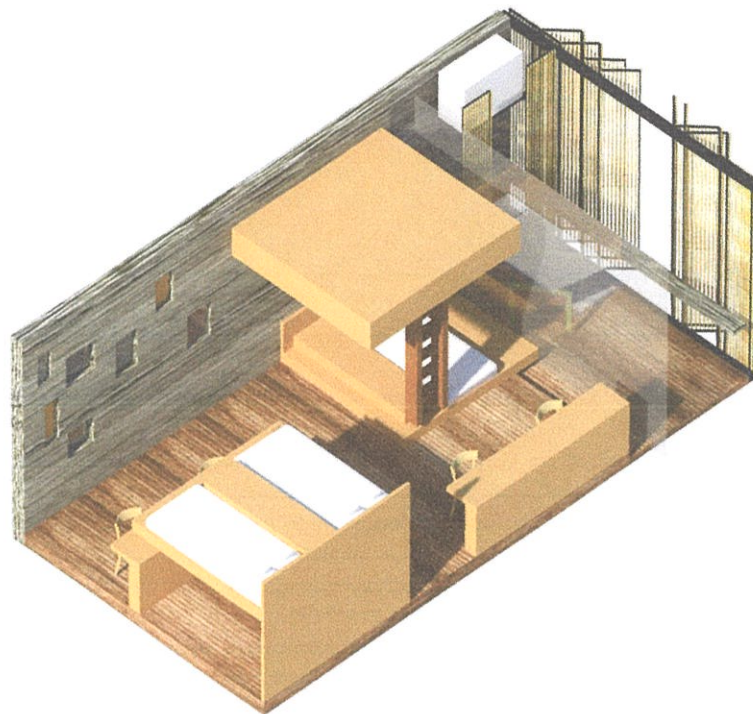
รูปที่ 8.6-12 ทศนียภาพภายในโครงการ (ทางเดินสู่ส่วนปฏิสัมพันธ์)

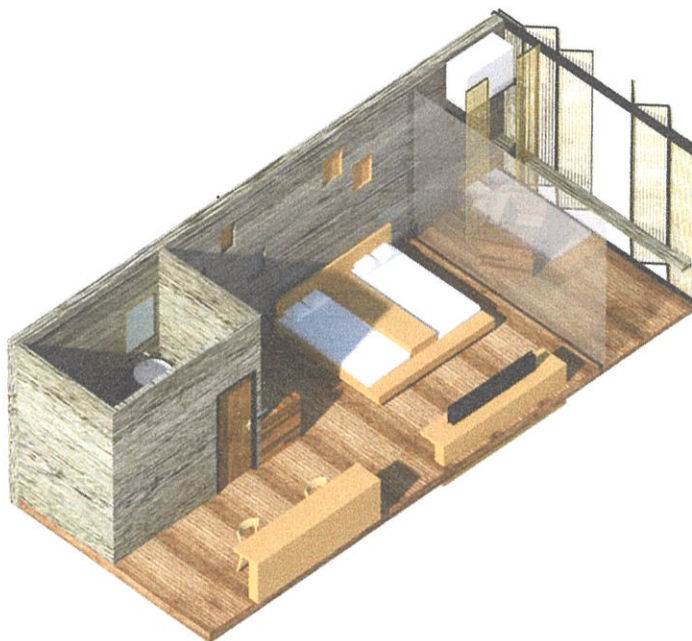
รูปที่ 8.6-13 ทศนียภาพภายในโครงการ(coffee shop)

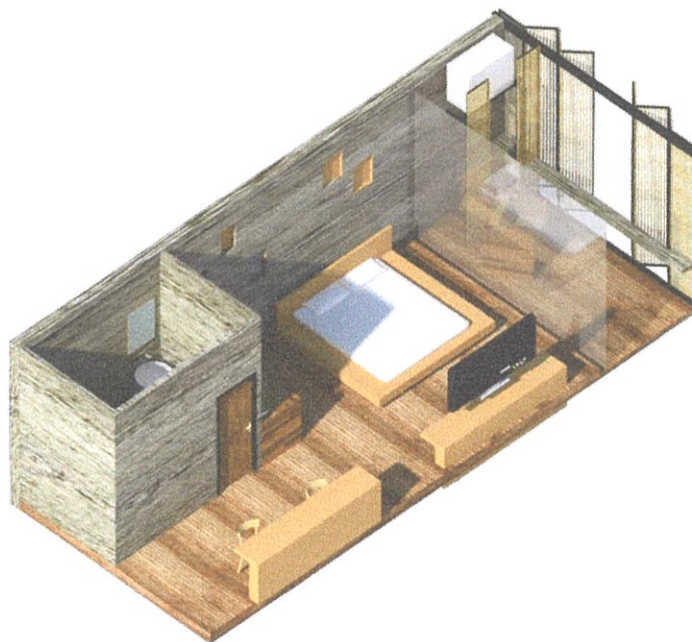
รูปที่ 8.6-14 ไอโซเมตริกและทัศนียภาพภายในแสดงส่วนของห้องพักประเภท 6 Bed dorm

รูปที่ 8.6-15 ไอโซเมตริกและทัศนียภาพภายในแสดงส่วนของห้องพักประเภท 4 Bed dorm

รูปที่ 8.6-16 ไอโซเมตริกของห้องพักประเภท twin type

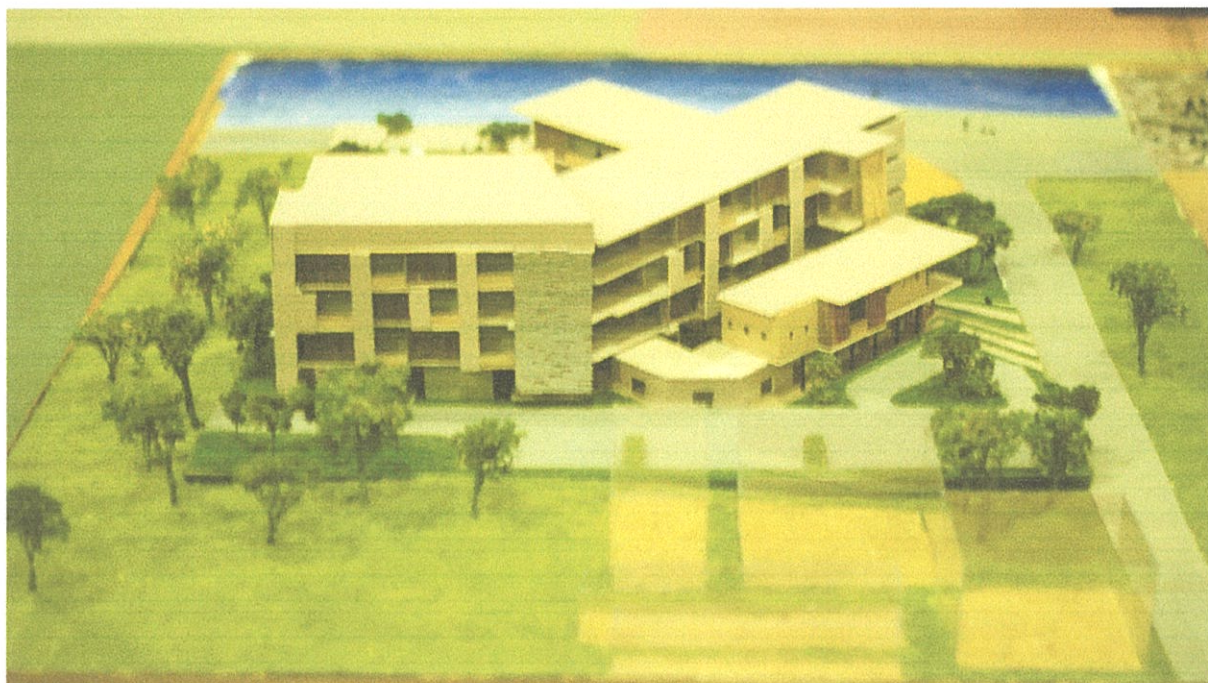
รูปที่ 8.6-17 ไอโซเมตริกของห้องพักประเภท standard type

รูปที่ 8.6-18 หุ่นจำลอง

รูปที่ 8.6-19 หุ่นจำลอง

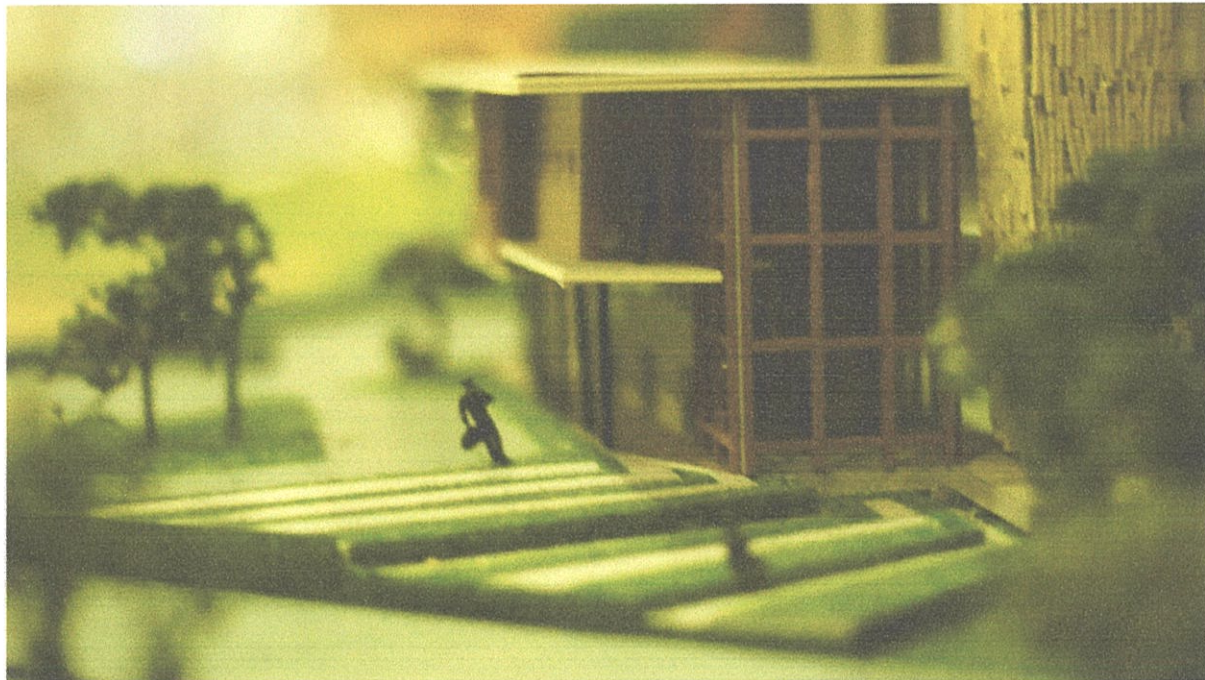
รูปที่ 8.6-20 หุ่นจำลอง

รูปที่ 8.6-21 หุ่นจำลอง

รูปที่ 8.6-22 หุ่นจำลอง

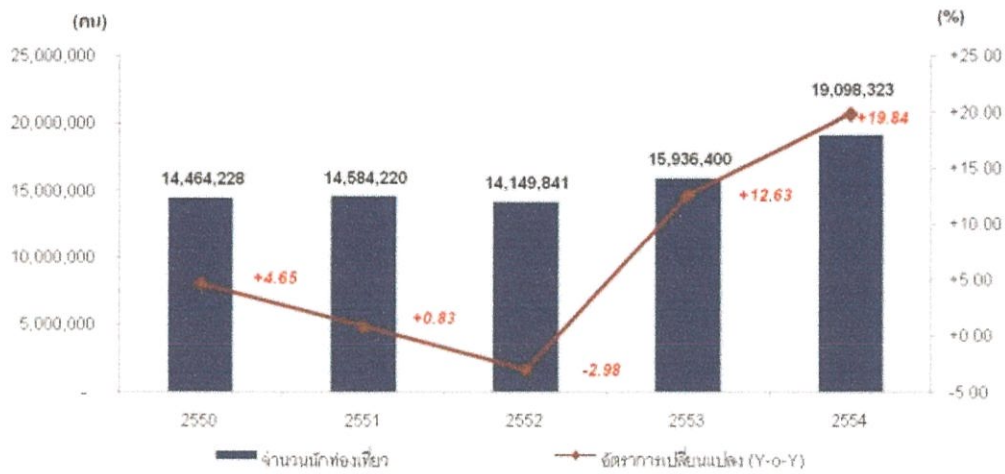

รูปที่ 8.6-23 หุ่นจำลอง

ภาคผนวก ก

สถิติและตารางที่เกี่ยวข้องกับที่มาของโครงการ

ตารางที่ 1 กราฟแสดงจำนวนและอัตราการเปลี่ยนแปลงนักท่องเที่ยวต่างชาติ
ในประเทศไทย พ.ศ. 2550-2554

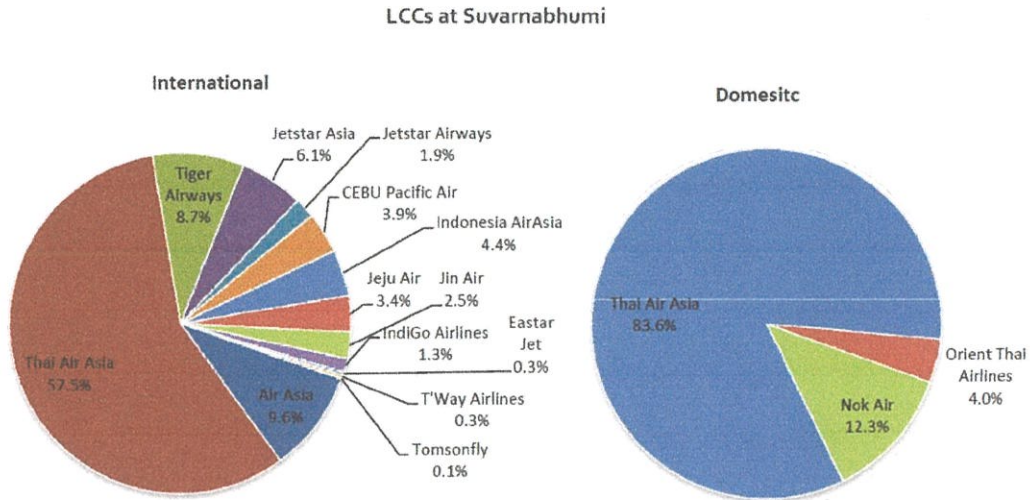
หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2554 เป็นข้อมูลเบื้องต้น
ที่มา : สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกรมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 2 กราฟแสดงรายได้จากการท่องเที่ยวและอัตราการเปลี่ยนแปลง พ.ศ. 2550-2554

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2554 เป็นข้อมูลเบื้องต้น
ที่มา : สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกรมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 3 กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์ของสายการบิน low-cost ที่สนามบินสุวรรณภูมิ ปี พ.ศ.2554

หมายเหตุ : ซ้าย-สายการบินนานาชาติ, ขวา-สายการบินภายในประเทศ

ที่มา : Airport of Thailand Public Company limited

ตารางที่ 4 แสดงความหนาแน่นผู้โดยสารของสายการบิน low-cost ที่ท่าอากาศยานต่างๆ ภายในประเทศไทย พ.ศ.2554

LCC Passenger Traffic

Airport	International	%Change	Domestic	%Change	Total	%Change
BKK	4,320,836	22.3%	3,808,162	33.7%	8,128,998	27.4%
DMK	-	-	3,320,870	12.7%	3,320,870	12.7%
CNX	182,455	80.0%	1,687,774	31.7%	1,870,229	35.2%
HDY	200,113	78.6%	1,278,006	35.1%	1,478,119	39.7%
HKT	1,261,334	10.9%	1,634,426	17.5%	2,895,760	14.6%
CEI	-	-	413,045	13.9%	413,045	13.9%
Total	5,964,738	22.2%	12,142,283	24.2%	18,107,021	23.5%

หมายเหตุ : BKK-สุวรรณภูมิ, DMK-ดอนเมือง, CNX-เชียงใหม่,

HDY-หาดใหญ่, HKT-แม่ฟ้าหลวงเชียงราย, CEI-ภูเก็ต

ที่มา : Airport of Thailand Public Company limited

ภาคผนวก ข

ที่มาของแบคแพคเกอร์

การปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดความแออัด ภาวะมลพิษ เมื่อประชาชนเบื่อหน่ายการเคร่งเครียดกับการทำงาน ก็เริ่มทยอยเดินทางกลับสู่ถิ่นฐาน ชนบท ทะเล หรือภูเขาในวันหยุดของตน เกิดการเดินทางในรูปแบบใหม่ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพักผ่อน พักความเหนื่อยล้าจากการทำงาน เริ่มหันมาเรียกร่องหาสิ่งจรรโลงใจและธรรมชาติอันสวยงาม การเดินทางท่องเที่ยวยุคใหม่จึงเริ่มขึ้นเมื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเริ่มขยายตัว เกิดจากการแสวงหาสถานที่ต่างประเทศเพื่อไปเยือนและเข้าร่วมกิจกรรมที่สนใจมากขึ้น ทั้งในด้านของการจาริกแสวงบุญ เดินทางเพื่อศาสนา เพื่อการรักษาโรค เช่นการไปแช่น้ำแร่ น้ำพุร้อน เดินทางเพื่อการค้าเพื่อร่วมงานแสดงสินค้า เดินทางท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ทั้งหมดนี้ทำให้ มีปลายทางซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจ มีเครื่องบินลำใหญ่บรรจุนักท่องเที่ยวได้มากถึงที่หมายได้รวดเร็วทันใจ มีการจัดรายการนำเที่ยว เกิดการท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะแบบเหมาจ่าย(Package Tour) มีแผน ตารางเวลาและสถานที่ในการเข้าชมหรือท่องเที่ยวที่ชัดเจน นักท่องเที่ยวที่มากับกลุ่มจะเดินตามไกด์หรือผู้นำทัวร์ไม่ต้องจัดสรรเวลาหรือสถานที่ด้วยตัวเอง ซึ่งในเวลาต่อมามีนักท่องเที่ยวที่ปฏิเสธการเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ พวกเขาชอบสัมผัสบรรยากาศต่างๆ ในระหว่างทางมากกว่ารีบร้อนเพื่อไปให้ถึงปลายทาง รักที่จะเรียนรู้เรื่องราวที่เป็นชีวิตจริง ออกเดินทางเพื่อหาทั้งความสำราญให้ชีวิตในขณะเดียวกันก็หวังที่จะเข้าใจโลก เข้าใจผู้อื่น กลายมาเป็นนักเดินทาง (Traveler) มากกว่าที่จะเป็นนักท่องเที่ยว (Tourism) นักเดินทางกลุ่มนี้นิยมแบกเป้เที่ยวเพียงใบเดียว เนื่องจากมีความคล่องตัวและสะดวกในการเคลื่อนย้ายจึงเป็นที่มาของคำว่า แบคแพคเกอร์ (Backpacker) ในปัจจุบัน

ภาพที่ 2.1-3 แสดงวิวัฒนาการของการเดินทางจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ที่มา : <http://www.southeastasiabackpacker.com/the-evolution-of-the-backpacker>

เมื่อยุคสมัยเริ่มเปลี่ยนไปค่าใช้จ่ายต่างๆ เริ่มลดลง การออกเดินทางด้วยตัวคนเดียวในประเทศแถบตะวันตกก็เริ่มแพร่หลายมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น ชาวชนชาวอเมริกันหลายคนนิยมออกเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกหลังจากจบการศึกษาก่อนที่จะเริ่มใช้ชีวิตวัยทำงานอย่างจริงจังที่ประเทศแถบยุโรป และอาจลามมาถึงประเทศในแถบเอเชียด้วย ซึ่งประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในนั้นเนื่องจากมีค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายด้านที่พักอาศัยที่ต่ำกว่าค่าครองชีพในประเทศอื่นในแถบตะวันตก

ภาคผนวก ค

คำจำกัดความของโรงแรม

1) คำจำกัดความตามการแบ่งประเภทของโรงแรม

1.1) การแบ่งชนิดของโรงแรมตามมาตรฐานสากล สามารถแบ่งชนิดของ โรงแรมตาม มาตรฐานสากลได้ดังต่อไปนี้

- 1) โรงแรมที่ผู้เข้าพักชั่วคราว (Transient Hotel) ได้แก่ โรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว และนักธุรกิจทั่วไป
- 2) โรงแรมที่ผู้เข้าพักประจำหลายเดือนหรือเป็นปี

1.2) การแบ่งตามระดับความหรูหราหรือตามมาตรฐานสากล สามารถแบ่ง โรงแรมเป็น ระดับ หรือมาตรฐานได้ดังนี้

- 1) เยี่ยม (Deluxe) 5 ดาว เป็นระดับที่มีส่วนที่ให้บริการและการบริการพิเศษต่างๆ มี ส่วนที่ให้บริการและการบริการพิเศษต่างๆ ครบถ้วน
- 2) ชั้นหนึ่ง (First Class) 4 ดาว มีส่วนที่ให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก มีส่วนที่ ให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน
- 3) ชั้นสอง (Second Class) 3 ดาว ลักษณะการบริการและองค์ประกอบต่าง ๆ ค่อยกว่า โรงแรมชั้นหนึ่ง
- 4) ชั้นสาม (Third Class) 2 ดาว การบริการและส่วนประกอบที่อำนวยความสะดวก มีน้อยหรือบางส่วนไม่มี
- 5) ชั้นประหยัด (Economy Class) 1 ดาว ให้บริการด้านที่พักค้างคืน หรือ ห้องนอนเท่านั้น

1.3) การแบ่งตามลักษณะที่ตั้ง การแบ่งตามลักษณะที่ตั้งของ โรงแรม สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

- 1) โรงแรมในเมืองเล็ก (Small Cities) สำหรับเป็นที่พักของนักธุรกิจที่เดินทาง นักท่องเที่ยวและคนเดินทางผ่านเมือง หรือเป็นศูนย์กลางการสมาคมของชุมชนนั้น และบริเวณใกล้เคียง
- 2) โรงแรมในเมืองใหญ่ (Large Cities) เป็นโรงแรมที่มีขนาดใหญ่ อาจมีห้องพักหลาย ร้อยห้องไปจนถึงพันห้องสำหรับรองรับนักธุรกิจหรือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายัง เมืองโดยมีห้องสัมมนา เพื่อรองรับการประชุมได้อีกด้วย
- 3) โรงแรมในสถานตากอากาศ (Resorts) เป็นโรงแรมที่อยู่ใกล้หรืออยู่ติดกับแหล่ง พักผ่อนหย่อนใจ มีจุดประสงค์ให้ผู้ที่มาเข้าพักสามารถพักผ่อนได้อย่างแท้จริง โดยมี

กิจกรรมสันตนาการ ไร่รองรับผู้เข้าพัก นอกจากนี้ยังอาจมีส่วนสัมมนาไร่รองรับอีก
ด้วย

4) โรงแรมท่าอากาศยาน (Airport) เป็นโรงแรมที่รองรับอุตสาหกรรมการบิน
อาจอยู่ภายในสนามบิน หรืออยู่ใกล้ เพื่อนักเดินทาง หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.4) การแบ่งตามขนาดของโรงแรม

- 1) โรงแรมขนาดใหญ่ มีจำนวนห้องพักมากกว่า 300 ห้อง
- 2) โรงแรมขนาดกลาง มีจำนวนห้องพักระหว่าง 25 - 299 ห้อง
- 3) โรงแรมขนาดเล็ก มีจำนวนห้องพักน้อยกว่า 25 ห้อง

ภาคผนวก ง

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

โดย พิมพ์พิสุทธิ อ้วนดำ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) นับวันจะถูกนำมาสร้างกระแสให้มีบทบาทในการสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับประเทศทั่วโลกมากยิ่งขึ้น และในประเทศไทยได้นำมากำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งกล่าวถึงเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่มีจุดประสงค์จะสร้างมูลค่าจากสิ่งที่มีอยู่และมุ่งเน้นในการสร้างคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่นักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมและสร้างประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับจากการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งต่างๆผ่านรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถแยกเป็นประเด็นต่างๆที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนได้พัฒนาหรือได้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวเองเข้าไปมีส่วนร่วมในวิถีทางและประสบการณ์เรียนรู้กับผู้คนในพื้นที่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำกันอยู่เป็นประจำของผู้คนในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยที่นักท่องเที่ยวอาสาเข้าไปทำหรือเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย
2. การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นผสมผสานกับแนวคิด จินตนาการของนักท่องเที่ยว สร้างสรรค์กิจกรรมขึ้นมาใหม่
3. การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ นักท่องเที่ยวมิใช่เป็นเพียงผู้ดูหรือผู้สังเกตการณ์หรือไปปรากฏตัวในทีมนั้นๆ แต่เป็นผู้มีปฏิสัมพันธ์หรือเป็นผู้มีส่วนในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับคนในท้องถิ่น
4. การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นหน้าที่ของนักท่องเที่ยว ที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมรอบตัว และใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์เพื่อให้เกิดความชำนาญในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่อยู่กับชุมชนดั้งเดิม

หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Basic of Creative Tourism)

1. เป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ไม่ได้เลียนแบบใครและเป็นต้นแบบอย่างแท้จริง (Originality) และมีความเป็นของแท้ดั้งเดิม (Authenticity)
2. มีการจินตนาการ (Imagination) และมีความจรรโลงใจ (Inspiration) ที่แสดงออกเป็นความคิดอย่างสร้างสรรค์

3. มีองค์ความรู้ (Knowledge) แฝงไว้ด้วยศิลปะ (Arts) และกลิ่นอายของวัฒนธรรมท้องถิ่น
4. เกิดจากการฉลาดคิด (Ingenuity) กลายมาเป็นประดิษฐกรรม (Inventiveness)
5. เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของคนในชุมชน (Intellectual assets)

กระบวนการของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Process of Creative Tourism)

1. นักท่องเที่ยวเข้าไปมีส่วนร่วม (Active participation) และเรียนรู้ประสบการณ์ (Learning experience) ในวิถีชีวิตประจำวันของผู้คนในชุมชน และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน (Interaction)
2. นักท่องเที่ยวมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์กับชุมชนในท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันก็ได้รับความรู้ประสบการณ์ ช่วยเพิ่มความชำนาญให้แก่นักท่องเที่ยวด้วย

ประเภทการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)

1.ประเภทมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) เป็นกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อันเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ สถาปัตยกรรม แบ่งเป็นกลุ่มย่อยคือ

1.1) กลุ่มแสดงออกทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม (Traditional Cultural Expression) เช่น ศิลปะงานฝีมือ เทศกาล งานประเพณีต่างๆ

1.2) กลุ่มที่ตั้งทางวัฒนธรรม (Cultural sites) เช่น โบราณสถาน พิพิธภัณฑสถาน เป็นต้น

2.ประเภทศิลปะ (Arts) เป็นกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนพื้นฐานของศิลปวัฒนธรรม แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ

2.1) งานศิลปะ (Visual arts) เช่น การวาดภาพ รูปปั้น และวัตถุโบราณ เป็นต้น

2.2) ศิลปะการแสดง (Performing arts) เช่น การแสดงดนตรีพื้นบ้าน การแสดงนาฏศิลป์ การแสดงละคร เป็นต้น

3.ประเภทวิถีชีวิต (Lifestyles) เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต การดำรงชีวิตหรือวิถีการทำมาหากินของคนในชุมชนท้องถิ่นหรือชาวพื้นเมือง แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ

3.1) วิถีชีวิตของสังคมเมือง เช่น ย่านสำเพ็ง ย่านเยาวราช ย่านบางลำพู ย่านเมืองเก่า น่าน หมู่บ้านไทยทรงดำ ภูเก็ตกาฬสินธุ์ ย่านเมืองเก่าอำเภอเมืองยโสธร ย่านถนนนางงาม สงขลา เป็นต้น

3.2) วิถีชีวิตสังคมชนบท เช่น หมู่บ้านหนองเอะ-หนองสิม ตำบลเกษม อำเภอตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี ตลาดน้ำดำเนินสะดวก การเลี้ยงนกเขา อ.จะนะ จ.สงขลา การทำนา การทอผ้า การทำเครื่องปั้นดินเผาตำบลปทุม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น

4. ประเภทสื่อ (Media) เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารกับกลุ่มคนกลุ่มใหญ่หรือสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อยคือ

4.1) งานสื่อสิ่งพิมพ์ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Publishing and Printed Media) เช่น คู่มือท่องเที่ยววนิคมสารการท่องเที่ยว หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆที่มีส่วนสร้างความน่าสนใจเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจและสามารถสื่อในสิ่งที่มีคุณค่าให้เกิดความน่าสนใจ เป็นต้น

4.2) งานโสตทัศน (Audiovisual) สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์ วิทยุ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการเป็นมาของต้นแบบ (Originality) ความเป็นของแท้ดั้งเดิม (Authenticity) ของแหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่นั้นๆ เป็นต้น

5. ประเภทการตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Functional creation) เป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการแตกต่างกัน แบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อยคือ

5.1) กลุ่มการออกแบบ (Design) เช่น การออกแบบห้องพักในโรงแรม รีสอร์ท การออกแบบสินค้าของที่ระลึก ให้มีอัตลักษณ์ความเป็นท้องถิ่น หรือผลิตภัณฑ์จากแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

5.2) กลุ่มสื่อสมัยใหม่ (New media) เช่น ระบบดิจิทัล ซอฟต์แวร์ เกมส์ต่างๆ

5.3) กลุ่มบริการทางความคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism Services) เช่น การบริการทางสถาปัตยกรรม โฆษณานันทนาการ และบริการแนวคิดเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ

แหล่งอ้างอิงข้อมูล : http://www.dasta.or.th/th/News/detail_knowledge.php?ID=1415

ภาคผนวก จ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. กฎกระทรวง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551

หมวด ๑ สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมและประเภทของโรงแรม

ข้อ ๑ ให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้อง และมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใด โดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม และได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่เป็นโรงแรมตาม (๓) ของบทนิยามคำว่า “โรงแรม” ในมาตรา ๔

ข้อ ๒ โรงแรมแบ่งเป็น ๔ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) โรงแรมประเภท ๑ หมายความว่า โรงแรมที่ให้บริการเฉพาะห้องพัก

(๒) โรงแรมประเภท ๒ หมายความว่า โรงแรมที่ให้บริการห้องพักและห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร

(๓) โรงแรมประเภท ๓ หมายความว่า โรงแรมที่ให้บริการห้องพัก ห้องอาหารหรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร และสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการหรือห้องประชุมสัมมนา

(๔) โรงแรมประเภท ๔ หมายความว่า โรงแรมที่ให้บริการห้องพัก ห้องอาหารหรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ และห้องประชุมสัมมนา

ข้อ ๑๒ อาคารสำหรับใช้เป็นโรงแรมตามข้อ ๑๐ ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) อาคารที่มีลักษณะเป็นห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว บ้านเดี่ยวหรือบ้านแฝด ที่มีความสูงไม่เกินสองชั้น ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือตามชนิดและขนาดที่เหมาะสมกับสภาพของอาคารและวัสดุภายใน จำนวนकुหาละ ๑ เครื่อง

(๒) อาคารอื่นนอกจากอาคารตาม (๑) ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือในแต่ละชั้นจำนวน ๑ เครื่อง ต่อพื้นที่อาคารไม่เกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร ทุกกระชั้นไม่เกิน ๔๕ เมตร แต่ไม่น้อยกว่าชั้นละ ๑ เครื่อง

(๓) การติดตั้งเครื่องดับเพลิง ต้องติดตั้งให้ส่วนบนสุดของตัวเครื่องสูงจากระดับพื้นอาคารไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร และต้องติดตั้งไว้ในที่ที่สามารถมองเห็นและอ่านคำแนะนำการใช้ได้โดยสะดวก

(๔) เครื่องดับเพลิงต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลาและสามารถนำมาใช้งานได้โดยสะดวก

ข้อ ๑๓ อาคารสำหรับใช้เป็นโรงแรมตามข้อ ๑๐ ต้องติดตั้งระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) อาคารที่มีลักษณะเป็นห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว บ้านเดี่ยวหรือบ้านแฝดที่มีความสูงไม่เกินสองชั้น ต้องมีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ติดตั้งอยู่ในอาคารอย่างน้อย ๑ เครื่อง ทุกคูหา

(๒) อาคารตาม (๑) ที่มีความสูงเกินสองชั้น ต้องมีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ติดตั้งอยู่ภายในอาคารอย่างน้อย ๑ เครื่อง ทุกชั้นและทุกคูหา

(๓) อาคารอื่นนอกจากอาคารตาม (๑) และ (๒) ที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร ต้องมีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ทุกชั้น

ข้อ ๑๔ อาคารสำหรับใช้เป็นโรงแรมตามข้อ ๑๐ ต้องมีช่องทางเดินภายในอาคารกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

ข้อ ๑๕ อาคารสำหรับใช้เป็นโรงแรมตามข้อ ๑๐ ต้องมีทางหนีไฟหรือบันไดหนีไฟตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

ข้อ ๑๖ อาคารสำหรับใช้เป็นโรงแรมตามข้อ ๑๐ ที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร ภายในอาคารต้องจัดให้มีระบบจ่ายพลังงานไฟฟ้าสำรองสำหรับกรณีฉุกเฉิน เช่น แบตเตอรี่ หรือเครื่องกำเนิดไฟฟ้า แยกเป็นอิสระจากระบบที่ใช้อยู่ตามปกติและสามารถทำงานได้โดยอัตโนมัติเมื่อระบบจ่ายพลังงานไฟฟ้าปกติหยุดทำงาน ระบบจ่ายพลังงานไฟฟ้าสำรองตามวรรคหนึ่ง ต้องสามารถจ่ายพลังงานไฟฟ้าได้เพียงพอสำหรับเครื่องขยายเสียงทางออกฉุกเฉินทางเดิน ห้องโถง บันได บันไดหนีไฟ และระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองชั่วโมง

ข้อ ๑๗ บ่อเกรอะและบ่อซึมของส้วมของอาคารสำหรับใช้เป็นโรงแรมตามข้อ ๑๐ ต้องอยู่ห่างจากแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เมตร เว้นแต่กรณีที่ส้วมมีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ต้องปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลและมีขนาดที่เหมาะสม

หมวด ๓ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับโรงแรมแต่ละประเภท

ข้อ ๒๐ โรงแรมประเภท ๓ และประเภท ๔ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ห้องพักทุกห้องต้องมีพื้นที่ใช้สอยไม่น้อยกว่า ๑๔ ตารางเมตร ไม่รวมห้องน้ำ ห้องส้วมและระเบียงห้องพัก

(๒) มีห้องน้ำและห้องส้วมที่ถูกต้องลักษณะในห้องพักทุกห้อง

(๓) กรณีมีห้องพักไม่เกิน ๘๐ ห้อง ห้ามมีสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

2. กฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมอุบลราชธานี – วารินชำราบ พ.ศ. 2547

ข้อ 7 การใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงนี้ให้เป็นคังต่อไปนี้

(1) ที่ดินในบริเวณหมายเลข 1.1 ถึงหมายเลข 1.41 ที่กำหนดไว้เป็นสีเหลืองให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย

ข้อ 8 ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นให้ใช้เพิ่มได้อีกไม่เกินร้อยละสิบของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ

(1) โรงงานทุกจำพวกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่โรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกที่กำหนดให้ดำเนินการได้ตามบัญชีท้ายกระทรวงนี้และโรงงานบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

(2) สถานที่บรรจุก๊าซ สถานที่เก็บก๊าซ และห้องบรรจุก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว แต่ไม่ได้หมายความรวมถึงสถานีบริการ ร้านจำหน่ายก๊าซ สถานที่ใช้ก๊าซ และสถานที่จำหน่ายอาหารที่ใช้ก๊าซ

(3) สถานที่ที่ใช้ในการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อการจำหน่ายที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เว้นแต่เป็นสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(4) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด ไก่ ภูเขา หรือสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อการค้า

(5) โรงฆ่าสัตว์

(6) กำจัดมูลฝอย

(7) ซื่อขายเศษวัสดุ

การใช้ประโยชน์ที่ดินริมฝั่งแม่น้ำมูล ให้มีที่ว่างตามแนวนานริมฝั่งแม่น้ำ ห้วยวังนอง และกุดปลาขาวไม่น้อยกว่า 6 เมตร เว้นแต่การก่อสร้างเพื่อการคมนาคมทางน้ำ หรือการสาธารณูปโภค

ภาพที่ ข-1 แสดงผังสีของที่ตั้งโครงการ

3. กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

3.1 หมวด 2 ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร ส่วนที่ 2 พื้นที่ภายในอาคาร

ข้อ 21 ช่องทางเดินในอาคาร ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่าตามที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ประเภทการใช้อาคาร	ระยะตั้ง
อาคารอยู่อาศัยรวม หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก สำนักงาน อาคารสาธารณะ อาคาร พาณิชยกรรม โรงงาน อาคารพิเศษ	1.50 เมตร

ข้อ 22 ห้องหรือส่วนของอาคารที่ใช้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ต้องมีระยะตั้งไม่น้อยกว่าตามที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ประเภทการใช้อาคาร	ระยะตั้ง
1. ห้องที่ใช้เป็นที่พักอาศัย บ้านแถว ห้องพัก โรงแรม ห้องเรียนนักเรียนอนุบาล ครุฑ สำหรับ อาคารอยู่อาศัย ห้องพักคนไข้พิเศษ	2.60 เมตร

ช่องทางเดินในอาคาร	
2. ห้องที่ใช้เป็นสำนักงาน ห้องเรียน ห้องอาหาร ห้องโถงภัตตาคาร โรงงาน	3.00 เมตร

ระยะดังตามวรรคหนึ่งให้วัดจากพื้นถึงพื้น ในกรณีของชั้นใต้หลังคาให้วัดจากพื้นถึงยอดฝ้าหรือยอดผนังอาคาร และ ในกรณีของห้องหรือส่วนของอาคารที่อยู่ภายในโครงสร้างของหลังคา ให้วัดจากพื้นถึงยอดฝ้าหรือยอดผนังของห้องหรือส่วน ของอาคารดังกล่าวที่ไม่ใช่โครงสร้างของหลังคา

ห้องในอาคารซึ่งมีระยะดังระหว่างพื้นถึงพื้นอีกชั้นหนึ่งตั้งแต่ 5 เมตรขึ้นไป จะทำพื้นชั้นลอยในห้องนั้นก็ได โดยพื้น ชั้นลอยดังกล่าวนั้นต้องมีเนื้อที่ไม่เกินร้อยละสี่สิบของเนื้อที่ห้อง ระยะดังระหว่างพื้นชั้นลอยถึงพื้นอีกชั้นหนึ่งต้องไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร และระยะดังระหว่างพื้นห้องถึงพื้นชั้นลอยต้องไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร ด้วย

ห้องน้ำ ห้องส้วม ต้องมีระยะดังระหว่างพื้นถึงเพดานไม่น้อยกว่า 2 เมตร

3.2 ส่วนที่ 3 บันไดอาคาร

ข้อ 24 บันไดของอาคารอยู่อาศัยรวม หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก สำนักงาน อาคารสาธารณะ อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารพิเศษ สำหรับที่ใช้กับชั้นที่มีพื้นที่อาคารชั้นเหนือขึ้นไปรวมกันไม่เกิน 300 ตารางเมตร ต้องมีความ กว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร แต่สำหรับบันไดของอาคารดังกล่าวที่ใช้กับชั้นที่มีพื้นที่อาคารชั้นเหนือขึ้นไปรวมกันเกิน 300 ตารางเมตร ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ถ้าความกว้างสุทธิของบันไดน้อยกว่า 1.50 เมตร ต้องมีบันไดอย่างน้อยสองบันได และแต่ละบัน ไดต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร

บันไดที่สูงเกิน 4 เมตร ต้องมีชานพักบัน ไดทุกช่วง 4 เมตร หรือน้อยกว่านั้น และระยะดังจากชั้นบันไดหรือชานพัก

บัน ไดถึงส่วนต่ำสุดของอาคารที่อยู่เหนือขึ้นไปต้องสูงไม่น้อยกว่า 2.10 เมตร

ชานพักบัน ไดและพื้นหน้าบัน ไดต้องมีความกว้างและความยาวไม่น้อยกว่าความกว้างสุทธิของบัน ได เว้นแต่บัน ไดที่

มีความกว้างสุทธิเกิน 2 เมตร ชานพักบัน ไดและพื้นหน้าบัน ไดจะมีความยาวไม่เกิน 2 เมตรก็ได้

ข้อ 25 บัน ไดตามข้อ 24 จะต้องมียะห่างไม่เกิน 40 เมตร จากจุดที่ไกลสุดบนพื้นชั้นนั้น

3.3 ส่วนที่ 4 บันไดหนีไฟ

ข้อ 27 อาคารที่สูงตั้งแต่สี่ชั้นขึ้นไปและสูงไม่เกิน 23 เมตร หรืออาคารที่สูงสามชั้นและมีลาดฟ้าเหนือชั้นที่สามที่มี พื้นที่เกิน 16 ตารางเมตร นอกจากมีบันไดของอาคารตามปกติแล้ว ต้องมีบันไดหนีไฟที่ทำด้วยวัสดุทนไฟอย่างน้อยหนึ่งแห่ง และต้องมีทางเดินไปยังบันไดหนีไฟนั้นได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

ข้อ 28 บันไดหนีไฟต้องมีความลาดชันน้อยกว่า 60 องศา เว้นแต่ตึกแถวและบ้านแถวที่สูงไม่เกินสี่ชั้น ให้มีบันได หนีไฟที่มีความลาดชันเกิน 60 องศาได้ และต้องมีขานพักบันไดทุกชั้น

ข้อ 29 บันไดหนีไฟภายนอกอาคารต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร และต้องมีผนังส่วนที่บันได หนีไฟพาดผ่านเป็นผนังที่ปิดก่อสร้างด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟ

ข้อ 30 บันไดหนีไฟภายในอาคารต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร มีผนังที่ปิดก่อสร้างด้วยวัสดุถาวร ที่เป็นวัสดุทนไฟกั้นโดยรอบ เว้นแต่ส่วนที่เป็นช่องระบายอากาศและช่องประตูหนีไฟ และต้องมีอากาศถ่ายเทจากภายนอก อาคารได้โดยแต่ละชั้นต้องมีช่องระบายอากาศที่เปิดสู่ภายนอกอาคาร ได้มีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 1.4 ตารางเมตร กับต้องมี แสงสว่างให้เพียงพอทั้งกลางวันและกลางคืน

ข้อ 31 ประตูหนีไฟต้องทำด้วยวัสดุทนไฟ มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร สูงไม่น้อยกว่า 1.90 เมตร และต้องทำเป็นบานเปิดชนิดผลักออกสู่ภายนอกเท่านั้น กับต้องติดอุปกรณ์ชนิดที่บังคับให้บานประตูปิดได้เอง และต้องสามารถ เปิดออกได้โดยสะดวกตลอดเวลา ประตูหรือทางออกสู่บันไดหนีไฟต้อง ไม่มีธรณีหรือขอบกั้น

ข้อ 32 พื้นหน้าบันไดหนีไฟต้องกว้างไม่น้อยกว่าความกว้างของบันไดและอีกด้านหนึ่งกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

3.4 หมวด 3 ที่ว่างภายนอกอาคาร

ข้อ 33 อาคารแต่ละหลังหรือหน่วยต้องมีที่ว่างตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

(2) ห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารสาธารณะ และอาคารอื่นซึ่งไม่ได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 10 ใน 100 ส่วน ของพื้นที่ชั้นใดชั้นหนึ่งที่มีมากที่สุดของอาคาร แต่ถ้าอาคารดังกล่าวใช้เป็นที่อยู่อาศัย ด้วยต้องมีที่ว่างตาม (1)

หมวด 4 แนวอาคารและระยะต่าง ๆ ของอาคาร

ข้อ 41 อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะที่มีความกว้างน้อยกว่า 6 เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจาก กึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย 3 เมตร อาคารที่สูงเกินสองชั้นหรือเกิน 8 เมตร ห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารสาธารณะ ป้าย หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย หรือคลังสินค้า ที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะ

(1) ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ให้รั้วแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะ อย่างน้อย 6 เมตร

ข้อ 43 ให้อาคารที่สร้างตามข้อ 41 และข้อ 42 ต้องมีส่วนต่ำสุดของกันสาดหรือส่วนยื่นสถาปัตยกรรมสูงจากระดับทางเท้าไม่น้อยกว่า 3.25 เมตร ทั้งนี้ ไม่นับส่วนค้ำยันที่ยื่นจากผนังไม่เกิน 50 เซนติเมตร และต้องมีท่อรับน้ำจากกันสาดหรือ หลังคาต่อแนบหรือฝังในผนังหรือเสาอาคารลงสู่ท่อสาธารณะหรือบ่อพัก

ข้อ 44 ความสูงของอาคารไม่ว่าจากจุดหนึ่งจุดใด ต้องไม่เกินสองเท่าของระยะราบ วัดจากจุดนั้นไปตั้งฉากกับแนว เขตด้านตรงข้ามของถนนสาธารณะที่อยู่ใกล้อาคารนั้นที่สุด

ความสูงของอาคารให้วัดแนวตั้งจากระดับถนนหรือระดับพื้นดินที่ก่อสร้างขึ้นไปถึงส่วนของอาคารที่สูงที่สุด สำหรับ อาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

ข้อ 46 อาคารหลังเดียวกันซึ่งอยู่ที่มุมถนนสาธารณะสองสายขนาดไม่เท่ากัน ความสูงของอาคารจุดใดจุดหนึ่ง ไม่เกินสองเท่าของระยะราบที่ใกล้ที่สุด จากจุดนั้น ไปตั้งฉากกับแนวเขตถนนสาธารณะด้านตรงข้ามของสายที่กว้างกว่า และความยาวของอาคารตามแนวถนนสาธารณะที่แคบกว่าต้องไม่เกิน 60 เมตร สำหรับอาคารซึ่งเป็นห้องแถวหรือตึกแถว ความยาวของอาคารตามแนวถนนสาธารณะที่แคบกว่าต้องไม่เกิน 15 เมตร

ข้อ 48 การก่อสร้างอาคารในที่ดินเจ้าของเดียวกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) ผนังของอาคารด้านที่มี หน้าต่าง ประตู ช่องระบายอากาศหรือช่องแสง หรือระเบียงของอาคารต้องมี ระยะห่างจากผนังของอาคารอื่นด้านที่มีหน้าต่าง ประตู ช่องระบายอากาศหรือช่องแสง หรือระเบียงของอาคาร ดังต่อไปนี้

(ก) อาคารที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ผนังหรือระเบียงของอาคารต้องอยู่ห่างจากผนังหรือระเบียง ของอาคารอื่นที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ไม่น้อยกว่า 4 เมตร

4. กฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2517) แก้ไขเพิ่มเติมโดย กฎกระทรวง ฉบับที่ 41(พ.ศ. 2537) และ กฎกระทรวง ฉบับที่ 64 (พ.ศ. 2555)

ข้อ 2 ให้กำหนดประเภทของอาคารซึ่งต้องมีที่จอดรถยนต์ ที่กับริถยนต์ และทางเข้าออกรถยนต์ไว้ดังต่อไปนี้

(2) โรงแรมที่มีพื้นที่ห้องโถงหรือพื้นที่ที่ใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรมในหลังเดียวกันหรือหลายหลังรวมกันตั้งแต่ 300 ตารางเมตรขึ้นไป

(8) อาคารขนาดใหญ่

ข้อ 3 จำนวนที่จอดรถยนต์ ต้องจัดให้มีตามกำหนดดังต่อไปนี้

(2) ในเขตเทศบาลทุกแห่งหรือในเขตท้องที่ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช 2479 ใช้บังคับ

“(ข) โรงแรม ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า ๑ คันต่อพื้นที่ห้องโถง ๓๐ ตารางเมตร เศษของ ๓๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๓๐ ตารางเมตร และไม่น้อยกว่า ๑ คันต่อพื้นที่ที่ใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรม ๔๐ ตารางเมตร เศษของ ๔๐ ตารางเมตร ให้คิดเป็น ๔๐ ตารางเมตร”

(ข) ห้องโถงของภัตตาคารหรืออาคารขนาดใหญ่ตามข้อ 2(8) ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน

ต่อพื้นที่ห้องโถง 30 ตารางเมตร เศษของ 30 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 30 ตารางเมตร

(ข) อาคารขนาดใหญ่ ให้มีที่จอดรถยนต์ตามจำนวนที่กำหนดของแต่ละประเภทของอาคารที่ใช้เป็น

ที่ประกอบกิจการในอาคารขนาดใหญ่นั้นรวมกันหรือให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่อาคาร 240 ตารางเมตร เศษของ 240 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 240 ตารางเมตร ทั้งนี้ ให้ถือที่จอดรถยนต์จำนวนที่มากกว่าเป็นเกณฑ์

ข้อ 6 ที่จอดรถยนต์ต้องจัดให้อยู่ภายในบริเวณของอาคารนั้น ถ้าอยู่ภายนอกอาคารต้องมีทางไปสู่อาคารนั้นไม่เกิน 200 เมตร

ข้อ 8 ทางเข้าออกของรถยนต์ต้องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ในกรณีที่จัดให้รถยนต์วิ่งได้ทางเดียวทางเข้าและทางออกต้องกว้างไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร โดยต้องทำเครื่องหมายแสดงทางเข้าและทางออกไว้ให้ปรากฏ และปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องเป็นดังนี้

(1) แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องไม่อยู่ในที่ที่เป็นทางร่วมหรือทางแยก และต้องห่าง

จากจุดเริ่มต้นโค้งหรือหักมุมของขอบทางร่วมหรือขอบทางแยกสาธารณะ มีระยะไม่น้อยกว่า 20 เมตร สำหรับโรงมหรสพระยะ ดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 50 เมตร

(2) แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องไม่อยู่บนเชิงลาดสะพาน และต้องห่างจากจุดสุดเชิง

ลาดสะพานมีระยะไม่น้อยกว่า 50 เมตร สำหรับโรงมหรสพระยะดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 100 เมตร